

Ming Oma wor su vun uns Famillich de Diva. Die wollt immer su gään jet Hüheres sin. Dann bei mir op der Kommelion - ich als Kommelionskind - et schellt.

Dat wor fröher su, dat die Fründinne vun der Mamm sich ungnander geholfe han. Ein hät Ääpelgeschlot gemaht, en andere Bottercremekoche, un - freudestrahlend, denn et gitt jo och Geschenke - loor ich an de Dür un dann denk ich: "Ach do leever Godd! Do kütt die Dinsens met ehre dreckelige Pänz." Klatsch - hatt ich eine hänge vun der Oma. "Do häs de Kommelion, do ka' mer dat nit su sage. Do bes jetz e fein Kind." So! Do stundt die Dinsens met ner Kump Ääpelgeschlot. Dann de Oma zor Kommelion - vürnähm - mäht de Dür op un säht: "Ach, Frau Dinse, wären Se bitte so höflich un würden Sie die Kumpfe mit dem Ärpelschlat in der Küche auf dem Küchenschaaf abstellen?"

Blau, Christine (61): *Huhdeutsch met Knubbele*

mij 'Poma dat fo: zu fön ?öns fön də fa'milij vɔ: dat zo di di:va nə di vɔlt:an ?ime zo: je:n jet hyerhəs:in:ə ?on dan ba:j mię ?op də komelə'jo:n nə ?i:z als komel'jo:nskink_ət ſelt ?on də vɔ: dat fœrə zo: dan han fön də 'fœyndinə fön də mam di: han zifj ?unjə'hande jeholfə de ?e:nə het '?e:pəlʃlə:t jəma:t də ?andərə 'botekkə:m,ko:xə jo:_ün fœydnjstca:lɪ:ət jɪt jɔ: ?ox jəſenjke ne lo:kifj ?an də dyę nə:_ün da dənifj ?a:x do le:ve jot:c kyt:i: dinzəs met ?ię 'dkekəlɪ:jə pənts klatj hadifj ?e:nə hejə nə fön də 'Poma də həs_tə komel'jo:n da kame dat nit zu: za:kə nə də bɪs jəts_e fain kint nə zo: ?on da ſtont:i dinzəs ſtont:i: met nə kump '?e:pəlʃlə:d:c: ?on dan de 'Poma tso: komelə'jo:n 'fygne:m:t_e dyę ?op_ün ze:t:an ?ax fœy dinzə ve:kən ze bɪtə zo: 'hø:fli:fj ?on vyrđn zi: di kumfe mɪd:e:n ?e:pəlʃla:t ?ɪn də kyfjə ?of den: 'kyfjənja:f 'apʃtelən

Et wor ungefähr Sommer nüngunsibbzig/achzig - kann mich nit mih genau dran erennere - jedenfalls hatt ich mir zom Gebootsdag e neu Fahrradd gewünsch un och gekräge. Do wor ich ganz stolz drop, dat wor nämlich et eetste Mol e Rennradd, gääl, su knatschgääl, wor natörlisch ens jet anderes wie immer

nor die Dreigang-Sachsschaltung-Bonanzarädder, die mer fröher hatte.

Dann ben ich em Sommer - ich weiß noch genau, et wor keine gode Sommer, ävver an däm Dag wor et ens wärm un drüg - ben ich met mingem Fründ en et Müngersdorfer Stadion gefahre mem Radd, schön der Göödel erop, do konnte mer bessche jet flöcker fahre. Ich hatt ene brunge Brossbüggel met, do wor Geld dren för Entredd un les.

Dann sin mer ren un han uns ne schöne Sonneplatz usgesök, Handdoch dohin gelahrt un av en et Wasser. Ich tippe ens su en halve Stund späder sin mer widder zoröck nohm Platz, do wor dä Brossbüggel fott. Ävver mer han uns de gode Laun nit vermiese looße, sin dann widder en et Wasser gegange. Dann trok et sich ävver doch zo, wie dat immer su en Kölle es, un et woodt richtig finster un düster, dröm han mer gesaht: "Kumm, bevür mer naaß weede vun bowven un unge, fahre mer noh Hus."

Dann si' mer rus. Do, wo eigentlich mi Radd stonn sollt, wor nor et opgeknackte Schloss un et Radd wor fott. Dann han ich eets ens gekresche un wor verzwiefelt un dann koot berodschlag. Handy, Smartphones gov et jo noch nit. Alsu ich op der Gepäckträger vun mingem Fründ un dann wollte mer noh Hus. Mer sin ävver hüchstens zwei, drei Meter gefahre, do hatt ich ming Botz en der Kett, esu richtig erengefresse. Mer hatte jo fröher noch die Schlagbotze aan. E Stöckche wigger stundt ene Glascontainer. Do hät minge Fründ en kapodde Bierfläsch dren gefunge. Dann ha' mer die Glasscherv genomme un han dann die Botz zerschnedde. Do wor ich zwor widder frei, ävver fahre konnte mer jo trotzdäm nit. Alsu han mer gedäut.

Mer wore su grad am Göödel, dann fing et aan ze rähne, ze schödde un zo bletze. Mer woodte klätschnaaß. Dann ben ich noh Hus. Vür der Dür han mer uns noch veravschiedt, hät e mir noch Glöck gewünsch för ming Mamm. Dann ben ich de Trepp erop, secknaaß wie ich wor, han geklingelt un dann der Mamm verzallt, wat passiert es. Ich hatt jo Godd sei Dank noch dat Schloss dobei als Bewies, dat ich unscholdig wor, dat ich jo nix doför kunnt. Ävver geschannt hät se trotzdäm. Un ich soh us: Botz kapodd, Brussbüggel fott, et Fahrradd wor fott un ich moot vun do aan widder Bonanzaradd fahre.

Engels, Thomas (49): *Ei Unglök kütt selden allein*

?et va 'Po:nəfeę zome noynon'ziptsifj 'Paxtsifj ka_mif ni meę jenauq dvan_eę?inərə 'je:dnfals had_ifj tsum je:bo:tsdax mię nę nøy 'fa:kat jøvynj ?vn_ox jekvę:ję ?vn dō vo_ifj:ants stolts dksop_ni da vold_ifj:ənt ?eęstə mol_e 'keenka:t je:l zu klatjje:l ?vn jo: fa_na'tyif_əns jët ?andərət ?alz_ifm nuę di 'dvaifjan 'zaksaltuŋ bo'nantsa,keđe di meę føyę hate ?vn dən bın_ifj dan_əm zome ?ifj vaj̄s nox jenauq et vo keinə jo:də zome ?eve_an dəm da:x vo_əđ_əns vəm ?vn tsökən bın_ifj mit miňəm føynt ?ins 'myñesdɔrve 'ʃta:drjɔn jøfa:keñ mem kat ſø:n də jø:dəl krop kontə me besjə jët ſnēle fa:ke ?vn ?ifj hat_ənə bkvjø 'bkvosbygøl met do vo: jelt:kvn fo:ę 'řintkvid_ən ?i:s ?vn da zime kvn ?vn dan hame_əns nę ſø:nə 'zunəplats 'řosjøzø:k 'hantox dø'hin jela:t ?vn ?af ?in_ət vase jo:_ifj trpə ma:l zo: half stont

þre:te zi_mæ vید tso'køk tsom plats ?vn dø vo de bæusbygøl fót ?abe mæ ham_øns de jo:dø laȝn:it
femi:ze lɔ:sø zin dan vide_in_øt vase:øjønø ?vn dan tsog_øt ziȝ_abø døx tso: vi dat ?ime zo_en kœlø ?is
?vn øt vo 'kiftrif fristø _vn dy:ste _vn a ha_mæ zax kum: bœfyg mæ: na:s vedø fón bovøn _vn ȝø:n ja
dan fa: mæ no høs no zi_mæ kus jo: ?vn dø: vo ?eȝenifj mi_kat fton zølt vø no_nør_øt 'Popjøknakta fløs
?vn_øt kat vo fót dan han_øfj ?e:dz_øs jækvi:jø _vn vo: fætsvaifeld_ _vn jo: ?en dan koxts bø'ka:tflaxt 'hendi
'sma:tfo:ns jo:v_ øt jo no_nit ?alzø_øfj ?op dø je'pøektø:je fón miȝøm føynd_ _vn dan vølt me no høs: ve
zin_abe hø'ksøns tsval døra me:te jøfa:kø da had_øfj miȝ bots_en dø ket ?ezu 'kiftrif 'kiftrif 'kiftrif
hatø meø føøs nox ti 'fla:xbotsø ?a:n ?vn dan_øs miȝø føynd_ _ø styrkjø vige ftond_ _øne 'gla:skøn,te:ne
?vn da heðø ne ka'pøðø 'biȝfle:jøfønø ?vn dan hame di jla:sjø:f:ønomø ?un han dan di bots tsøfni:gø
jo:_ø do vo:_øfj tsval vido føra? ?eve fa:kø kœntø me jo 'tøctsdøm nit 'Palzo hame jøfø:bøn ñ dan vo: me zu
gøra:d_am jø:døl vi:t kø:m dan ?et fñ:j_an tsø kø:nø ?an tsø jødø ?vn tso blitse me vo:tø klat'na:s jo:_øn
dan ben_øfj dan no høs ?vn dan fy dø dyø hame_øns nox fe?'apfj:det he:tø me nox gløk jøvynj fyø miȝ
mam døn ben_øfj dø tøeb_økøp zik'na:s vi:_øfj vøg_ _vn dan han_øfj:økli:øelt ?vn han dan_øe mam fætsalt
vat pasiød_øs hat jø:jøt_søi dank nox dat fløs da'bør ?als bøvi:s dad_øfj 'øn'føldøfj vøg dad_øfj:a nikø da'fyø
kœnt ?eve jø:sant het se 'tøctsdøm_ _vn ?ifj so jo: ?vs bots ka'pøt bø'køsbygøl fót det 'fa:køt vø vek ?vn_øfj
mo:t fón dø: ?an vido bo'nantsa,køtøfj fa:kø ne

Minge Uropa un minge Uruppa die hatten e Unternehmen, un zwar waren se Dekorateure un Polsterer. Die hatten dat Gewerbe hingerm Huus en der Rubensstroß. Dat wor jo fröher su e groß Tor, un do kunnt mer schön durchfahre met däm kleine LKWche un do kunnt mer schön arbeide.

Dann, wie der Kaiser gekumme es för der Dom un de Bröck ze besichtige, moot minge Uruppa met andere Handwerkslück der Göözenich neu maache, restauriere. Minge Uruppa moot de Sessele neu polstere.

Dann kom och der Kaiser un alle Handwerker durfte sich dohinstelle. Der Kaiser es rundgegange, hät denne all de Hand gegovve un minge

Uropa durf sich dann en Zokunf och »kaiserlicher Dekorateur un Polsterer« nenne.

Die han der ganze Göözenich gemaht extra för der Kaiser. Och neue Sanitäranlage un golde Wasserhähn un all su jet. Dann es der Uruppa noh Hus gekumme un hät för sing Frau gesaht: "Dat wor en richtige Geldverschwendung, die golde Wasserhähn en dä Badezemmere un om Lokus, dat wor en reine Geldverschwendung. Weiß de wat, Frau? Dä Kaiser es noch nit ens pissee gegange."

Teil der Familie bei der Goldhochzeit der Urgroßeltern von Dorothée Bakirci

Bakirci, Dorothée (63): *Der Kaiser kütt*

mijə 'ʔuɛ̯?opa ?ʊn mijə ?uɛ̯?'uɛ̯?opa di hatə ?ən ?ʊntə'ne:mən ?ʊn tsvaɛ̯ vɔ:ʁən zə dekora'tɔ:ʁə ?ʊn polsterə di hatən dat jøvərbe hɪnjəm hu:s ?ɪn de 'ku:bənʃtsɔ:s dat vɔ̯? jo ſrøe zo_ə jø:o:s to:ʁ_ən da kønt me ſø:n 'døsʃfa:ke met:em kle:nə 'elkave ſjø ?ʊn_a kønt me ſø:n ?aʁbeɪdə ?ʊn dan zɪn di he: ?en kœlə ?als te kaizə jekumə ?es ?øm də do:m ?ʊn də bøkøt tse be'ziftrjø mo:t mijə ?uɛ̯?'uɛ̯?opa: met ?andərə 'hantveeks'lyk de 'jø:ʁtsənɪʃ nøy ma:xə ʁestau'ʁi:ʁə ?ʊn mijə ?uɛ̯?'uɛ̯?opa mo:t də zəsələ mo:t_a nøy polsterə ?ʊn dan ko:m ?ox də kaizə ?ʊn ?alə 'hantveerkə dorftə zif do'hinstelə ?ʊn de kaizə ?es 'køntəjanə het:enə ?al də hant jøjovə ?ʊn mijə ?'opa døkf sif tan ?ɪn 'tsu:kunf dan ?ox kaizəlifje dekora'tɔ:ʁ ?ʊn polsterə nənə mijə ?uɛ̯?'uɛ̯?opa di han_ə jantsø 'jø:tsənɪʃ:əma:t 'ʁekstsa fø də kaizə ?ox nøy_ə zani'teg?an,la:ʁə ?ʊn ?ʊn jøldənə 'vas:əhə:n ?ʊn ?al zu jet ne: ?ʊn dan ?es də ?uɛ̯?'uɛ̯?opa no hus jekumə_ən het:an tso zinje ſrau jøza:t dat vɔ̯_ən 'keftrjø 'jøltføʃvendən di jøldənə 'vas:əhə:n ?ɪn de 'ba:døtsimə ?ʊn ?øm 'lo:køs dat vɔ̯_ə nə kainə 'jøltføʃfendən veis tə vat ſrau de kaizə ?es no nɪd_əns pise jøjaŋe

Ich wollt dem Opa helfe em Gaade. Dä hät do su große Mohnblome met ganz deckem Mohn dren. Hä wor jo Kondittor, dat broht dä för ze Backe. Woss ich jo nit. Der Opa wollt dä Mohn nit mih han un hät dä all avgeschnedde em Gaade.

Ich wollt dem Opa helfe un han dä ganze Same schön engesammelt en ene Pott eren. Wie der Opa dann Kaffee-paus gemaht hät, han ich dä ganze Same widder genomme - ich wollt dem Opa jo helfe -, un han dä all widder verdeilt, han en Geeßkann genomme un han dat all widder ...

Der Opa hatt dat gesinn. Dä hät e Schrei lossgelooße. Han ich ne Klatsch an der Kopp gekräge. Eimol. Un de Oma wor am Schänge: "Wat mähs do met däm?"

Ich wollt dem Opa helfe, jetz hät e dä ganze Dress ... Johrelang wor widder der Mohn em Gaade.

Bandolsky, Martina (60): *Ich wollt doch nor helfe*

?ɪʃ vɔlt:em 'Opa hɛlfə_ em ja:də də hɛtə zo: jɪo:sə 'mo:nblu:mən met jants̩ dekə mo:n dərın vo:jɔ:kɔn'dɪte bɔvʊx də tʃʊm bakes vuz_ɪʃ jɔ:nit 'Opa vɔlt:e mo:n:i meç han ?ʊn hɛ:t:ɛ ?al 'afjəʃnɪg_ɪm ja:də ?ʊn ?ɪh vɔlt:em 'Opa hɛlfə ?ʊn han də jants̩ə za:mən ſɔ:n 'painjəzaməlt ?en_ənə pɔd_ərɪn: ?ʊn ?als deç 'Opa dan ,kafe'paçs jəma:t hɛt han_ɪʃ də jants̩ə sa:mən vɪdə jənʊmə vɔlt:em 'Opa ja hɛlf_ʊn han den ?al: vɪdə fetaɪlt han_ən 'jɪ:skan jənʊmə ?ʊn hap tat ?al vɪdə deç 'Opa hat:at jəzɪn dɛ:: hɛd_ənə ſkai lo:sjə han_ɪʃ: nə kladʒ_an_ə kɔp jek्षe:je 'pɑ:nma:l ?ʊn də 'Oma vɔ:am ſimfə vat mɛ:s tɔ:mɪd:e:m ?ɪʃ vɔlt:em 'Opa hɛlfə jɛts:etə də jants̩ə d̩res 'ja:ksələŋ vo: vɪdə də mo:n ?em ja:də

Ich ben en Hürth en nem Karnevalsverein. Mir han esu e klei Karnevalsgrüppche, dat nennt sich »KG Us Spass an der Freud« . Mer gonn jedes Johr och em Zog met en Hürth-Fischenich. Mer müsse jo jedes Johr üvverläge, wat du' mer för e Motto maache. Mer han et jo besser wie die Kölsche, die müsse jo versöke dat richtige Motto hinzokrige. Mir dürfe jo frei wähle.

Do hatte mer ens ei Johr »Su lang die Botz noch häld« . Do wore mer als Clowns verkleidt. Uns Fraue nihe och selver, da hatte mer dann su en schön große Botz. Un wie der Zofall su

spillt, hatte mer dann noh däm Karneval Kaate för der Millo-witsch. Do däte de Räuber optredde.

Wie mer dann do all aankome un hatte die Botz aan, do woss dann dä Charly direk, wat Sache es. Do hatte mer och e groß Bild dobei. Do han se dann all ungerschrevve op unsem Mannschaffsfoto, weil die jo zo dä Zigg och dat Leed gesunge hatte »Su lang die Botz noch häld« . Un dat es beim Publikum god aangekumme un beim Charly och un bei uns natürlich och.

Hampel, Jürgen (57): *Su lang de Botz noch häld*

?ɪʃ ben ?en hȳet ?en_əm 'kaɪnəvalsfə, ?aɪn mī han_əzu_nə kle· 'kaɪnəval,gɪvypfjə dat nən_sɪf ka'ge: ?ʊ'ʃ:paz_an də fɪsɔyt mə jɒn je:dəs jo: ?oʊ_əm t̄sox med_ən hȳet 'fɪʃənɪfj mə myse_əj_je:dəs jɔ̄? ɻvva'lɛ:je vad:ʊ_mə f̄ø_ə 'mōtō ma:xə mēg han_t ja b̄ese_als di kœlſe d̄i mōsə ja fe'zø:k̄e dat 'kɪʃtɪjə 'mōtō ,hɪnt̄so'k̄vɪjə vɪ̄l d̄yrfə ja f̄raɪ v̄e:lən da hate_ə m̄_ns ?e: jo: zu laj di bot̄s nox h̄elt d̄o v̄o_ m̄e ?als kl̄aʊns fe'kl̄aɪd̄et ?v̄onze f̄raʊ̄e di ni:ə ?ox z̄el̄ev̄e ?on da hat_ə dan zu_n ſ̄ə:n ḡro:sə bot̄s ?v̄n vi de 'tsu:fal zo: ſ̄p̄lt hate_ə dan no_ d̄em 'kaɪnəval ka:t̄e f̄ȳe d̄e 'mɪlo,vɪt̄ d̄o d̄e:t̄e d̄e k̄ɔ:ȳb̄e ?op't̄s̄ed̄e ?als v̄e dan do ?al ?a:nk̄om̄e ?v̄n hate_ə d̄e bot̄s a:n da vos dan d̄e: ?ʃa:gli: d̄i'k̄ek vat_saxə ?es ?ən_a hat̄_m̄e ?ox dan_ə ḡro:s bild:ɔ'b̄eɪ ?v̄n da han z̄e dan ?al ?v̄nja'ʃv̄ev̄e ?op 'v̄nzenəv̄em 'manʃafs,fo:to: v̄aɪl di jo t̄so d̄e: ts̄ik ?ox dat le:t j̄ezv̄n̄e hate_ə zu laj di bot̄s nox h̄elt ?v̄n dad_əs baɪm 'p̄ɔpl̄,k̄v̄m jo:t ?a:nj̄ekv̄mə_ən baɪm 'tʃa:li ?oʊ_ən bei_ən na'tȳgl̄iʒ_ox

Dat muss gewäse sin su Medde achzig eröm, en Reis noh Kuba. Ming Frau, ich, säht der Jeck, minge Cousin Pitter met singer domolige Fründin, mer logen am Strand, wor jet langwielig. Un do gov et su Böötcher zo vermeede. Ich sag: "Pitter, so' mer uns nit esu e Dinge meede? Dat es bestemmp super!"

"Jo", säht e, "mer han äver doch eigentlich gar kein Ahnung."

"Wenn die die vermeede," sag ich, "dann weed dat wall nit esu schwer sin."

Alsu bei die hin, e paar Dollar, un die han uns die och aanstandlos vermeedt. Die Fraue wollte nit met. Ich met mingem Pitter avgestüsse op et Meer. Un dat wor wunderbar. Ne laue Wind un dat Dinge ging av wie »Zäpfchen«. Un ich sag: "Pitter, dat es esu schön", dat wor wirklich esu e toll Geföhl, "weiß de jet wat, mer fahre widder zoröck un holle die Fraue trotzdäm."

Un do woodt et langsam eng. Mer moeten drihe un da ha' mer gemerk, dat dat gar nit esu einfach es met nem Segelboot zo drihe. Do ka' mer nit einfach sage "Drih un fahr widder zoröck!" Us dä dreivierhundert Meter woodten fünf- sechshundert Meter, mer wore schon Richtung Miami ungerwähhs, mer kunnt en also schon glitzere sinn der Strand vun Miami.

Do hatt irgendwie einer om Wasser met su nem Sportkatamaran wall bemerk, dat do zwei Jecke om Wasser sin, die nit esu ganz wosste, wat se grad däte. Dä kom alsu an uns eraan, säht: "Wat kann ich för üch dun?"

"Mer wolle drihe", ha' mer gesaht, "äver dat geiht nit." Un dozo muss ich sage, ich soß de ganze Zigg op esu nem Bredd op däm Setz un irgendjet hät mich gestürt. Do denk ich: "Na jo, richtig bequem es dat nit!"

"Ja", säht dä: "wo sitzen Se denn da drauf?"

"Huch, do litt irgendwie su e Bredd eröm."

"Ja", säht e, wessen Se, wat dat Bredd es? Dat es et Ruder. Da müssen Se dat Ruder da reinstecken un dann könne Se dat Boot och manövriere."

Peter Horn en der Karibik

Dä hät uns dat noch ens erklärt un mer han e bessche geüb un siehe da, dat Boot dät uns plötzlich esu klei bessche gehorche, zomindes dät et ni' mih gradus Richtung Miami fahre.

Mer hatte zwar jetzt dat Ruder dren un mer hatten e Ruder en der Hand un die Segel däten och Wind fange un irgendwie, äver beim Segele es anscheinend noch e bessche mih zo beaachte. Alsu dat wor einfach nit esu, dat dat Boot dohin fuhr, wo mir hin wollte.

Mer komen alsu jetzt nit Richtung Miami, sondern irgendwie mih wesslich, alsu zwar näher an der Strand, äver immer wigger fott vun unsem Ausgangsoot, wo mer eigentlich hinwollte. Nohdäm mer su ungefähr hundertfuffzig Meter vum Strand weg wore, ha' mer ens esu langsam gekuck. Dat wor ne langsam avfallende Strand, do kunnt mer ald stonn.

Da si' mir zwei usgesteege, han uns Boot an de Kood genomme un sin dann ungefähr fünfhundert Meter unter däm Gejohle vun dä Lück am Strand met däm Boot Richtung Verleih.

Horn, Peter (62): *Segeltörn vör Kuba*

müs jeve:ze zin zu mede ?axtsifj_ərøm ?en veis no: 'ku·ba miñ fräu ?ifj ze:t:e jek miñø ko'zen pite met sijne 'dɔ:mɔlɪjə 'frýndin me lɔ:xən_ám ſtvan vo:jet 'laŋviliñj ?on do jo:v_ət su bø:tjhə tso feme:də ?is:a pite so_mé ?uns níð_əzu_ə dínjø me:d:at ?es bø:temp su:pe ja zet_ə me han_əve dō ?eintif ja: ken ?an:nøj vén di di feme:də za:_ifj dan ve:t:at vo ní_əzu ſveg zin ja:_alzo tso dēnø hín ?e pa 'døla ?on di han_əns di_ox 'a:nſtantſlo:s feme:t di fräu völte nit met ?ifj mit miñøm pite 'afjøftøse ?op dat me:ø ?on dat vo: 'vündø'ba: nè nè laȝø vín:t ?on dat:iŋø jir?ap vi tsøpfjøn ?ont ?is:ax pite dat ?ez_əzu ſø:n da vo 'vřeklez_əzu_ə tol jefø:l ve:s:ə jet vat me fa:bø vido tso'øk ?on hole di fräu 'tøtsde:m ?on do: vo:d_ət 'laŋsam ?en: mè mo:tøn døi:ə ?on da ha_mø jemøk tat:at ja: níð_əzu 'peinfax es me nøm 'ze:jelbo:t:so døi:ə da ka_mø nid_einfax za:bø døi: ?on fa: vido tso'øk ?us dēnø døi: 'fiøhønøt me:te vo:dø fynøf zekshønøt me:te me voen ſon kifjøn 'małømi ?onje've:s me kñnd_ət ?alzo ſon glitseøe zin de ſtvan fo' 'małømi da hat ?eøjønt,vi: ?eøne ?om vase zu nè 'ſpoxtkatama,ka:n bømøgøkt dat:o tsvai jekø ?om vase zin di níð_əzu jants vostø vat_sø gøa:t:e:tø ko:m 'alzo ?an_ønz_əra:n ze:t vat kan_ifj fy:fj døn me völøn døi:ə ha_mø jøza:t ?eve dat ge:t nit ?on do:tso: mør_ifj sa:bø ?ifj so:s dø jantsø tšik ?ob_əzu nøm bøet ?op dem zetø ?on 'eøjønt'jet het miñ jøftyøt da døng_ifj_ajø kifjøtø bøke:m ?es dat nit ja ze:t:e vo zitøn zø den da døaøf hux sax hí lit 'eøønvi zu_ə bøed_əøøm ja zet_ə vísø zø vat:at bøet ?es dat ?ez_ət bu:dø da mysøn zø dat bu:dø da 'kainstekøn_øn dan kyñø zø dat bo:d_ox mani'vbi:gøø de hed_əns dat no_əns ?ekleøt ?on_ə me han_ə besjø jø:y:p ?on zi:ø da: dat bo:d:et 'ploëtslifj_əzu klejø besjø ?ob_əns jehørfjø tso'mindøs dø:d_øts nimi 'gøa:døs kifjøn 'małømi fa:bø me hatø tsva jøts dat bu:dø døn ?on me haten_ə bu:dø ?en de hant ?on di ze:jøl de:tø_ox vint fanø_øn ?eøønvi ?eve bøm ze:jøl_es 'panjain:øø_ə besjø mi:tso bø?axtø ?alzo dat vo: ?enfa ned_əzu dat:et bo:t dø:høn fuø vo: miñ hín völte me ko:møn 'alzu jøts nit kifjøn 'małømi zøndøn 'eøønvi me:ø 'veslifj ?alzo tsva næ:ø ſan de ſtvan ?eve ?ime vige fuø_ønzøm ?ausja vu me_øñifj 'hinvøltø nø'dø me zu ?onjø'feø 'hondet,fuftſifj me:te fum ſtvan vek vøø ha_mø_nz_əzu 'laŋzam jøkuk dat vo nø 'laŋzam 'af:alndø ſtvan do kñnt mæn ſon ſton da zi_miñ tsvai 'usjøfti:jø han_ønsø bo:t ?an dø ko:t jønomø ?on zin dan ?onjø'feø 'fynøfhøndet me:te ?onte de:m jøjo:lø fun de lyk ?am ſtvan met:em bo:t 'kifjøn felai:

“Hören Se ens! Junggeburth, han Sie jet met däm Wicky Junggeburth zo dun? Se wessen doch, dä ens Prinz wor.”

God! Dä wor Prinz, ävver ich ben älter. Also wenn schon, dann muss et andersörüm heiße: “Hätt dä jet met Inne zo dun?” Schleeßlich hatt ich dä Name fröher. Anerkannt, hä wor Prinz, han ich versäump, hä singk och besser. God! Ävver en aller Bescheidenheit, ich ben schöner, oder?

Nohdäm dä Wicky Prinz wor, wor unse Name op eimol populär. Kom ich irgends hin, stallt mich vür, heeß et direk: “Junggeburth? Han Sie jet met däm Wicky Junggeburth zo dun?”

Eets wor ich e bessche stolz drop, met enem richtige Prinz op ei Niveau gestallt ze weede. Später dann wor die Frog mer lästig, weil, wenn ich dann der Wahrheit noh “enä” saht, wor dat Intresse an mir un minger Person fass fott. Ich spillten als Persönlichkeit direk kaum noch en Roll.

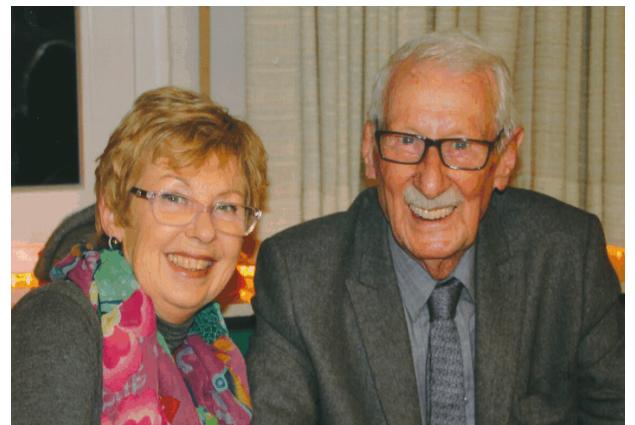
Av irgendeinem Punk wor mir dat zo domm. Op die Frog “Sin Sie met däm ...” ich sagen: “Eja!” Vun do an wor ich eine!

“Wie dann?”

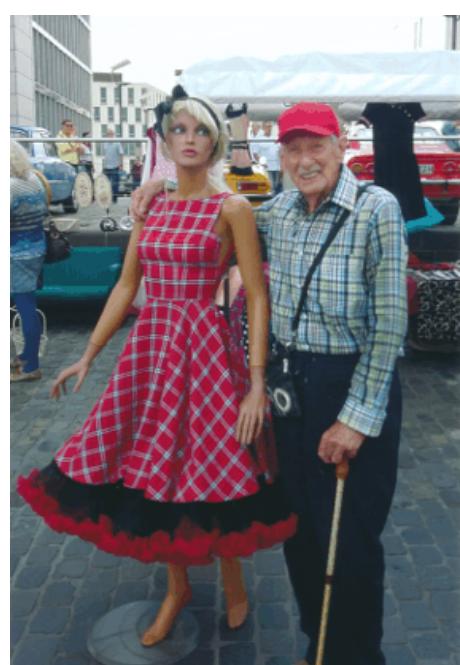
“Ja wat wie dann?”

“Jo, wie dann verwandt?”

“Ja, es minge Broder! Dä Wicky es minge Broder!”

Eheleute Junggeburth

Spontane Reaktion, ävver et ging god. Vun däm Momang an hatt ich widder die Achtung un dä Respek, vun däm ich meine, dat dä mir un mingem Name zostündt. Wie se dann aanfinge, üvver mich an Kaate för dit oder dat kumme ze wolle, han ich die verwandtschaffliche Verhältnisse jet gelockert un op die Frog “Han Sie jet met däm ...” sagen ich “Eja, minge Vetter!” Un später “Han Sie jet ...” ich sage “Mmmm, mmmm” un söns nix. Schon dat “Mmmm” bewirkte je nach Typ zonemmende Hochachtung oder “Tjo, schön!”

Dann hatt ich ens eine, dä ging mir ad mächtig op de Nerve met anderem Verzäll, un dann och noch dä Sproch “Wollt ich Sie als immer ens gefrog han: Han Sie jet ...”

Ich sagen “Eja!”

“Wie dann?”

“Dä Wicky es ming Mutter!” Fott wor e!

Zom Schluss noch e Kreppche zo däm Thema. Mer worn en Hürth em Schwemmbadd. För et Sportabzeiche däte mer schwemme. Ming Frau un ich worn em Wasser am Beckenrand un boven am Rand huckten en Bademeistersfrau, hatt uns Papiere en der Hand un saht uns die Zigge, die mer geschwomme hatte. Alles wor okay un mer wollten noch jet schwemme bummele.

“Verzeihung!”, reef se uns noch ens zoröck. “Verzeihung! Ich han Ihre Name gelesen. Han Sie jet met däm ...”

Ich sagen: "Eja! Minge Vetter!"

“Siehs de!”, säht drop dat Wassermüüsche, “ich han Rääch! Ich han för ming Kollegin gesaht: ‘Hä es et nit, ävver die Ähnlichkeit es unverkennbar!’. ”

Junggeburth, Klaus (88): *Junggeburth?*

høkən zə_ns 'jʊnjəbuęt han zi jøt med:em 'viki 'jʊnjəbuęt:so døn zi vesən døx de_øs pønts vøg jo:d:ø
vo pønts ?eve ?ih bin ?el:de ?alzo ven jo:n dan mør_øt ?andøzøkøm heisø hed:ø jøt met ?i:nø tøs døn
fle:slif hat ?ifj de na:mø før:ø 'panøkant he vo pønts han ifj fezøymp he zing_ox bøse jo:t ?eve ?in
?ale bø'føidønhart ?ih ben ø:ne ?ode no'døm de 'viki pønts vøg vo ?ønzøkø na:mø ?ob 'ørimø popo'læg
ko:m_ifj ?iøjønts hñ stalt mifj fy:ø he:z_øt:e'øek 'jønj:jøbuęt han zi jøt met:em 'viki 'jønj:jøbuęt:so døn
?e:ts vo:c_ifj_e besjø stølts dørop med ønem 'køhtjø pønts op ?er: ni'vo: jøftalt:so ve:dø spø:te dan vøg
di føc:x me 'lestifj vajl ven ?ih dan de 'vø:hejt nø: ?ø:hø: za:t vo dat ?intøkøse ?an mi:ø ?øn møjøkø
øeø'zø:n fas føt ?ifj:pøltøn als pe'zø:nliifj,køit:øek koøm nøk_øn køl: ?af ?iøjønd nøm pøjk vo miø dat tøs
døm ?op di føc:x zin zi med:em ?ifj sa:køn_e'ja: fñn da: ?an vø:k_ifj ?øinø vi: dan ja vat vi: dan tø: vi:
dan fevant ja_ifj møjø bø:de døg 'viki_es møjøn bø:de spønta:nø bøakts'jo:n ?eve_tjø jo: fñn døm mo'man
?a:n had_ifj vide di: ?axtøn ?øn de:ø kes'pekt fñn døm_ifj meiø dat_ø mi:ø ?øn møjøm na:mø tøs:støn:vi
vi zø dan ?a:nføjø ?yva mifj ?an ka:tø føg dir_øde dat kumøn tø volø han ?ifj di fe'vanøflifjøn
fe'høldnøsø jøt jøloket ?øn_øb di: føc:x han zi jøt mit:em ?ifj sa:køn_e'ja møjø fete ?øn spø:te han zi jøt
?ifj sa:kø ?øm: ?øm: ?øn zyns nøks fñn dat ?øm: bø'vøkøtø je: nax ty:p 'tsu:ne:mønde 'ho:x,?axtøn ?ode tø:
jø:n dan had_ifj_øns ?øinø de jøn me ?ad meføtj_øb dø nekvø met ?andøkøm fete? ?øn dan ?ø_nøx de
spøux vold_ifj si:als ?imøk_øns jøføc:x han han si jøt ?ifj sa:køn_e'ja vi: dan de 'viki_es mifj mutø føt
vo:k_ø tøsø fñsø nøk_ø køepfø tø døm 'te:ma me vo:køn_en hyød_em 'svim:bat fñk_øt 'spøxt?ap:tsaifjø
de:t_ø me svimø mifj fñsø_øn ?ifj vo:køn_em vase_am 'bøkønkønt ?øn bovøn_am kant huktøn_øn
'ba:dømaistøs,fñsø hat ?øns pa'pi:økø ?in de hand_øn sa:t_øns di: tøigø di me jøsvømø hate ?aløs vo
?o'ke: ?øn me voltøn:øx jøt svemø bømølø fe'tsaifjø ke:f se ?øns nøk_øns tøs'økø fe'tsaifjø ?ifj:an ?iøkø
na:mø jølezø han zi jøt med:em ?ifj sa:køn_e'ja møjø fete si:s_te se:t:øp dat 'vasa,møysje ?ifj:an kø:ifj
?ifj:an fø mifj ko'le:jøn jøza:t he ?ez_øt nøt ?eve di ?e:nliifjkaif ?is ?unve'kenbaø

Wor ich noch als Jugendliche met minge Eldere om Campingplatz.
Wor ich sechsehn, sibbsehn.

Nevveaan wonnte och en Famillich, wor en Famillich met met zwei
Junge, die kome irgendwo usem usem Süddeutsche. Dat wore
Angler. Mir Junge han uns aangefründt. Mir hatten et Schlauchboot,
die hatten de Angel.

Jo, un dann heeß et: "Fahr' mer mem Schlauchboot. Küss de met
dingem Schlauchboot, ich bräng de Angel met. Fahre mer rus, go'

mer angele." Ne Stein metgenom-
me, för die Fesch kapoddzeseschlage
dann, wie die Angler dat maache.

Jo, mir raus un hatte der eetste Fesch an der Angel. Un wat mäht dä?
Dä läht dä Fesch met dem Hoke en der Muul op dat Schlauchboot un
haut mem Stein drop. Un dä Hoke natörlich en et Schlauchboot. Un et
wor ablandige Wind. Mer driftet immer rus. Hä hät dat Loch zogehalde
mem Duume un ich han gepaddelt wie doll. Et woodt äver immer
winniger Luff.

Jo, un dann schleeßlich kom dann ene Feschkutter un hät uns erus-
getrocke.

An der Ostsee mit Schlauchboot

Meisen, Hans-Willi (66): *Et Schlauchboot*

vo:rij? als nox? als 'ju:keəntli:jə met mi:jə? ɻe:lde:nə? ɻə:m kə:mprinplats vo:rij? 'sekse:n 'ziptse:n neve?'a:n
vontə? oks_ən famili:j vɔ:k_ən fa'milij met tsval:jɔ:nə di kɔ:me? 'ɻəkjemtvo? ɻuzəm 'zy:tɔ:yfj dat vɔ:kə? ɻa:nle
me:g jɔ:nə han_ɔns? 'ɻanjefkɔ:yndət mi:g hatən_ət 'ʃlaʊxpo:t di hatən də? ɻa:nəl jɔ:? ɻun dan hez_ət:an fa'_mə
mem 'ʃlaʊxbo:t kys tə met:i:nəm 'ʃlaʊxbo:t h_ɔ:pən də? ɻa:nəl met fa:kə me ka:s jɔ: me? ɻa:nəl nə sten
metjə'numə_ɔm di fe:j ka'pɔ:t:səʃla:kə dan vi di? ɻa:nle dat ma:xə jɔ: mi:g ka:s? ɻun hatən:e? e:tstə fe:j? ɻan
də? ɻa:nəl? ɻun vat mə:t:e: də le:t:e fe:j met:əm ho:kə? ɻen də mu:l? ɻop tət 'ʃlaʊxpo:t? ɻun ha:g̊t mem sten
də:v̊p? ɻun de ho:kə naty:z_ən_ət 'ʃlaʊxpo:t? ɻun_ət vɔ:g̊? ap'ländijə vin:t mə tə:rfə? ɻima ka:s? e hə:t:at ləx
'tsojəhalde mem du:mə? ɻun? i:f:an jə:padlt vi dəl? ɻun? et vo:t? ɻeve? ɻime? 'vinijə ləf jɔ:_ɔn_a ſle:slif kəm
dan_ənə nə fi:k̊tə? ɻun hed_ɔns? e'vəs:jə:tə:kə?

Mir Neppeser han en Fründschaff durch Zufall entdeckt met e paar Junge usem Land vun Düren us Krützau. Die ha' mer zweidausendzwei durch Zofall en ener Weetschaff en Neppes getroffe. Do soßen die ganz bedröpelt eröm, weil se eigentlich eine Usflog nohm Kappes maache wollte. Äver dä hät jo sonndags zo. Äver dat wosste die Buure nit. Mir worn do eigentlich nor erengegange för nohm Klo ens ze gonn un e Bierche ze drinke un dann wollte mer wiggern gonn nohm Meddagesse.

Wie mer dann gonn wollte, sähten die Buure: "Och, dat es ävver schad, dat ehr goht. Et wor doch grad su löstig. Ehr hatt su schön Musik gemaht." Da ha' mer gesaht: "Jo, wenn ehr wollt, künnt ehr jo metgonn."

Do si' mer dann met däm ganze Trüppche durch de Einheitstroß noh mingem Fründ singem Broder gegange, wo mer Meddag esse wollte un han uns do op de Terrass gesetz, han och Meddag gegesse, schön jet gesunge un jet Blödsenn gemaht. Eigentlich wollte mer jo noch nohm Weinmaat gonn, ävver et wor esu löstig un su schön op dä Terrass, si' mer do gar nit mih zo gekumme. Un dann ha' mer uns vun dä Krützauer Junge verabschiedet.

Zwei Dag später hät uns vun denne einer aangerofe, säht e: "Hör ens! Dat wor esu schön, mer Wolfe uns bedanke un laden üch fört nächste Johr en." Ha' mer gesaht: "Dat es prima! Dann bruche mer uns kein Gedanke op dä Vatterdagstour zo maache. Dann kumme mer bei üch."

Un su es dat entstande, dat mer uns jetz jedes Johr eimol en Krützau un eimol en Neppes treffe un met dä Junge dann Vatterdag fiere. Mer sin meddlerweile su e Trüppche vun veezig Mann vun Krützau un vun Neppes. Un dat es immer ärg löstig, weil mer och immer de Musik dobei han. Mer spinnen dann met mem Akkordeon, met der Quetsch un et es och noch nie einer ausfallend gewoode oder besoffe. Mer han se immer all noch god heimgebraht. Dat es alsu en richtig gode Fründschaff gewoode.

Merheim, Peter (66): *Krützau*

mi nɪpəzə miɛ han_ən 'fɪvntʃaf tɔɪ̯fɪ 'tsu:fal ?ɛn'tɛk med_ə pa jɔŋə ?ozəm lant fɔn dy:βən ?os kʁyts' ?aʊ̯ di hame ,tsvaɪ̯doʊ̯zən'tsvaɪ̯ dɔɪ̯fɪ 'tsu:fal ?en_ən 've:tʃav_ən:epəs jɛtʃøfə də zɔ:sən di jants bedrœbeld_ərəm val zə 'Pεjəntɪz_ənə ?aʊ̯sflux nam kapəs ma:xə vɔltə ?eve de hetjɔ 'zonda:s tʃo: ?eve dat vostə di bu:βə nit miɛ vɔ:βən da_eɪ̯ndlɪf nu_ərɪn:əjajə fyr_əm klo: tʃ:ə jɔn ?vn_ə bi:ɛfjə tʃə dʁɪnkə_ən da vɔltə me vige jɔn:c'm:edax,?esə vi me dan jɔn voltə zə:tən di bu:βə ?ox dad_əz_ave ja:d:ad_iɛ jɔ:d_ət vo dɔ gʁa:t sə 'løstrij_əɛ hats:o ſɔ:n 'mɔzik jəma:t da ha_əmə jəza:t jo vən_əɛ vɔlt kyn_d_əɛ jɔ 'metjɔn da zi_əmə dan med:əm jantsə tɔɪ̯pfjə dɔɪ̯fɪ də 'Painait,ʃkɔ:s nə mɪjəm fɪvnt_sɪnjəm bʁɔ:de jəjaŋə vo me 'medax ?esə vɔltə ?vn han_əns dɔ_əp də te'βas jəzəts han_ox 'medax jəjəsə ſɔ:n jɛtjəzvəjə ?vn jet 'blø:tsɪn jəma:t ?eɪ̯ntlɪf vɔltə me ja nox nəm 'vajnmakt jɔn ?eve ?et vɔ_əzə 'løstɪz_ən zu ſɔ:n_əp də te'βas:i_əmə da ja: nɪ_mɛ tʃə jekvəmə ?vn dan ha_əmə ?vn fɔn dənə 'kʁɔyt_əɛ jɔŋə

fe'?'apʃi:dət:svaɪ̯ da:x ſpe:də həd_ʊns fən dənə ʔenə 'ʔa:njəθo:fə zət həθ_əns dat vɔ:_əzu ſə:n mə
vələn_ʊns bədaŋk_ʊn la:də ʔyʃ fyt nə:kstə jɔ:ə ʔen ha_mə zad:ad_əs p̩i:ma da b̩vəxə mə ʔəns ken
jədaŋkə_əp de 'fateta:s,tu:ə t̩so ma:xə da k̩mə mə t̩so ʔyʃ ʔən zo ʔes dad_ən'ʃtandə dad_əmə jɛ:t̩ ɳs
ji:dəs jɔ:ə ʔeimol_ən k̩v̩t̩ʃ'?'aʃ ʔən_eimol_ən:epəs t̩sefə ʔən med:ənə jv̩nə dan 'fa:t̩eta:x fi:g̩kə ʔən da
si_mə mɪtlə'v̩ɪlə su_ə t̩v̩p̩f̩ə fən v̩e:t̩sɪf̩ man fən 'k̩v̩t̩ʃo:ʃ ʔən fən:epəs ʔən dad_əz_ɪmə ʔɛ:ʃ 'l̩ostɪf̩
va_mə ʔo_əmə də 'm̩ozɪk də'b̩eɪ han mə ſp̩ɪl̩ dan med_əm̩_ə'k̩v̩dejən ʔən met:ə kv̩et̩ʃ ʔən ʔəd_əz_ox
nəx ni: ʔeɪnə ʔa:ʃfalənt jəvo:d̩ oðə bezəfə mə han zə ʔi:mə ʔal nəx jo:t 'h̩eimjəb̩rə:d̩_ən dad_əz_əzo_ən
'k̩ɪʃtɪf̩ jɔ:də 'f̩v̩nʃaf jəvo:də

Ich ben vör fünfunveezig Johr en Kölle gebore an Karnevalsdinsdag. Ming Mutter hät dann Rusemondag noch met mingem Vatter, dä als Frau verkleidt wor, an der Thek gestande. Dat muss mer sich ens vürstelle! Göv et hügg ja gar ni' mih. Einunsibbzig. Äver da wor dat noch normal.

Op jeden Fall kräht de Mamm Wehen un minge Vatter, als Frau verkleidt, hät die dann nohm Spidol gebräht. Langes Hin un Her, dä Aaz wor am Singe "Auf die Bäume, ihr Affen, der Wald wird gefegt" un hät su en Tröt en der Muul gehat. Ming Mutter kom ävver nit vöran. Da han se noch gefrog, ov die Fründin denn villleich och noch ens met eren en der Kreißsaal kumme sollt. Äver dat woodt dann irgendwann klor, dat dat minge Vatter wor met Rock un Pürk. Lange Rede, kurzer Sinn. De Mamm kräht dann en koote Narkos un ich moot met der Saugglock gehollt weede.

Fottgeseech?

Wie die Mamm widder wach woodt, hatten se mich schon e bessche parat gemaht. Ich hatt schon su e Jäckche aan, log ävver om Buch un met der Fott noh bowven. Ming Mutter weed wach, luurt un säht: "Dat Kind hät ävver e komisch Geseech!" Da hät die ming Fott gesinn un hät gedaach, dat wör mi Geseech. Da hät dä Aaz gesaht: "Dat weed noch! Dat es e schön Kind." Jo! So ben ich dann op de Welt gekumme.

Mielke, Natascha (45): *Fottgeseech*

?ɪʃ pen fɔ̄g ,fynəvən'fe:tsɪʃ jɔ̄g ?en kœlə jəbɔ:ɔ̄_an ,kavnəvals'dinstax mɪŋ mōte hēt:an 'ku:zə'mo:n̄dax nox met mɪŋəm fate dēg ?als f̄aʊ̄ feklāɪd̄et vɔ̄g _an d̄e te:k jeſtand:at m̄s m̄ zɪ̄z̄_əns 'f̄ȳst̄ek̄ j̄_v̄_et hyk j̄_jāg n̄i mi 'p̄ainənz̄pt̄tsɪʃ ?eve da vo: dat nox n̄o'ma:l ?of je:d̄n̄ fal k̄ret̄:ə mam ve:n̄ ?ʊ̄_mɪ̄n̄e fate als f̄aʊ̄ feklāɪd̄et hēt:i dan:ɔ̄m ſpi'd̄ɔ̄_l j̄ebra:t ?on ja: laj̄es h̄in_ un he:g de ?a:ts de vo_ am zɪ̄z̄e ?aʊ̄f ti b̄ɔ̄ym̄e ?īg ?afən̄ d̄e valt v̄īt j̄eſe:z̄_un het s̄on t̄s̄e:t ?en de mu:l j̄ehat ?ʊ̄_mɪ̄n̄ mōte k̄o:m̄_ave n̄it f̄o'v̄an̄:ə da han z̄e nox j̄ef̄v̄o: _əp̄ ti 'f̄b̄ɔ̄ynd̄in d̄en f̄eleɪ̄f̄ ?o_ n̄o:z̄_əns med_əv̄in ?in d̄e 'k̄aɪ̄s̄:al k̄um̄e z̄uld̄_eve dat vo:t:an 'p̄œ̄entvan klo: dat:at mɪ̄n̄e fate fo met k̄ok ?on p̄ø̄rk ja: laj̄e ve:d̄e k̄uxt̄se z̄in: d̄e mam k̄e:t:an_ən ko:t na'ko:s ?on_ɪ̄j̄ m̄o:t met:a 'z̄aʊ̄xgl̄ok j̄eholt ved̄e ?on ve: di: mam vid̄e vax vo:t hat̄en z̄e m̄iſ̄:on̄_ə besj̄e pa'ka:t j̄emad_ɪ̄j̄:at ?on zo:_ə j̄ek̄f̄e ?an ?ɪ̄j̄ lo:z̄_ən̄ ?ʊ̄m b̄ox ?on met:e fot no ?ov̄en ?ʊ̄_mɪ̄n̄ mōte ve:t vaſ̄_un lūt ?on z̄et dat k̄int hēt_ən̄_ə ko:m̄e:f̄:əz̄:f̄ de hēt:i mɪ̄n̄ fot j̄ez̄in ?on hēt:i:ta:t ?da v̄ø̄g mi j̄ese:f̄ da hēt:e ?a:ts j̄esat dat ve:t nox dat ?es_ə ſ̄o:n̄ k̄int ja: ?on so ben ?ɪ̄j̄ dan ?aʊ̄f d̄e v̄elt j̄ek̄om̄n̄

Natascha Mielke als Postzustellerin

Ich ben jo Possbotin en Lövenich, drage do de Poss us. Do kumm ich eines Dags en eins von dä Hochhäuser un do wor ne Möler, dä hät do aangestreche. Ich han en ävver nor von hinge gesinn an dä große Breefcastenaanlag. Ich schmieße die ganze Breefe eren, do klingelt däm si Handy. Dä geiht an dat Telefon un säht: "Ja, Schatz." Ich merk direk, dat dä su en komische Aussprach hät.

"Jo, wie wie, jo, wor dä Jung bei dem Kieferorthopäde? Ja wie? De Krankekass üvernimmmp dat nit? Ich ben schon zick Johre bei denne. Ich bezahle doch ming Beitrag. Ja wie? Der Friedel hät dat gesaht? Ja, wat säht dä Friedel? Es dä bei der Krankekass oder wat? Ja, wie, ming Eldere sin dat schold. Ja wie, dä

hät dat vun mir? Wells de jetz sage, ich han schläächte Zäng?"

Die zwei sich am Zänke: "Jo, dann muss de halt noh dinger Schwester trecke. Es mer och jetz egal. Ja ja, dann gangk doch, gangk doch!"

En däm Moment mäht die Frau Molitor de Dür op un hät zwei Tafele Schokelad en der Hand. Dä driht sich eröm un hät die Zäng esu noh vörre stonn. Da säht die: "Nöss oder Marzipan?" Säht dä: "Sinn ich us, als wenn ich Nöss bieße künnt?"

Dä hatt ävver wirklich die Zäng su noh vörre stonn. Do wor dä sich met singer Frau am Zänke, weil dä Jung woll och su en Zäng hät.

Mielke, Natascha (45): *Nöss oder Marzipan*

ja ?ifj pen ja: 'pɔsbo:tɪn ?in lø:vənɪf dka:kə do: də pɔs ?ɔs ?ɔn_a kɔm,ɪfj ?eɪnəs da:xs ?en ?eɪnə fən dene 'ho:xhɔyze ?on də vo nə mœ'lə ?on de het to ?a:njɛʃtɪfj:anə_əvə nʊg fən hɪnə jɛzɪn ?an di g̊o:sə 'bvi:fkastən?an,la:kə ?ifj:mi:sə di jantsə b̊e:f_əvɪn ?on_a klɪnəlt:əm zi hən:dɪ də je:d_an dat:elefon ?on ze:t ja: fəts ne ?ifj mevk də'væk dat:eç zon ko:mijə 'pɔsʃp̊ra:xə het ja vi: vi: jo vo: de jv̊ŋ baɪ də 'ki:fə?ɔxt̊o,p̊e:də ja vi: də 'kvaŋkəkaz_γvənɪmp dat nifj ben t̊sɪk jɔ:kə baɪ dənə ?ifj petʃa:lə dəx miŋ 'baɪtke:fi ja vi də f̊i:d̊l het:at jəza:t ja vat se:t:ə f̊i:d̊l ?es dəç baɪ də 'kvaŋkəkaz_ode vat ja:t vi: vi: miŋ ?eldərə zɪn dat ſv̊lt ja vi: də heet:at fo:mijə vels:ə jɛts:a:kə ?ifj:an ſl̊e:f̊tə t̊sən di t̊sv̊ai zɪz̊_am t̊sənjkə jo dan mɔs:ə halt na dīnə ſv̊estə t̊sɪkə ?es me:ox:ets ?e'ja:l nə ja ja dan jaŋk t̊ox jaŋk t̊ox ?en de-nəm:o'ment m̊e:t:i f̊aʊ 'm̊olito:d̊ də dy:g̊ ?op ?on het t̊sv̊ai tafələ ſoko'la:t ?en də hant də d̊v̊it sɪz̊_eøm_ɔn het:i t̊sən_ezu: nax f̊øv̊e ſt̊on ?on_a s̊e:t:i nøs_ode 'maxtsipa:n s̊e:t:ə zɪn_ɪz̊_ɔs ?als v̊en_ɪfj nøs bi:sə kynt də han_ave v̊ekifj di: t̊sən zu na f̊øv̊e ſt̊on ?on də vo də zifj met s̊iŋe f̊rau_əm t̊sənjkə v̊ai də jv̊ŋ vol ?ox sun t̊sən het

Ich ben zwei Johr lang bei der Bundeswehr gewäse. Domals wor de Wehrlich anderthalv Johr. Do han ich gedaach, wann de e halv Johr länger mähs, kriss de mih Geld. Un als junge Minsch kunnt mer jo immer Geld gebruche. Un dat hatt och dä Vordeil, dat ich mir ussöke kunnt, wo ich dann hinging. Un ich han dann gesaht, ich mööch ganz gään en et Ausland.

Ich han dann tatsächlich Glöck gehat un ben dann einuneveedel Johr lang en Holland stationiert gewäse. Un wie dat esu wor, wa' mer Diensschluss

hatt, do ging mer natörlich en däm Ort, »Budel« heeß dä, ging mer sich natörlich e Bier drinke, weil en der Kasääen wor dat ungemütlich.

Do wor en Weetschaff, wor en aal Weetsfrau, en Holländerin, un die wollt alsu kei Deutsch spreche, die verstundt dat zwor, äver die sproch einer immer nor op Holländisch aan su noh dä Devis: "Ich verstonn üch, dann verstohrt ehr mich och."

Do kann ich mich noch god erinnere, do han ich ens ovends do bei der an der Thek gesesse, do säht die för mich: "Heb je dan ook Verkering met een Meisje?"

Han ich gedaach, wat geiht dat die dann aan, ov ich Verkehr met enim Mädche han? Un han dat natürlich völlig falsch verstande. Wat die meint, es einfach, ov ich dann och en Fründin hätt.

Ich han natörlich dat Wood "Verkehr" e bessche üvverbetont un han gedaach, dat geiht die aal Frau doch nix aan.

Nolte, Heinz-Jürgen (65): *Holländisch es nit esu einfach*

?ɪʃ̩ ben tsvaɪ̩ jo: laŋ̩ baɪ̩ də 'bɔndəsne̩z̩ jœv̩:z̩ 'da:mals vɔ: di 'veɛflɪ̩j̩ 'ændəthaləf̩ jo̩z̩ ?ʊn̩ da han̩_ɪ̩:əda vən̩ də haləf̩ jo̩ ləŋ̩ məs̩ kris̩ tə mi̩ jəlt̩ ?ʊn̩_als̩ jœv̩:m̩int̩j̩ kənt̩ mə̩ jo̩ ?im̩e̩ jəlt̩ jəb̩v̩ox̩ ?ʊn̩ dat had̩_aʊ̩x̩ də foxt̩aɪ̩l̩ dat̩ ?ɪʃ̩ mi̩z̩ ?ʊs̩:ə:k̩ kənt̩ vo̩: ?ɪʃ̩ dən̩ 'hinji̩j̩ ?ʊn̩ ?ɪʃ̩:an̩ dan̩ jəza:t̩ ?ɪʃ̩ mœ̩f̩:ants̩ je:n̩_ən̩_ət̩̩ ?aʊ̩slant̩ jo̩ jo:t̩ ?ʊn̩ ?ɪʃ̩:an̩ dan̩ ta:ts̩e̩f̩ gl̩ök̩ jəhad̩_n̩ ben̩ dan̩ 'paɪ̩n̩e̩f̩:d̩el̩ jo̩: laŋ̩ ?en̩ ho'l̩an̩ ſtaſsjo'n̩r̩j̩et̩ jœv̩:z̩ ?ʊn̩ vi̩ dat̩_ezu vɔ:z̩ ve̩ mə̩ 'di:n̩fl̩os̩ hat̩ da̩ ji̩j̩ mə̩ na't̩y̩l̩i̩j̩ ?en̩ dəm̩ ?oxt̩ by:d̩ hi:s̩ de̩g̩ ji̩j̩ mə̩ zi̩j̩ na't̩ol̩i̩z̩_ə bi:z̩ d̩r̩i̩n̩k̩e̩ vəl̩ ?en̩ de̩ ka'z̩e:n̩ vɔ: dat̩ ?'v̩on̩j̩em̩y:t̩l̩i̩j̩ ?ʊn̩ da vɔ:z̩_ən̩ n̩ 've:t̩ſaf̩ vɔ:z̩_ən̩ ?a:l̩ 've:t̩ſf̩v̩o:z̩ vɔ: dat̩ n̩ 'h̩ol̩end̩er̩k̩in̩ ?ʊn̩ di: vɔlt̩ Palzo ke d̩ɔ:y̩t̩:r̩v̩e̩f̩j̩ di f̩e̩'ſtant̩:at̩:sv̩o:z̩ ?e̩v̩e̩ di ſ̩v̩o:z̩ ?en̩e̩ ?im̩e̩ nu:z̩ ?op̩ 'h̩ol̩end̩i̩j̩ ?a:n̩ zo no: də de'vi:s̩ ?ɪʃ̩ feſt̩on̩ ?y̩f̩ dan̩ feſt̩o:d̩_e̩g̩ m̩i̩f̩ ?ox̩ ?ʊn̩ da kan̩ ?ɪʃ̩ m̩i̩f̩ n̩ jo:d̩_e̩ ?in̩e̩v̩e̩ da han̩_j̩_əns̩ ?v̩o:ns̩ had̩_ɪ̩j̩ d̩e̩g̩ baɪ̩ d̩e̩g̩ ?an̩ də te:k̩ jəſeſ̩_e̩ z̩e:t̩:i̩ t̩so mi̩z̩ he̩p̩ j̩e̩ d̩ən̩_ox̩ feke:z̩i̩j̩ med̩_ə m̩aɪ̩s̩j̩e̩ ha_ɪ̩j̩:edax̩ fat̩ jet̩:at̩:i̩ dan̩ ?a:n̩ ?op̩ ?ɪʃ̩ feke:z̩ med̩_en̩əm̩:z̩:t̩j̩e̩ han̩ n̩ ?ʊn̩ han̩ dat̩ na't̩y̩l̩i̩j̩ f̩o̩l̩i̩j̩ fal̩ ſ̩eſt̩and̩e̩ vat̩:i̩ me:nt̩ ?es̩ ?aɪ̩nfax̩ ?əb̩_ɪ̩j̩ dən̩_o:z̩_ən̩ 'f̩v̩ynd̩in̩ h̩en̩ ?on̩ ?ɪ̩j̩:an̩:at̩_o:z̩_ɪ̩j̩ dat̩ ſ̩o:t̩ feke:z̩ ?ə besj̩ə ?œv̩e̩b̩e̩'d̩run̩ n̩ han̩ j̩edax̩ dat̩ jit̩:i̩ ?a:l̩ ſ̩ra:z̩ d̩o:n̩ks̩ ?a:n̩

Rudekirche in de Wigge 1926

De Körnerstroß es e Dingens för sich. De Großeldere däten en sechsunzwanzig wonne. Ming Oma hatt en schwatze Katz un die hatt nor e Stümmelche Stätz. Un die Katz soß immer ungen en der Pooz em Engang. Op der andere Sigg wor der Breuer, e Milchgeschäff, un dä hatt eine Möpp, su e russisch Windspill. Un dä dät alles, wat vörbeikom, verbelle "wauwauwauwau". Alles ging laufe. Möhrche setz en der Pooz, dä Möpp kütt erus "wauwauwauwau".

Et Möhrche mäht eene Puckel, springk däm hingen en et Genick, schleicht dä met de Tatze vürre üvver de Schnauz

un en de Auge. Dä der Stätz engetrocke, "wauwauwauwau", fott wor dä. Wenn et Möhrche nohher en der Pooz soß, kom dä nit mih erus.

Un dann hatt en der Körnerstroß e Stöck wigger einer ne Papagei. Dä dät dann immer Krach maache. Dä hät och manchmol beim Klüttemann hät dä ne Zentner Klütte bestellt, dä Papagei.

Mir Puute klommen dann op de Bank - mer hatten jo Läuvefinster, mer däten jo op der Mansard wonne: "Lora, Lora!" Do reef dä Papagei: Wie maache de Trötemänner: "Tröteröterötötö".

Die Frau hät sich nohher nit mih engekräg, die es noh mingem Vatter gekumme un hät sich dat verbotde, weil mir Puute dä Papagei immer aangeleiert han der Töteröterötötö ze spille.

Christine Schäfer

Do en der Simrockstroß un Schötzestroß do die Eck, dat wor alles wie en Famillich, dat wor rägelrääch wie en Famillich. Ich ging em Vödderhuus schon als Schullkind de Trepp putze. Do kräht ich fuffzig Penning, die gov ich minger Mutter. Do kräht ich fuffzehn Penning dovun. Do ging ich nohm Neptunbadd schwemme. En Ihrefeld gov et jo kein Badezemmere un nix.

Wie ich nohher dä Klein hatt, dä Jung, un han en der Fridolinstroß gewonnt, ben ich met däm immer nohm Neptunbadd dusche gegange, denn en Badebüdd op zwei Stöhl stelle un sich dodren wäsche, hatts de nohher immer der Seifeschuum ungerm Hals. Dat wor nix, ne.

Mir woodte samsdags immer - zwei Stöhl, de Büdd drop, ne Kessel Wasser om Herd un dann woodt immer nohgeschödt, do woodte mer hingeren-ander gebadt, fresch aangetrocke, un de Mama dät dann anschleeßend de Wäsch enweiche, dat se die wäsche kunnt.

Als mer sin ärm - wolle mer ens sage - su ärm groß gewoode, äver uns hät et su an nix gefählt. Die Zuwendunge vun de Eldere, dat wor jet ganz anderes.

Ming Schwester Eva, dat zwei Johr jünger es wie ich, dat wor och e klei Luder. En der Schull es et nie metgekommen, es nohher gestiegen wägen dem Alder, weil et nit metgekumme es. Äver et wor usgekoch bes op de Knoche. Wenn dat noh der Keusens Oma un nohm Keusens Opa wollt, dann ging dat us der Simrockstroß huh üvver die Stammstroß en die Körnerstroß eren.

No moet dat immer am Gemöselade vörbeigonn vum Pütze Jupp. Dann nohm dat sich immer us der Mang e Mührche, bess eren un ging wigger. Jetz hatt dä Pütze Jupp de Mama aangesproche un hatt gesaht: "Hören Se ens! Sie han esu e klei Schwätzche. Jedes Mol, wenn dat vörbeikütt, schnapp dat sich en Muhr un läuf domet fott. Ich muss ming War och bezahle."

De Mama sich dat Evche zor Bross genome un däm de Levitte gelesen: "Das is gestohlen! Das darf man nich!"

Jedenfalls en Woch späder kütt de Mama widder vörbei, säht dä: "Hee, junge Frau! Dat Mängche Murre do, dat künnt Ehr metnemme!"

Ming Mutter ganz opgeräg: "Eine Unverschämtheit! Wir sind zwar arm, aber das is mer noch nie angeboten worden: Möhren, wo de Ratten dran waren!"

“Wat?”, säht dä Pütze Jupp, “Ratte? Dat es dat Klein! Dat schnapp sich jetz en Muhr, bieß dren un schmieß se widder zoröck.”

Schäfer, Christine (92): *Kinderzigg om Ihrefeld*

di 'kœs̥·næʃkɔ:s̥? Pes? Þen dījɛs föð zɪf də 'g्रo:s̥,?Eldərə də:tñ_ən ,zeksən'tsvantsɪf̥ vñnə mɪl̥ 'Þoma had_ñ ſvatſe kats̥? Þn di hat nuð? Þe ſ्यməlf̥j̥ ſtets̥? Þn di kats̥:o:s̥? Ím̥ ƿun̥en̥? Þen də po:ts̥? Em̥ 'Þengaŋ? Pop̥_t̥? Þandərə zík vo: də bæc̥y_a: ? Þe 'm̥il̥f̥j̥:əʃ̥f̥? Þn de hat_ən̥ mœp zu_ə ƿas̥iʃ̥ 'vint̥f̥pel̥? Þn de de:t? Þal̥es vat fo'beɪ,kõm ſebel̥ vñnvnvnvnvñ ne? Þal̥es jɪŋ loʊf̥n̥ mø:əʃ̥f̥ ſt̥ts̥_en̥ de po:ts̥ de mœp kyd_ə'ks̥a vñvñvñvñvñ mø:əʃ̥f̥ me:d̥_ən̥ pøkøl̥ ſprɪŋk dem̥ hɪŋen̥_en̥ et jəník ſleɪd̥:ɛ med̥:ə t̥atſe fy:əðə? ƿv̥e di ſnaʊts̥_on̥_en̥ di? ƿoð̥k̥e də də ſt̥ts̥? Þinjæt̥k̥e vu:v̥u:v̥u: v̥ek vo: də: v̥en̥_et mø:əʃ̥f̥ 'ha:xheð̥? Þen də po:ts̥:o:s̥ kɔ:m də nimi_ərus

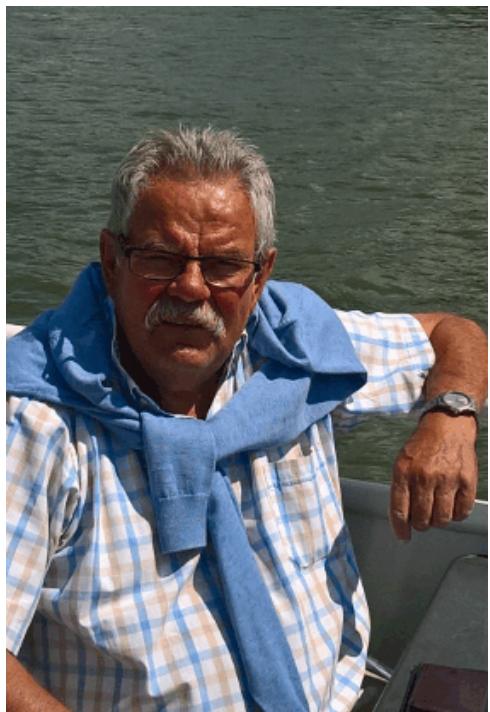
?vn dan had_en də 'kœknæʃtɔ:s ſtøk vige ?eɪnə nə papa'jɑ: de də:t:an_ɪmə kva:x ma:xən də hæd_ox
'manʃma də 'klytəman 'hæ:t:at:a tʃəntnə klytə bæftelt:e papa'jɑ: ?ʊ_mem pu:tə me klømən dan ?op də
bank me hatn̩ jo 'løyvəfrinstə me də:t̩n̩ jo ?ov_ə man'zað vønə lo:kə: lo:kə: da ʁe:f də pape'jɑ: di ma:xən
də 'tæc:təmənə tæc:tæc:tækæ:tækætætæ: di f्रa:y hæts:ɪf 'na:xø:n'mi ?enjə,kvə:j dɪ ?es nō mɪjəm fate
jekumə_ən het_sif dat febødə veɪl mi:g pu:tə də papa'jɑ: ?ɪmə 'Pa:njøla:ret han də tœ:tæc:tækætætætæ:
tse ſpɪle

də ɻen də 'zim̥kɔkʃtɔ:s ɻon 'ʃøtsəʃtɔ:s də di ɻek dat və ɻałes vi_n fa'mılıʃ və 'ke:jøłkeʃj vin fa'mılıʃ ɻif jin_ʃem 'fødehu:s ɻon ɻals 'ʃølkint də tseptʃtʃø da kve:dʒif 'fymftsiʃ 'fenif di jo:v_ʃif miłe mufe ɻen da kve:dʒif 'fuftʃen 'pəniłk de'fɔn da je_ʃif nam 'neto, bat ʃvemə ɻon_ʃin 'q:i:ękəfɛlt da jo:v_ʃet jo ken 'ba:dətʃiməkə_ɻon niłs ɻon vi_ʃif 'na:xheq de klei:n hat de jøn' ɻon han_en də 'føedoli:n,ʃtɔ:s jøvont ben_ʃif met:em ɻime nɔm 'neto, bat duʃe jøjałe dən_ɻen 'ba:dəbyd_ɔp tsvei ſtø:l ſtele_ɻon zif 'dɔdkeł və hats:e na:xheq ɻime de 'zeʃfəʃu:m ɻonjəm hals dat vo: niłs ne mił vo:tə 'zamsdas ɻime tsvei ſtø:l də byd:ʃøp nə kęsəł vase ɻum heqt ɻon dan vo:t ɻime 'no:jøʃtɔ:ɔ vo:tə me 'hijəkə,nandə jeba't ne føʃ 'pa:njøtʃkə ɻon də 'mama də:t:an 'panʃli:sənd:ɔ,dkri:n də veʃ ɻen'verʃe dat zə diżə veʃe kùn 'palzo me zin ɻełəm vu_mę_nts:a:kə zu: ɻełəm gwo:s jøvo:də ɻave ɻons hed_ʃet su: ɻan:niłs jøfe:lt di 'tsu:venduŋe fɔn də ɻeldəkə ne dat və jøt jants ɻandəkəs

miŋ ſv̥eſte ƿe·fa vat:svai̥ jo̥ jyŋe ƿes vi̥ ƿifj da vɔ̥_ox kle: lu:de ƿen də ſol ƿez_æt ni: 'metjækv̥mən ƿes 'na:xhee̥ jæſti:jən ve:jən dəs ƿaltes vaɪ̥_æt nɪt 'metjækv̥mə ƿes ƿave vɔ̥ 'ƿusjækox bez_ʊp tə knoxə ƿun vən dat nō də kɔ̥yzəns 'ƿoma ƿun:am kɔ̥yzəns 'ƿopa volt:an jɪŋ dat ƿus də 'ziməɛŋ,ſt̥v̥os hu: ƿyv̥e di 'ſtamſt̥v̥os ƿen di 'kœv̥neſt̥v̥o:z_əv̥in no mɔ:t:at ƿimə ƿam jə'mø:zə.la:də fo'bær̥i;jon fom pøtsø jøp ƿun dan:a:t:at ſiſj ƿimə ƿus dæg manj ƿe my:æfjə bi:sø ƿun_d jɪŋ vɪg̥e jæſs hat:ɛ pvt̥sø jøp də 'mama 'ƿa:njøſþr̥v̥xə_n̥ hat jøza:t høkən zə_ns zi han_æzu_ə klej ſv̥etſjø je:dəs mo:l vən dat fo'bær̥ kyt ſnap dat ſiž_ən mu:ɛ ƿun løyf dəmít ƿifj mɔs miŋ va: 'ƿox bætſa:lə də 'mama zifj dat ƿe:fjə t̥soð b̥v̥us jənūmən dəm də le'vit̥e jælezə das ƿis gøſto:lən das daſf man:ifj 'je:dənfals n̥ fox ſp̥e:tə kyt:ə 'mama vɪd̥e fo'bær̥ zed he: jøŋe fr̥aŋ̥: dat meŋfjə mɔv̥ə dō dat kynən zə 'metnēmə miŋ mote jants̥ 'opjøv̥e:fj ƿaɪ̥ne ƿunfe:fɛ:mthart vɪe zint:sfa ƿaſm ƿabe das ƿis me nōx ni: 'ƿangebo:ten vɔ̥v̥du mɔ:uən vo də uatən d̥an

va·kən vat̪_se:t̪:ɛ pøtsø jøp kæt̪ø dat kleɪn dat snap sɪf̪:ɛdʒ_ən mu:ɛ bi:s dərɪn ?vən ʃmɪ:s̪:ə vɪdə
t̪so'vøk

Do wor ich su drei oder vier Johr ald, dat wor en mingem Elderehuus - mir wonnte om Drosselwäg zwölf en Weidenpesch un hingerm Hus wor ne große Gaade. Minge Opa, wo ich bei wonne dät, dä wor su jet wie Huusmeister för dat Huus, weil die Eigentümerin wor Studienrätin en Kreuznach.

Als u mir hatten Höhner hingen em Hoff un mer hatte ne Kningsstall un mer hatten en Gans, un die Gans wor op einer Sigg blind. Äver wenn de Tante gewäsche hatte em Winter oder wenn et kald wor em Hervs un die däten de Wäsch ophänge, wenn et sonnig wor, dann dötzten dä immer newvenher. Un wenn de Häng kald woodte, dann schoben die die en die Flögel, un dann blevv dä ganz stell stonn.

Ich hatt dann immer e Stöckche en der Hand, ich wollt dä dann jage. Dann han ich in irgendwann gejag. Dann han ich in gedrevve en die Eck hinge, wo die Muur wor, do wor der Komposs. Dä es dann op dä Komposs geklomme, hät sich dann erömgedriht un es mer vör luuter Attraktion en et Geseech gefalle. Ich ben dann noh hinge gefalle un log em Schnei - et hatt geschneit. Dann ben ich eren un han gekresche.

Dann hät der Opa gefrog, wat ich dann gemaht hätt. Die Gans hatt keine Name, die heeß einfach »die Gans« .

“Ich han die Gans gejag”, un dann gov et eets ens su ne Satz heiße Uhre. Dann hät der Opa mer noch ens erklärt, weil dat Dier jo op einem Aug blind wor, die künnt sich nit anders wehre, un ich sollt dat doch sinlooße. Ich wor jo no eimol en der Schnei gefalle un üver dä Schreck han ich dann vergesse die Gans noch ens zo jage.

Scheidgen, Friedrich (71): *De Jag op de Gans*

dō vɔ̄r̄j̄ zo: dkēr̄ odā vīr̄ jō_alt dat vo: ?ē_mīj̄em 'eldēhu:s mīg v̄nd̄_om 'd̄r̄csəve:f̄j̄ t̄sv̄l̄ef̄ ?en 'v̄aid̄n̄p̄es̄j̄ ?vn̄ h̄ij̄em hu:s v̄o n̄ē ḡeo:s̄ē ja:d̄ē ?vn̄ mīj̄ē 'Opa vo:_r̄f̄:ɔ̄ b̄eī von̄ē d̄e:t̄ dē v̄o: zū_z̄_j̄et vi: 'hu:smēist̄ē f̄ō dat hu:s v̄aīl̄ dī 'p̄aj̄ent̄y:m̄ēs̄in̄ dī v̄o: 'stu:d̄ij̄en̄,v̄e:t̄in̄ ?en̄ 'k̄øȳtsnā 'alzō: mīg hat̄en h̄o:n̄ē h̄ij̄en̄ m̄ h̄of̄ ?v̄_m̄ē hatē n̄ē 'kn̄īns̄tal̄ ?vn̄ m̄ē hatē_en̄ jan̄:s ?vn̄ d̄ī jans̄ dī v̄o: op ?ēīnē z̄iḡ_blint̄ ?ēv̄ē v̄en̄ d̄ē tantē j̄ev̄ē hatē_em̄ v̄intē ?odē v̄en̄_et̄ kalt̄ v̄o: ?em̄ h̄ēfs̄ ?vn̄ dī: d̄e:t̄n̄ d̄ē v̄ēsē_op̄'ēn̄ē v̄en̄_et̄ 'son̄īf̄ v̄o: dan̄ d̄ōet̄st̄n̄ d̄ē ?imē n̄ēv̄ēn̄'hēs̄ ?vn̄ v̄en̄ dī h̄ēn̄ kalt̄ v̄o:t̄ē dan̄ so:b̄en̄ dī dī: ?en̄ dī fl̄o:j̄el̄_vn̄ da blēfdē jants̄_st̄l̄_st̄on̄ nejā: ?vn̄ ?if̄:at̄:an̄_imē_ē_st̄oek̄f̄j̄ē_en̄ d̄ē han̄:ē_ēf̄ v̄o:t̄:en̄ dan̄ ja:uē_vn̄ dan̄ han̄_ij̄_en̄ ?īk̄j̄ēnts̄van̄ j̄ēja:x̄ ?vn̄ dan̄ han̄_ij̄_en̄ j̄ed̄riv̄ē ?en̄ dī ?ek̄ h̄ij̄ē vo: dī mū:ḡ v̄o: d̄ō v̄o: d̄ē k̄om̄'p̄os̄ ?vn̄_ē_es̄ dan̄ ?op̄_tē k̄om̄'p̄ost̄ j̄ek̄l̄umē ?vn̄ h̄ets̄_ʃ̄ tan̄_ē'v̄øm̄ j̄ed̄k̄i:t̄ ?vn̄_es̄ m̄ē fō lu:t̄ē ?at̄bakt̄s̄'jo:n̄ ?en̄_et̄ j̄eze:f̄:f̄:əfalē ?vn̄_r̄f̄_ben̄_an̄ n̄ō h̄ij̄ē j̄efalē ?vn̄ l̄o:kv̄_em̄_j̄nē: ?et̄ hat̄ j̄ej̄nēt̄ nē ?vn̄ dan̄ ben̄_ij̄_ēben̄_vn̄ han̄ j̄ek̄v̄ēs̄ ?vn̄ dan̄ h̄et̄:ē 'Opa j̄ef̄v̄o:x̄ vad̄_r̄f̄ dan̄ j̄ema:t̄ h̄et̄ nē ja: dī gan̄:t̄s̄ hat̄ kenē na:m̄ē dī hi:z̄_ēinfax̄ dī gan̄:t̄s̄ nē ?if̄:an̄ dī jan̄:t̄s̄:əja:x̄ j̄o: ?en̄ dan̄ j̄o:v̄_et̄:an̄ ?ē:dz̄_ənts̄_ən̄ē zats̄_h̄ēs̄ē ?u:əv̄ē ?vn̄ dan̄ h̄et̄:ē 'Opa m̄ē n̄o:kv̄_əns̄_ē'klēt̄ vēl̄ dad̄:ī_ʃ̄_j̄_o:op̄ ?ēīn̄em̄ ?o:vx̄ blint̄ v̄o: d̄ē kynt̄_s̄īf̄ n̄it̄ ?and̄es̄ v̄ēv̄ē ?vn̄ ?if̄ z̄o:t̄:ad̄:ɔ̄x̄ z̄in̄ l̄o:s̄_j̄_n̄ ?if̄ fo:j̄_o:n̄ ?ēim̄ol̄_en̄ d̄ē ſnī: j̄efalē_vn̄ ?v̄v̄ē d̄ē ſrek̄ han̄_r̄f̄ dan̄ fēj̄es̄ dī jan̄:s̄ n̄o:kv̄_ənts̄:ɔ̄ ja:uē

Dat es su lang noch nit her, do wor e ganz klein Dierche en der Badebüdd. Ovet en Fleeg wor oder wat, ich weiß et nit. Dat wor esu winzig, wor en der Badebüdd un versökt verzwiefelt do ropzekruffe. Un dat ging nit. Immer schibb - flötschten dat widder erav un widder huh geklomme - schibb - widder erav.

“Ach”, sag ich för minge Mann, “hör ens! Dat deit mer esu leid. Kapoddmaache kann ich dat Dier nit. Holl doch ens irgendjet, wo ich dat höösch met en de Hüh maache kann, irgendein Posskaat, irgendjet!”

Jedenfalls mer han jet gesök. Dat Dierche wor immer noch do. Ich nemme dann die Posskaat, vürsichtig dun ich die unger dat Dierche. Sag ich: “No kumm och schön!” Un wat meint ehr?! Mäht dat de Flögel usenander un flüg fott. Un doför ha' mer de ganze Zick de Posskaate gesök. Hach!

Zimmermann, Renate (70): *Rettung us der Badebüdd*

dat ?es:o laj nɔx ni:t hē̄ da vɔ ?e jan:ts kleiñ di:̄̄fjə ?en də 'ba:dəbyt ?ɔb_əd_ən fle:fj vɔ: _oðə va_̄̄fj veiz_ə n̄it:a vɔ:_əzv 'v̄ntſifj vɔ: ?en də 'ba:dəbyt ?vn fezø:kt fetsveifelt dɔ koptſekv̄fe ?vn dat j̄n:nit ?imə 3:əp flötſtn dat v̄dəR:af n̄ v̄də hu: j̄eklumə 3:əp v̄də_əraf ?a sa_̄fj t̄so miñem:an ho_̄ns tat:eit m̄_əzu leit ka'pot,ma:xə ka_̄fj dat:i:̄̄ n̄t hol dɔv_əns ?iñjənt jet vo_̄fj tat hœ:fj met ?en də hy_̄n ma:xə kan ?eend_ə 'pɔska 'peentjet je:dh'fals m̄ han jet j̄ezø:k tat:i:̄̄fjə vɔ ?imə nɔx dɔ: ?ifj nemə dan di 'pɔska:t 'fy:əzriftr̄fj dɔn_̄fj dat ?v̄ne dat:i:̄̄fjə sa_̄fj nu kum ?o: t̄ʃø ?vn vat meindē me:t:at:e fly:jel ?uzə'nandəv_ən flyfj fɔ:t ?vn 'dɔfyl̄ ha_̄m̄ di jantsə tsik də 'pɔska:tə j̄ezø:k hax

FAUST, BERND (79): *Kaminsfäger*

Ich ben Kaminsfäger vun Berof. Un do hatte mer Eck Wetzlarer Stroß, (eh) Esserstroß, do wor en Aal met nem Hungk. We' mer fäge däte, dann dät dat jo su rummele en däm Kamin. Dann fing dä Möpp aan zo belle wie nor jet. Un dät belle un belle un belle, un die Aal säht immer, mer hätte nit gefäg, obwohl die dä Krach hüre moot. Ich vermute, die wor dauv. Jedenfalls si' mer dann ens hingegangen un han an dat Kehrgerät, alsu an dä Besem, do wo dä Bömmel draan es, ha' mer e Glöckche draan gedon. Dann si' mer su, mer woss jo ungefähr, wie wigg mer wore, su en Höhe vun der eeschte Etage, wo die Aal wonne dät, hin, un han dann dat Kehrgerät, dä Besem (met) met däm Stään, immer jet aangetrocke (un e) un dann hät dat gebimmelt un gebimmelt un gebimmelt. Domet ha' mer die Aal total verdötsch gemaht. Wie mer dann meddags kome un mooten der Dreck erusholle, da hät se sich dann offenbart, ja, sie hät (je me sähten) dat ävver gehoot. Un e Glöckche hätt se gehoot. Dat mir dat gewäse sin un dat dodran gebunge han, dodrop es se nit gekumme. (...)

Faust, Bernd (69): *Kaminsfäger*

?efj pe ka'mi:nsfe:jə fɔn bərø:f ?on da: hatø_m beɪ̯_e 'kʊetsla:_ve ſtɔ:s (Pə) '?esəʃtɔ:s dɔ vɔ_ən ?a:l med_nəm hɔŋk ve mə fe:jə dɛ:tə dan dɛ:t:at jɔ zu ɔmələ_en dəm ka'mi:n ?on dan fiŋ de mœp ?an tɔ:bɛlə vi nu:ę jet ?on dət bɛlə_on bɛlə_on bɛlə ?un di ?a:l zɛ:t ?imə mə hɛtə nit jɛf:z_op'vol di de kʁax hy:ʁə mo:t ne ?ifj fəmu:t:i vɔ dɔv̥f je:dñ'fals:imə dan_əns 'hɪnjəjaŋ? ?on han ?an dat 'ke:ʁjəv̥s:t ?azo ?an de bɛzəm dɔ vo de bəməl dʁa:n_əs ha_mə glœkfjə dʁa:n jɛdɔn:ə dan zɪ_mə zu: mə vos jo ?ɔnje'fɛg ve vik ve vɔ:ʁə zu:_en hɔ:e fɔn də ?e:ʃtə ?e'ta:fj vo di ?a:l vɔnə də:t hɪn ?on han dan dət 'ke:ʁjəv̥s:t de bezəm (met) met:əm ſt̥e:n ?imə jet 'Pə:njət̥kə:(vn_ə) ?on dan hɛt:at jɛbiməlt ?on jɛbiməlt ?on jɛbiməlt 'dōmet ha_mə di ?a:l to'ta:l fedøetʃ:əma:t ?on vi mə dan 'medas kɔ:mə ?on mo:tñ də dʁeg_əv̥s'hɔlə da het sə zɪʒ dan ?ɔfən'ba:t ja zi het (je mə zɛ:tən) dat ?ev̥e jəho:t ?on_ə glœkfjə hɛdñ zə jəho:t dat mi:ę dat jəv̥e:zə zɪn_ən han dad:ɔ'dʁa:n jəbʊŋ 'dɔdʁob_əs:ə nit jəkɔmə (...)

ARWEILER, MARIA (84): *Krank em Kreeg* (neu)

Em Juli han ich Namensdag op Maria, un dann han ich e Geschenk kräge vun minger Patin. Äver der nächsten Dag woodt ich krank un kom en et Krankehuus, hatt ich giftige Tiphterie. Do ben ich en et Augustuspidol gekummen. Un dann fing der Kreeg jo em September aan, un ich han vun Juli bes Oktober (*han ich*) Schnitt ist nicht gut met der Krankheit em Krankenhuus gelägen, em Augustusspidol. Un dann wor et esu, do kom en - dat weiß ich ni' mih genau, ov et ad Auguss oder September wor, do kommen ald die Flüchtlinge (*von*) vun Ooche, vun der Grenz, weil (*dat*) dä Kreeg do aangefangen hatt. Do woodten mir en die Sääl (gebraht). Dat Augustusspidol, dat wornen jo große Sääl em Augustusspidol, dat wor jo e Kinderspidol. Do wore mer en däm große Saal un do woodten die Bedder all eine Meter vun der Finster (*woodtendie*) fottgetrocke un dann woodt Bedd an Bedd (gestallt). Komen die (*e*) Flüchlinge (*us-e*) - Kinder alles - us Ooche. Ja, dat wor kein schön Zigg. Zeeets kom ich (*an*) allein an et Lige un nohher (*kome mer*) kom ich eets en der Saal, ich han eets e paar Wochen allein gelägen, alsu do hatt ich et ärg setze. Un als Kind (*hatt ich-e*) met vier Johr hatt ich spinale Kinderlähmung. Do (*hotch*) log ich en der Lindenburg. Do kann ich mich noch entsenne (*e*), do wornen alles su Glaszelle, un do kunnt mer dann durchgonn. Ich wor jo vier Johr, un als Kind han ich do och vill gekresche, äver eh dat die och erkannt hatte, dat dat Kinderlähmung wor. (*Die-hatt*) Ming Mutter, die wor do met mir nohm Dokter gange un dä hatt gesaht, ich hätt hee op der linke Sigg der Ärm us dem Dopp, hee us der Kugel. Un nohher em Krankehuus han die dann eets fessgestellt, dat ich spinale Kinderlähmung hatt. Un ich han och nit esu vill Kraff en däm Ärm. Ich mein, ich ben fruh, dat dat esu gegangen es. Ich han (*de linke un*) et räächte (*Fo...*) Bein (*es*) zwei Zentimeter kööter. Dat merk ich immer, wenn ich irgendwie mer jet kaufe, (*ne*) en Botz (*oder*) oder en Ding. Ja, dat wor och kein schön Zigg för mich. Un mi Mutter (*die es dann jede*) - wie ich us dem Krankenhuus kom, do moot die jeden Dag met mir nohm Bürgerspidol. (*Dat wor*) Dat Bürgerspidol, dat wor domols am Nüümaat. Dat es jo donoh avgeresse woode en der Stäänegass. Un do es ming Mutter dann jede Naach met mir do hingange. Do kräht ich dann (*e*) spezielle Hilfe, domet dat dat sich bessere dät.

Arweiler, Maria (84): *Krank em Kreeg* (neu)

?em ju:li_an,_ɪʃ 'na:mənsda:x ?op ma'vɪ:ja ?ʊn dan han_ɪʃ ?e jəʃɛŋk kvejə fən mɪŋe pa:tɪn ?eve de ne:kstən da:x vo:d_ɪʃ kvaŋ_ʊn ko:m ?en_ət kvaŋkəhəzə had_ɪʃ giftige tifte'ki:də: ben_ɪʃ ?en_ət ?au'gʊstəʃpri'dɔ:l jekomən ?ʊn dan fɪŋ de kve:fj jo ?em zep'tembə a:n ?ʊn ?ɪʃ:an fən ju:li bɪs ?ok'to:be (*han_ɪʃ*) med:e kvaŋket ?em 'kvaŋkənhʊs jələ:jən ?em ?au'gʊstəʃpri'dɔ:l ?ʊn dan vɔ:kv_əd_əzo da ko:m ?ən dat veɪz_ɪʃ ni mi jənaʊ ?eñ_ət ?at ?au'jʊs ?ode zep'tembə vəg də ko:mən fən di flyʃtlɪŋe (*fən*) fən ?ɔ:xə fən de g̊eñ:ts veɪl (*dat*) de kve:fj də ?a:njəfanən hat də vo:tən mię ?ɪn di ze:lə də dat ?au'jʊstəʃpri'dɔ:l dat vɔ:ən jo g̊o:sə ze:l dat vo:jo 'kindəʃpi:dɔ:l də vɔ:kvə mə ?ən dəm g̊o:sən za:l_ʊn vo:tən di bəde ?al_ənə me:te fən de finste (*vo:tən di*) 'fotjətəkə ?ʊn dan vo:t bəd_ən bət ko:mən di (*?ə*) flyʃtlɪŋe (*?usə*) kīndə ?aləs ?ʊs ?ɔ:xə ja dat vɔ:ən kīn ſə:n tʃɪk tʃə?e:ts ko:m_ɪʃ (*?an*) ?aleɪn_an_ət lɪjə ?ʊn:ɔ:heɔ (ko:mə mə) ko:m_ɪʃ ?e:ts ?ən də zal ?eñ:an ?e:ts ?e pa vɔxən ?a'leɪn jələ:jən alzə da had_ɪʃ_ət ?eñ:ə setse ?ʊn als kīnt (*had_ɪʃ_ə*) met fię jo had_ɪʃ:pi'nə:lə 'kīndələ:mən do (*lotʃ*) lɔ:kv_ɪʃ ?ɪn de 'līndənbʊʃj də kan_ɪʃ mɪʃ nox ?eñ:tsinə (*?ə*) do vɔ:kvən ?aləz:u: 'gla:stʃələ ?ʊn dan kʊnt mə dan dʊv̊fjɔ:n ?ət vɔ:ə jo fię jo:ə ?un ?als kīnt han_ɪʃ dɔ:ox fɪl jəkvi:jə ?eve ?e: dat:i: ?o:kv̊ekant hatə dad:at 'kīndə,lə:mən vɔ:ə (*di hat*) mɪŋ mōte di vo:də met mię t̊səm dōkə jaŋə ?ʊn de hat jezət ?ɪʃ:an hię ?op de līnkən za:tə de ?eñ:əm ?ʊs dəm dəp he: ?ʊs dəm ku:kvəl ?ʊn:ɔ: ?em 'kvaŋkənhʊs han di dan ?e:ts 'festjəʃtəlt dat ?i,jp'i:ha:le 'kīndə,la:mən hat ?ʊn ?ɪʃ:an ox nɪt ?əzə fɪl kvaʃ_en dəm ?eñ:m ?ɪʃ meñ ?ɪʃ ben f̊o: dad:ad_əzə jəjənən_əs ?ɪʃ:an (*də līnkə ?ʊn*) deø kveʃtə (*fo:*) be:n (*?es*) t̊səvəl 't̊sənti,me:te kō:te dat meñg_ɪʃ ?ɪmə vən_ɪʃ ?eñ:ntvi: mejet ko:ʃfə (*ne:*) ?ən bot̊s (*?ode*) ?odəvə_ən dɪŋ ja: dat vo:pox ken ſə:n tʃɪk f̊o mɪʃ ?ʊm:i mōte (*di ?es dan je:də*) vi:_ɪz_ʊs dəm 'kvaŋkənhu:s ko:m da mō:t:i je:dən da:x met mię t̊səm 'b̊yv̊jeʃri,dɔ:l (*dat vɔ:*) dat 'b̊yv̊jeʃri,dɔ:l dat vo:də:məls ?am 'nøyma:t dad:es jo dō:hō: 'Pafjəkəsə vodə ?ən de 'jte:nəjas ?on da ?es mɪŋ mōte dan je:də na:x met mię dō:hīnjaŋə dō kve:d_ɪʃ dan (*?ə:*) ?p̊et̊s'jelə h̊ilfə dōmed:ad:at sɪʃ besəvə də:t

BLATZHEIM, INGRID (67): *Schwanger op Fastelovend* (neu)

Es ald en ganze Wiel her, do ging ich met unsem eetste Kind en Ömständ un wollt äwer unbedingk mem Zog gonn. Ich ben jedes Johr mem Zog gegange zick ich zwei Johr ald wor. Un usgerechent en däm Johr wor (**ausgerechnet**) em März eets Karneval. Un vier Woche später sollt ich mi Kind krig. Dat han ich selvs mingem Vatter nit beibränge künne, dat ich dann doch noch met dem Zog gonn dorf. Jo, un dann sin all die Engelcher un Düüvelcher ohne mich gegangen. Un ich han em Finster gestanden un han gekreschen un gekresche. Dat hät mer su leid gedon, dat ich et eetste Mol nit met em Zog gonn dorf. (**Ja, dat wor et**)

Blatzheim, Ingrid (67): *Schwanger op Fastelovend* (neu)

?es ?ald_ en ja:ntṣe vi:l he:ę dō jɪŋ_ɪfj met ?onzəm ?e:tṣtə kint ?en '?ømʃtent ?on vølt ?ave '?unbødɪŋk mém tṣux jón ç ben je:dəs jo: mem tṣux:ejanjə zig_ɪfj tṣvaij_jo: ?alt vɔ: ?on '?ausjøreʃnøt ?en dəm jo va (**ausjøreʃnøt**) ?em:exts ?e:tṣ ka:nøval ?on fię vøxə ſpe:te zøld_ɪfj mi kint kvi:jə ?on_an han_ɪfj dat se:lfs mi:ŋəm fata net 'beɪbøtjə kynə dat_ɪfj dan døx nox met:em tṣux jón døkf ja ?on_an zin ?al di ?eŋəlfjə ?on dyvølfjə ?o:nə mi:fj:ejanjən ?on ?i:fj:an ?em finste jøftøndən ?on han jøkvi:ʃən_on jøkvi:ʃə dat høt me zu leit jødon tad_ii:et ?e:tṣtə mol nit met ?em tṣux jón døkf (...)

BROICH, CHRISTA (52): *Die rud Mösch*

Fröher dät mer jo samsdags immer bade. Un wenn ming Mamm bade ging, dann ging ich met un dät mich op der Abtreddsbrell setze un dann däte mer schwaade, wat der Papp hald nit hüre sollt. Un ming Mamm dät sich fröher de Hoore rud färve. Wie die fäädig wor met Bade un hatt sich dann de Hoor gefärv, sag ich: "Leev Mamm, dat süht ävver us! Bovve bes de rud un unge bes de brung." Do säht se: "Kind, ich han noch jet Färv. Soll ich mer die Mösch färve?" Un han ich natörlich "Jo" gesaht. Dat wor wie gesaht samsdags ovends, do gov et dann immer noch die Sendung "Am laufenden Band". Ming Mamm säht för mich: "Kind, erinner mich ävver dran, dat ich en zehn Minutte die Färv avmaache!". Jo, un mir zwei sin en et Wonnzemmer un han dann et "laufende Band" gesinn. Do kome jo aanschleeßend de Lottozahle un dann de Tagesschau. Dann han ich gesaht: "Hhhhhh, leev Mamm!" Ming Mutter un ich sin dann av en et Badezemmer gejöck un dann hatt die sich die Färv avgespölt. Wie die dann dat soh, do wor die flammend rud, alsu su jet vun rud hatt ehr noch nie gesinn. Minge Vatter hatt Multiple Sklerose gehat. Wenn ming Mamm jet verbroche hatt, dann dät die dat mingem Vatter immer em Düstere verzälle. Dann woren die zwei ovends em Bedd un do säht ming Mamm: "Karl, ich muss der ens jet verzälle." - "Jo", hät dä gesaht, "dann sag!" - "Jo, maach et Leech us!" - "Ou", hät e gesaht, "da muss et ävver schon schlemm sin!" Dann hät minge Vatter et Leech (us) aangemaht un hät gesaht: "Dat gitt et nit", dat sei beklopp wör. Am nächste Morge, et wor sonndags morgens, mir woren om Balkon, do säht de Nachbarin: "Oh, Kättche, häs do ävver en schön Hoofärv!" Jo, ich wor vürwetzig un han gesaht: "Jo, un de Mösch es och rud." Do hät die gesaht: "Dat gitt et nit! Kätt, kumm erüpper!" Dann es ming Mamm bei de Nachbarin erüpper gegange, do hoot mer dann nor nen Aufschrei. Dann es die och op der Balkon gegange un hät gerofe: "Eh!" - wie heeß die noch ens? - "Leinens, kutt erav! Dat Kätt hät wirklich en rude Mösch!". Dann es die Leinens och eravgekumme. Jo, un dä ganze Sonndag gov et en däm Huus nix zo esse, weil die Wiever woren en der Köch Sek am Suffe.

Broich, Christa (52): *Die rud Mösch*

fsøe det me ja 'zamsdas ?ime ba:də ?vn vən mīj mam ba:də jīn dan jīn ?īj med_ōn də:t mīj op de 'Pabtkeſ,bøel dan setſø_ōn dan də:tø me dan ſva:də vad:ε pap halt nit hy:ke zölt ?on_ē mīj mam də:t zīj fsøe də hō:ke bu:t fekvə ?vn vi di fe:dīj vɔ met ba:də ?vn hat zīj dan di hō:jefəf sa:īj le:f mam dat zi:d_eve ?vs ?ovve bes də bu:t ?vn ?vñe bes də bñøn nə ?on da ze:t sə:kint ?ih:an:ōjet fe:k'f zö,īj me di mōj fekvə ?vn_ē han,jī na'toljī jo:jéza:t ja ?vn_ē dat va vī jézaxt zamsdas ?a:bəns ?vn da jo:f ?et dan ?ime nox di 'zendøj ?am lajfendən ban:t mīj mam ze:t fō mīj kint ?e?'?ine mīj ?eve dø:a:n dad,īj ?in tse:n mīn:te di fe:k'f ?avma:xə jo: ?vn mię tsva:j zīn,īm 'vuntsime ?vn han dan ?et lajfendə bant jézin ?vn dō kō:m jo: ?anʃle:sənd:ə 'loto,tsa:lə ?vn dan kō:m də 'ta:ke:sʃa:j ?vna han,īj:ə hē: le:f mam: ?vn mīj mōte ?vn ?īj di zīn dan ?af ?en_ət 'ba:dətsime jéjøj ?vn dan_ē had:i zīj di fe:k'f ?afjø:ʃpø:lt ?vn vi di: dan dat zo: da vō di 'flament ko:t ?azø zu jet fūn bu:t had:e nō ni jézin nə ?vn mīj fate de:g hat mō:ti:plø skle'ko:zə jéhat ?vn vən mīj mam jet fekvøxə hat:an də:t:i dat mījøm fate ?ime ?im dy:stø:kø fetselə ?on dan_ē vɔ:ke:n di tsva:j ?o:venz_ēm bet ?vn da ze:t mīj mam: ka:k'l ?īj mōs də ?əns jet fetselə jo:hēt:ε za:t:an za:x ja ma:k_ət le:ʃj ?vs ?o:het_ē jézat:a mōz_ət ?eve Jon ſlem: zīn nē n hēt mījø fate ?et le:ʒ_ōsje'ma:t ?vn dan_ē hēt mīj mam zat ja ka:k'l hes do: ?ald_əns ?vn bu:də mōj jézin ?vn da hēt mījø fate jéza:t vi'zu: jo:ze:t sə ?īj hanøvø ?alt ?ein: ?vn dan hēt mījø fate tle:ʃj (?vs) ?a:njema:t ?vn het sad:at jid_ət nit nē dat ze:j beklop vō ?am ne:kstə moøjø vō 'zondas mōøjøns mię vɔ:ke:n ?vn bal'ko:n ?vn da ze:t:ə 'naxba,ke:n ?o:ketjø hēs du: ?evev_ən ſø:n hō:fəf jo: ?vn ?īj vō 'fyø:vetsjø_ōn han jéza:t jo: ?vn də mōj es ?ox:u:t ?vn da han di zat:at jid_ət nit ket kōm_ə'kyvø jo: ?vn dan ?es mīj mam be də 'naxba,ke:n ?e'kyvø jéjanjø dō ho:t mē dan:oø nēn ?a:ʃfʃøai ?vn dan ?es di ?o:op də bal'ko:n jéjanjø_ōn hēt:an jéko:fø ?e:vi hi:s di nō:k_əns lajnøns kōd_əkaf dat ket het 'vīsklij_ən bu:də mōj nē dan ?is dan di lajnøns ?o:k_ə'kafjøkømø jo: ?vn de jantsø 'zondax jo:v_əd_ən dēm hu:s nīks tso ?esø vajl di vi:vø vɔ:ke:n ?en də kōfj zeg_am zøfø

DREESEN, FERDINAND (79): *Der Bienebüggel* (Was soll da geändert werden???)

(...) Aanfangs, wie die eetste Bombe feele, do wore mer noch met dem Schlofanzog su e Naachshemb, loge mer em Bedd (**ne**). Nachher (**es dat jo**) woodt mer aangetrocke, op et Bedd gelahrt, un dann ging dat och öm de Weihnachtszigg. Minge Vatter wor op Urlaub (**ne**). Un bei uns han mer dann, wann mer kei Lagerfeuer hatte, vürre vum Ovven die Dür opgemaht, dat Leech us, dann hät ming Mutter verzallt oder hät ming äldste Schwester ens vürgelese. Un unse Otto, dä weed jetz dreiunachzig em Dezember (**ne ist weg**), dä säh: "Dä aale Bienebüggel kann ruhig kumme" (**ne**). (**ja un**) Wie dä kom, dä hatt dat natörlich gehoot dä Nikolaus (**dann wor dat bei uns ...**) Un dann kom et Finale. (**ne, kenn ich dat Stöck, ne**) Dä Nikolaus met däm öm der Desch eröm. (**ne. Ja, un dann, sing eetste**) Sing einzige Rettung wor hinger minger Mutter. (...)

Dreesen, Ferdinand (79): *Der Bienebüggel* (neu)

(...) a:nfaŋs vɪ dɪ ɿe:tstə bɔmbə fe:lə dɔ vɔ:bə mə nɔx met:əm 'ʃlɔ:vantsox so_ə na:tʃɛmp lɔ:xə mə ?im bet (**ne**) dathæg vo:t mə 'Pa:njətškə ?ɔb_ət bet jøla:t nə ?ɔn dan jɪŋ dat ?ox ?um də 'vajnax,tsɪk mɪŋe fate vɔ:op 'Pnɛlaʊp (**ne**) ?un bə ?uns ha,_mə dan va,_mə ke 'la:kɛfɔ:yə hatə fyrə fɔm ?ovən di dy:ə ?opjəma:t dat le:ʃj ?ɔs nə dan het mɪŋ mɔtə fətsalt oðə het mɪŋ ?elt_ʃvəste ?ɔns 'fyɛjølezə nə ?ɔn ?ɔnzəvə ?ɔt:o də ve:tjetʃ,dvɛrɔ'naxtʃɪʃ ?im de'tsɛmbə nə ðe:z zet:t:ə ?a:n'e:bɪ:nɛbygəl kan ku:ʃj kɔmə (**ne ja ?ɔn**) vi də kɔ:m də hat:at **na'tyliʃ:əho:d:ə** nɪkə'lægs (**ne dan vɔ dat be ?ɔns**) ?ɔn da kɔ:m_ət fe'na:lə (**ne kən_ɪʃ dat ſtök ne:**) də nɪklægs med:əm ?ɔm də deʃ_əvəm (**ne ja ?ɔn dan**) sɪŋ 'e:ntsɪstə 'kɛtɔŋ vɔ hɪnjə mɪŋə mɔtə (...)

DUNG, JOE (78): *Exerzitien em Kluster Walberberg*

Dä Fritz, dä es schon gestorve, doröm darf mer dat jetz och alles verzälle. Do hatte mer Exerzitien en Walberberg. Mer han uns getroffe om Bahnhoff un hatten all su klei Püngelcher met. För ein Woch broht mer jo nit vill. Do woren mer och en däm Alder, do broht mer jo nit vill. Dä Fritz hatt zwei Koffer met. Ich sage: "Fritz, wat es dann met dir!" "Jo", säht e, "kumm, helf mer!". Do han ich versök dä Koffer aanzehevve. Dä Koffer wor esu schwer wie Blei. "Sag, wat häs de dann do all dren?" - "Jo, kumm, kumm, kumm, nohher". God, dann (~~hatt dä alsu~~) si' mer en de Zell zosamme kumme, immer zwei Mann kome zosamme, un mir zwei woren ein Herz un eine Seele - han se uns och zesamme gedon. Do sag ich: "Jetz sag mer ens, wat do en däm Koffer häs!". Dä Koffer opgemaht, wor dä Koffer voll (~~voll~~) Bierfläsche, ne ganze Koffer voll Bierfläsche. Jo! Dann ha' mir natörlig Heidewitzka un nohdäm mer dann e paar Fläsche gedrunke hatte - dat wor jo em Kluster, em Kluster Walberberg -, wore mer villleich och jet laut gewoode. Do kom eine vun newvenaan us der Zell, och vun unser Klass, säht: "Wat es dann met üch hee? Och, hatt ehr Bier? Oh, loss mich och ens drinke!". Jo. Nohher wore mer dann su met zwölf Mann bei uns en der Zell un han Heidewitzka gemaht. Nor blöderwies, nit all verdragen jo god Alkohol un mer hatten ald et Finster opgemaht. Dann hät irgendeiner blödsennigerwies en leer Bierfläsch usem Finster geworfe en dä Klustergaade, un usgerechent do ging eine vun dä Patres spaziere un hät dat gesinn. Owei, dat woren haade Exerzitien!

Dung, Joe (78): *Exerzitien em Kluster Walberberg*

de frits de ?es Jon jéftogéve 'deshalp daæf me dat jets ?ox ?alæs fetsele da hate me ?ekse'tsi:tsiən ?en valbe'bësfj zo: _en me han_ñs jétsøfè ?om 'ba:nhof ?on haten ?al zu klei pyñelfjè met föæ ?ein vox bæ:t me jo nit fil me vo:_e me_ox_en dem ?alte do bæ:t me jo nit fil ?on de frits de hate tsvar kofe met ?is:a:x frits vat ?is dan met:iæ ja sete kom helef me ?on da ha_ñj fezø:k de kofe '?a:nzæhevè de kofe voæ zu jveæ vi blej sax vat hes dæ dan do ?al dæn ja: kom kom kom na'heæ jo:t dan: (~~het:e Palzo~~) sime ?en dæ tsæl: tso'zamè kumè ?imæ tsvar man ko:mæ tso'zamè ?on miæ tsvar vo:_en ?a:iñ hexts_?on ?ajne ze:læ han zæ ?ons ?ox tsø'zamè jædon ?on da za:_es jets:a:x me_ens vat:o ?en dem kofe hes de kofe '?opjøma:t voæ de kofe fol (~~fol~~) 'bi:øflæsæ næ jantsæ kofe fol 'bi:øflæsæ jo: dan ha_miæ na'tyelij hæd'e'vitska: ?on no'dem:æ dan:_e pa flæsæ jædæsøjkæ da:_va_ja ?em klo:ste ?em klo:ste valbe'bësfj ?en pa flæsæ jædæsøjkæ hate vo:_e me fe'liz_oxjet laæt jævo:dæ do ko:m ?einæ fun:evæ?a:n ?us de tsæl: ?ox fun ?onzævæ kla:s ?o:_einæ set vat ?es dan met ?y:fj he: ?ox:adæ bi:æ ?o: los miæ ?o:_ens dætjkæ jo: ?on:ç:heæ vo:_e me dan zo: met tsvølf man be ?ons ?en dæ tsæl: ?on han 'kaibedis,kai jæma:t no: ,blø:de'væzæ nit ?al vedra:ken jo: jo:t 'Palkoho:l ?on me haten ?alt finste Jon ?opjøma:t ?on dan het '?iæjent'?einæ 'blø:tsini:jæ,væzæ le:æ 'bi:øflæsæ ?uzem finste jævo:rfæ ?en dæ ,klo:ste'ja:t ?on '?usjævæfjæt do:jin ?einæ fun de pa:tæs spatsi:økæ ?on het dat jæzin ?o:væ dat vo:_en haxte ?ekse'tsi:tsiən

EHSES, KURT (75): *Us der Kinderzigg*

Wie ich noh Weidenpesch kom, dat wor et fünfte Schulljohr, do hatte mer jo noch die aale Bänk, dat sin su lange Reihebänk gewäse, do kunnt mer der Setz huhklappe, un dann reef der Lehrer: "Nach vorne!" Moots de mem Heff noh vürren kumme, wenn dä dich reef. Un dann moots de dä Füllhalter bowen en die Rill läge. Jo, un ich kom von Longerich, do wor dat alles nit esu, kumme noh vürre, "Damit de Bescheid weiß, der Füllhalter hört oben en die Rille." Ich sage: "Jawohl, Herr Lehrer!". Dann ben ich widder zeröck. Irgendwann am anderen Dag oder wat, widder noh vürren. Wat hatt ich en der Hand? Dä Füller. Dat ging noch ens god. Beim drette Mol han ich se geraaf kräge, do hät dä mich üvver die eetste Bank gelahnt un dann mem Rörstock, do gov et ävver, oh, do han ich ävver paar Stund nit richtig setze könne. Dä schlog wirklich drop. Dä wor unheimlich. Jo, **wenn (nicht: ben)** dann - wie heeß dat fröher? - also nit so wie Naturkunde, die hatten ja an dä Schullene Gaade, un **(da moote mer eso)** en däm Gaade, do durfte mer däm Lehrer dann helfe. Wann jetz su die Zigg de Erdbeere kome, do durf ich bei mingem Fründ nit metgonn. Mer han die Erdbeere nit en dat Körvche gedon, mer han die en de Muul gedon un do hät dä kein Mameled koche könne. Un do wor dä beleidig. Mir zwei moote dann en der Klass blieve. Un do moote mer irgendjet avschrieve. De wosste nit, dat mir su eng zosammehinge -: "Geh mal nach Hause bei dem seine Eltern, lass mal hier dieses Blatt unterschreiben. Un do ben ich an de Rennbahnstroß gegange vun der Nüüßer Stroß us do vun der Schull. Hügg heiße die jo Florianschule. Dann ben ich en der Weidenpescher Park gegange, han ich erop geluurt, de Balkontür es zo, do kanns de klingele, es keiner do, Balkondür op, ben ich widder zoröckgetalp un han gesaht: "Herr Lehrer, da war keiner". Mer han uns nie gägesiggig (verrode). Dat hätt dä ävver och irgendwann eruskräge. Un dann gov et och widder (Ress). Oder morgens fröh ens Brüdche metgenomme, ävver nie met dä selve, immer woanders. Dat es hügg alles vorbei, hügg es dat direk Mundraub un ah, sa' mer ens dä Blödsenn ha' mer och gemaht Och fröher bei uns wor dat Schwemmbadd, dat wor en der Friedrich-Karl-Stroß, dat woren fröher Schrebergäden. Als Kind bes de automatisch en der Schrebergaade geschröömp un dann häs de ens geguck, wat gov et zo ernte. Do woren em Zung üvverall esu Löcher, wo mer durchpassten. Die Zigg, die wor esu. Wann ich dann die Aal do höre, dat hätte mer uns fröher nit erlaube dörfe, su jet hät et fröher nit gegovve!". Un? Hügg spreche mer och esu.

Ehses, Kurt (75): *Us der Kinderzigg*

vi:rij no 'vaidenpesj kɔ:m dat vɔ:et fynəftə 'ʃʊlɔ: ʔvn dat hate me jɔ:nɔx ti ?a:lə bəŋk vɔ:mə vi ze:t me dat sin so lanjə 'vaijenbəŋk jøvə:zə da kont me də zets:uklapə ʔvn: dan ɔif deę leę̄pə nax fo:vnə mo:t:sə mem he:f no fyrən körmə vən de dīj ve:f ʔvn dan mɔ:t:sə de 'fyl:halte ʔovən_en di ɔel:ɛ:jø nə jɔ ʔvn_rij kɔ:m fɔn 'lo:ŋərɔj dɔ vɔ: dat ?aləs nɪd_əzu:kumə ne fo:vnən damit:e bəʃart vɔ:ts teę̄ 'fɔlhalte hœ:et ?o:bŋ_ən di ɔilə ?is:a:ve ja'vo:l he leę̄pə dan ben_ɛ3 vide tsəvəpə ʔəvəjəntfan ?am ?andəvən da:u:ode vat fidə na fyrən vat had_ɪ:en də hant:ɛ fylə dat jɪn nɔv_əns jo:t bem dke:tə mɔ:l da han_ɪ se jəka:f kɔ:s:jə da het:ɛ mi_ɔvə di_ɛ:tse ban:k jøla:d_ɔn tan mem 'ko:ʃtək to jɔ:v_əd_əvə_ɔv da ha_ɪ ave pa ſtɔnt net 'kifitʃj setse kyn de ſlo:x veę̄klifj dke:p de vɔ:g ?un'hajmlifj jo: ben dan vi he:s dat fɔ:rə: ?alzo net so vi naktuę̄kondə di hatn̩ ja ?an de ſul_ənə ja:də ?un **(da mo:tə me ʔəzə)** ?en dəm ja:də dɔrftə me dəm leę̄pə dan helefə ne ʔvn vən jetso di tsik di 'eę̄tpə:zə kɔ:mə da dɔvən_rij ba:j mɪ:ŋəm fɔ:yt nɪt 'mitjɔn me han di ?eę̄tpə:zə net ?en dat koe:fjø jədən me han di_ən də mu:l jədən:ə_ɔn da het:ɛ ke mamə'lə:t kɔ:kə kynə ne ʔvn da vɔ de bə'lə:dik mię̄ tsfa:i mɔ:tə dan_ənə kla:s pli:v ɔn da mo:tə me ʔəvəjəntjet '?a:fjœifə di vɔstə net:at mię̄ zu ?eŋ t̩sozamə hɪ:ŋe je: mal na hajzə ba:j de:m zai:nə ?elten las ma hię̄ di:zəs plat ?unte'ʃraibən ʔvn da be_əfj_an də 'vənbanʃtɔ:s:əjənə fvn de 'ny:səftɔ:z_ɔs dɔ: fvn de ſul hyk he:s ti ja 'flo:riensʃʊ:lə dan bin_ii:en de 'vaidanpesj pa:k:əjənə han_ii:_eukop jəlu:g:tə bal'ko:ndyę̄_es:o dɔ:kans:ə klɪ:ŋələ ?es ke:inə dɔ: balko:ndyę̄ ?op be_ʃj vide tsəvəpə jətaləb_ɔn han jəza:t he leę̄pə da va:kainə vat het:ɛ _eve_ox 'ʔəvəntvan ?e'vɔ:skvə:jø ne ʔvn dan jo:v_ət ?ox vide nə ?ode mɔ:ʃəns fɔ:r_ən_z_ə bɔ:y:tʃjə 'metjənomə ?evə ni: be de zelvə ?imə vo'andəs dad_əs hyk ?aləs fɔ'baj hyk ?es dat:əvək 'mɔ:ntkə:ɔb_ɔn ?e za_mə ma:l di:zə blø:tsin ha_mə ?o:jəma:t ne ?ox fɔ:rə: be ?vn:s vo dat 'ʃvəmbat:ɔ vɔ:g ?en de 'fvidərɔj ka:kʃtɔ:t:ɔt vo:ən fɔ:rə: 'ʃre:bəjə:dñ:n:ə ?als kint pes tə ?a:ʒto'ma:tj_ən də 'ʃre:bəjəxtən jəʃkə:mp ʔvn dan həs də_ens jekvək vat jo:v_ət:so ?eę̄kntə ne da vɔ:ən ?em tsɔ:ŋ ʔyvə?al_ezo_ə lɔx vo

me 'døðhpasten di tsik ti vo:k_əzu: n dat vən_ɪj tan di ?a:l dō høðkø dat hæt:ə me ?vns frøa nɪð_ɛ'læðbe
dœðfø zu jæt hæd_ət frøa nɪt:əjøvø ?vñ hyk jøðeñø me ?o:k_əzu.

FRÜHLING, HEINRICH (76): *Möckefett*

Minge Vatter hatt mich ens en de Apethek gescheck un hatt gesaht: "Jetz geihs de dohin un dann sähs de för de Frau Rinsche - wor die Apethekerin -, do hätts gään e Tübche Möckefett." Ich ben dann och dohin. Hät die sich natörlich kapoddgelaach. Un ich widder heim. Stundt ich do, säht ming Mamm: "Häs de dat dann nit gemerk? Der Papp hät dich (**en-e**) en der Aprel gescheck." "Nä", sag ich. Ich hatt dat jo tatsächlich gegläuv.

Frühling, Heinrich (76): *Möckefett*

mīŋe fate də hat mīz_əns ʔən də ,lapə'te:k jəʃe:k_ən hat jəza:t jəts je:s:ə dɔ'hɪn ʔən dan ze:s də fy də fʃaʊ̯ kɪnʃə və dɪ ʔapə'te:kərɪn do həts jə:n_ə t̪v̪ ptʃə 'møkəfet ja ʔɪʃ̪ ben dan_ox dɔ'he:n hed:i_ɪʃ̪ na'tyɪʃ̪ ka'pot jəla:x ne ʔən_ɪʃ̪ vɪdə heɪm ſt̪oŋd_ɪʃ̪ də ze:d mīŋ mam həs tat:an:it jəməɛkt də pap həd:iɔ:(**ɪn_ə**) ʔɪn də ʔa'pərɪl jəʃek ne nə: za_ɪ ʔɪʃ̪:at:at jo 'ta:tʃəʃɪʃ̪:əjlø:yf nə

GRALLERT, SIEGFRIED (66): *Gebore en Kölle* (neu!)

Mer worn met de Pänz un de Pänz vun de Pänz em Starlight Express en Bochum un sin bei sechs Personen met zwei Autos natörlich gefahre (**ne**). Om Hinwäg hatte mer die Enkeldoочter em Wage un om Rückwäg dä kleine Futzemann. Un dä wor domols vier Johr ungefähr. Un fing dä om Röckwäg aan zo verzälle. Säht: "Oma, Opa, ich ben doch en Kölle gebore" - "Ja klar, do bes en Kölle geboren." Alles bestens! Säht: "Ich ben doch em Dom geboren." - "Nä", sa' mer "Denis, do bes nit em Dom gebore, do bes en Kölle gebore, bes en Hohenlind gebore, do, wo och et Marina, ding Schwester, geboren es." - "Nä, ich ben em Dom gebore!" - "Nä!", sa' mer, "dat geiht üvverhaup nit, dä Dom es en Kathedrale, es en Kirch. Do kanns de nit gebore sin." Säht: "Doch! Ich ben em Dom geboren. Ich muss dat jo wessen, ich wor jo schleeßlich dobei!"

Grallert, Siegfried (66): *Gebore en Kölle* (neu)

mæ vo:ən **met:ə** pənts ?on də pənts fən də pənts: ?em 'sta:lɔɪd_eksprɛs en 'bo:xom ?on zin be zeks
pə'zo:n met:svalj 'pɔ:tos na'tɔlɪʃ:əfa:kə (**ne**) ?am 'hɪnve:fj:atə mə di ?eŋkəl'tɔxtə ?em va:kən ?on, om
'bɪkve:fj də: kλe:nə 'fɔ:təman n̩ deę va 'damals fi:ę fi:ę jɔ:ę ?onjefę? on fɪj də ?am 'røkvɛ:fj ?a:n t̩so
fetſelə zet ?ɔma ?ɔpa ſ_ɔrɪn dɔ:k_ en kœln jəbɔ:kə ja kla: dɔ bez_ in kœln jəbɔ:kə ?aləs bestləs zet ?i:f
ben dɔ:k_ em do:m jəbɔ:kən n̩: sa:mə 'dɛnɪs do bes nɪd_ im do:m jəbɔ:k_ do bez_ en kœlə jəbɔ:kə bez_ im
hoen'lɪnt jəbɔ:kən da vo ?ox də ma'ri:na dajnə ſvɛste jəbɔ:kən es n̩: ?i:f ben_ im do:m jəbɔ:kə n̩:
za:mə dat je:d_yvəhoɔp net:e to:m ?ez_ənə ,kate'dra:le ?ez_ən kɪs:fj da kans_ə nit jəbɔ:kə zən sət dɔx
?i:f bɪn ?im do:m jəbɔ:kən ?i:f mʊs dat ja vesən_ i:f vɔ:ę jɔ:ʃle:zle:fj dɔ:bɛi

GRÜTERICH, RAINER (57): *De Kamellebüdchesfrau* (falsches Stück rausgeschnitten)

Do wor - die Frau es dud, die es vör elf, zwölf Johr gestorven - en ganz aale Kölsche vun UKB un die wor herrlich. Die hät (**eine kleine**) e ganz klein Kamellebüdche gehat en nem Hüüsche, wat vun nüngsehn-hundertfunfunveezig wor un die wore Klüttenhändler gewäse. Die hät immer Spröch drop gehat, ich han am Boddem geläge. Ich ben do immer Brüdcher un Zeidung holle gegange, dat wor wie em Hännesche. Die Frau hät herrliche, aal, kölsche Usdröck gehat, un dann och resolutt. Do wor zom Beispill nevve Kunibert, die hatte Prozession un dat wor samsdags, do wor en däm Büdche nix loss. Ich ben met der am Verzälle un do säht die: "Do kütt de Prozession. Wat es dat dann?". Säht die: "Do kenn ich jo gar keiner", luurt us däm Finster, wor am Schänge un dann säht se: "Ach, do kütt der Küster. Nä, jetz sinn ich en, der Küster. Do kütt jo, ach, do kütt jo och der Pastur", säht se un dann luurt se mich aan un däut mich su aan un säht: "Wesst Ehr wat? Dä es lilla gewoode. Dä es hee eren gekumme un ich hatt för dä gesaht: 'Hööt ens, Herr Pastur, ich han gehoot, Ehr sid lilla gewoode'. - 'Jo'. Säht se: 'Wat muss ich dann för Üch sage?' Do säht dä: 'Ehr künnt wigger sage Herr Pastur'. Han ich gesaht: 'Dann es et god'." Et wor herrlich. Un die hatt all su herrliche Usdröck gehat. Säht se: "Fröher ben ich met mingem Mann off op de Poller Wis gefahre, si' mer do römgelaufe, un domols do logen och ad de Wiever met su nem String Tanga do röm. Hät minge Mann immer gesaht: 'Jung, do hätte se sich och e Tempotäschedoch aantrecke künne'." Oder die hät dann verzallt vum Kreeg, wie die dann em Bunker soße. Die Mädcher vum Eigelstein, die do aanschaffe ginge, dat wor domols och ald su, die soße met dodren", säht se. "Dat ein, dat läv och noch, dat es jetzt ganz ald. Jung, dat kräht immer vun singem Tünnes jede Menge Fröhlichkeit. Wann dat hee erenkom, dat soh om Kopp immer us wie e zerresse Sofa."

Grüterich, Rainer (57): *De Kamellebüdchesfrau*

?vn da va bes: di frau? es du:t:i ?es fo? ?elf tsvølf ja:vn jøftøbøm_?n jants ?a:lø køeljø føn ?u ka be: ?vn di vaø høkløj di het (**ene kleine**) ?ø jants klei?n ka'meø,by:tøjø jøhat ?en:øm hy:sjø vat føn:yøse-natfymønfe?tsi? vo:ø ?vn di voen 'klytønhentle jøvø:zø di hed_?mø spøryjø tørop jøhat ?i?j:an_?mø bodøm jølø:jø ?i?j bøn da ?ime bøytøjø ?vn tseidøn høle jøjanø dat voø vi_?m hønøsøjø ?vn di frau het høkløjø ?alte køeljø ?usdøkøk jøhat ?vn dan ?ox vezø'lø:t de vø tøum 'ba?spøl nevøn 'ku:nibøxt ?vn di hatøn ,prøtøsøs'jo:n ?vn dat vø 'zamstaxs da vøg_?n dem by:tøjø nøks løz_?n,?jø ben met:eø ?am føtøseø ?vn da ze:t:i to kyt:e ,prøtøsøs'jo:n vad_es dat:an se:t:i dø ke_?jø:ø ja: keine lu:ød_?s dem finstø vø_?am jønø ?ø a ze:t se ?ax do kyt:e kystre ne:jøts:in_?jø òn de kystre de kyt ja: ?ax da kyt jo ?ox de pas'tuø se:t se ?vn dan luøt se mifj ?an_?ø døyt mifj so ?an_?ø ze:t vesø zø vat de ?es 'lila jøvo:dø de ?es he_øøen jøkømø ?vn_?i?j ha:dø fø de: jøza:t høøen zøns høø pas'tuø ?i?j:an jøho:t zi zin 'lila jøvo:dø ja: ze:t_ø ja zet se vat møz_?jø dan jøts fø ?yjø sa:øø ?ø a se:t:ø kynt vige za:øø høø pas'tuø han_?jø sat dan ?ez_øt jo:t so tvø høkløjø ?vn di hat ?alzu høkløjø ?usdøkøk jøhat ze:t se føøø ben_?jø met mifjømø:an ?of ?op te pøle vis jøfa:øø si:øø da øøm jøloøfø ?vn 'dø:mø:ls dø lø:øøn ?oø:at:i vi:vø dø met su nøm tøøø tanja lø:øø di da øøm se:t mifjø man ?ime jøza:t jøø da høøø zø zifj ?oø:ø tempo tøødo:x ?a:ntøøkø ?odø di hø:an føtøsalt føm køø:øø vi di dan_øøm bunøø zø:øø di me:tøjø føm 'pejølsteøn di do ?a:nøafø jøøø dat vø 'domøls ?ox son zu: di zo:øø met:adøøn ze:t_ø ?vn ze:t_ø dat ?en dat le:f ?ox nox dat le:f nox dad_øøs jøts jants ?aljø dat køø:øø ?ime føn zøøøm tøøøs køø:øøt:at ?ime je:dø meøøø føø:øøkøøt føn dat he_øøen køøm dat zo ?om køøp ?ime ?os vi_øø tøøøøøø zo:øø

HACK, KORDULA (63): *De Bläck Fööss en Bonn*

Et es ad en ganze Zigg her, do hatt ich met mingem Mann vun unsrer Doochter zwei Kaate för de Bläck Fööss kräge en Bonn en der Beethovenhall. Un do ich noch nie en Bonn om Haupbahnhoff vor, hatt ming Doochter mer en Kaat gekauf. Minge Mann, dä noch am Arbeide wor, hät gesaht: "Dann kumm ich dich ovends am Bahnhoff do avholle". Ich fahre met dem Zog noh Bonn, kumm och aan, un wie dat esu es, han ich gedaach, naja, dat es wie en Kölle am Haupbahnhoff, wenn de boven aanküss, geihs de de Trapp erav un dann bes de am Haupausgang. Hatt ich ävver leider Pech gehat. En Bonn wor dat no anders, wat ich ävver vürher nit woss. Ich han dann do gewaadt un gewaadt un minge Mann hät boven gewaadt un gewaadt, un dann es jeder noh ner Stund ärg wödig un och traurig noh Hus gefahre. Dann han mer uns do getroffe un worn uns do am Öschele, wä jetz schold es un wä nit. Naja, dann wor dat esu wigg, dat mir zwei uns wirklich am Öschele wore. Dann kom ming Doochter un hät gesaht: "Su, jetz es Schluss!". Se hät de Stereoaanlag aangemaht, hät en CD dropgedon **vun (nicht: von)** de Bläck Fööss, hät uns e Fläschche Bier opgemaht un dann hatte mer evvens doheim e bessche Bläck Fööss gehört un och jet gesunge un han dann natörlich och (**dann**) dä ganze Stress (**dann**) vergesse. Naja, dat wor dann evvens esu.

Hack, Kordula (63): *De Bläck Fööss en Bonn*

?et ?ez_ad_ŋ jantsə tsik he:ɛ da had_ɪfj met mɪnjem:an fɔn ?onzərə dɔ:xte tsvaɪ ka:tə fo də blæk fo:s kve:je ?en bɔn ?en də 'be:tho:vən,hal: ?vn da ?ifj nox ni_ɪn bɔn_am 'haʊp:a:nof:ɔ: hat mɪn dɔ:xte mə ?en ka:t jeko:f ?vn mɪnjə man də dɔ:am 'pa:bəɪdə vɔ het jəza:t:a kɔm_ɪf tif ?ɔ:vənts tan ?am 'ba:nhɔf dɔ 'pa:fhələ ?ifj fa: dan mid_əm tsɔx no: bɔn kɔm_ox ?a:n ?vn vi dad_əzu ?es han_ɪfj:əda:x nu'jo: dat ?es vi_ɪn koelə ?am 'haʊp:a:n,ho:f:en də ?ovə '?a:nkys je:s:ə də tseb_əsav_ɔn dan bes tə ?am 'haʊp,?au:sjan had_ɪj_ave laɪdə pefj:əhat ?in bɔn vo dat halt ?andes vat ?iʒ_ɛvə 'fyəheɛ̯ nit vos ?ifj:an dan dɔ:jəva:d_ɔn jəva:t ?vn mɪnjə man het ?ovə jəva:t ?un jəva:t ?vn dan ?es je:də na'heɛ̯ nə ne ſtɔnt ?e:kfj vɔ:difj ?vn ?ox tsaʊkifj nɔ hɔs jefa:ɛ ?vn dan hamə ?ɔns dɔ jətɔfə ?vn vɔlt̩ ?ɔns dan dɔ: dɔ:k_ət ?oe:jələ dan vejet ſold_əs ?vn ve nit na'ja ?vn dan vo: dat hald_əzu vɪk dat miɛ̯ ?ɔns tsvaɪ 'vɪsklfj 'kɪftɪç_əm ?oe:jələ vo:ɛ ?vn da kɔ:m:ɪŋ dɔ:xte ?vn het jəzat so jet̩ ?es ſlɔs dan het_sə də 'ʃte:keo?an,la:x jəma:t hed_ŋ tse:de: 'dɔ:pjədɔn fɔn də blæk fo:s het ?onz_ə flɛʃjə bi:ɛ̯ 'popjəma:t ?vn dan ha_mə halt:e'he:m_ə besjə blæk fo:s jəhyɛ̯ ?vn ?ox jet jəzvŋə ?vn han dan:a'tyɛlifj ?ox (**dan**) de jantsə ſt̩es (**dan**) fəjɛsə **?vn:aja** dat fo: dan hald_əzu

HAMPEL, JÜRGEN (57): *Su lang de Botz noch häld* (neu)

Ich ben en Hürth en nem Karnevalsverein. Mir han esu e klei Karnevalsgrüppche, dat nennt sich "KG Us Spass an der Freud". Mer gonn jedes Johr (**go'-mer**) och em Zog met en (**en**) Hürth-Fischenich. (**Un eimohatte mer ens**) Mer müsse jo jedes Johr üverläge, wat du' mer för e Motto maache. Mer han et jo besser wie die Kölsche, die müsse jo versöke dat richtige Motto hinzokrige. Mir dürfe jo frei wähle. (**Un**) Do hatte mer ens ei Johr "Su lang die Botz noch häld". Do wore mer als Clowns verkleidt. Uns Fraue nihe och selver, un da hatte mer dann su en schön große Botz. Un wie der Zofall su spilt, hatte mer dann noh däm Karneval (**ne**) Kaate för der Millowitsch. Do däte de Räuber optredde. (**Un**) Wie mer dann do all aankome un hatte die Botz aan, do woss dann dä Charly direk, wat Sache es. Do hatte mer dann och e groß Bild dobei un do han se dann all ungerschrevve op unsem Mannschaffsfoto, weil die jo zo dä Zigg och dat Leed gesunge hatte "Su lang die Botz noch häld". Un dat es beim Publikum god aangekumme un beim Charly och un bei uns natürlich och.

Hampel, Jürgen (57): *Su lang de Botz noch häld* (neu)

?iʃ ben ?en h̥y̥et ?en_əm 'kaʊnəvalsfε,?aɪ̥n mi̥̥ han_əzu_n̥e kle̥ 'kaʊnəval,g̥v̥yp̥f̥e dat n̥en_s̥ɪ̥f̥ ka'ge: ?ɔ'ʃ:paz_an d̥e f̥roy̥t m̥e j̥on je:d̥es j̥ɔ: (**jo_me**) ?o̥_em t̥sox med_en (**?ən**) h̥y̥et 'fiʃənɪ̥f̥ (...) m̥e my̥s̥e jo je:d̥es j̥o̥? ?y̥v̥e'l̥e:j̥e vad:ɔ̥_m̥e f̥o̥_e 'm̥oto ma:x̥e me:x̥ han_t̥ ja b̥e:s̥e_als di k̥o̥l̥ʃ̥e d̥i m̥os̥e ja fe'z̥ø:k̥e dat 'k̥iʃ̥t̥r̥j̥e 'm̥oto ,h̥int̥ʃ̥o'k̥r̥ij̥e v̥i̥̥ d̥y̥rf̥e ja f̥ra:i v̥e:l̥en (**?ən**) da hat̥e m̥e_ŋ̥s ?e: jo: zu lan̥ di bot̥s n̥ox he:l̥t d̥o vo̥ m̥e ?als kla:ŋ̥ns fe'klaɪ̥d̥et ?ənze f̥ra:ŋ̥e di ni̥:e ?ox z̥el̥e:v̥e ?on da hat̥e m̥e dan zu_n ſ̥ø:n g̥v̥o:s̥e bot̥s ?ən vi de 'tsu:fal zo: ſ̥p̥ilt hat̥e m̥e dan n̥o̥ d̥em 'kaʊnəval (**ne**) ka:t̥e f̥y̥e d̥e 'm̥ilo,v̥it̥ʃ̥ d̥o d̥e:t̥e d̥e ū̥y̥be ?op't̥e:d̥e (**?ən**) ?als ve dan d̥o ?al 'Pa:nk̥om̥e ?ən hat̥e d̥e bot̥s a:n da vos dan d̥e:x̥ 'Ja:gli: d̥i'k̥ek vat̥_sax̥ ?es ?ən_a hat̥n m̥e ?ox dan_ə g̥v̥o:s̥ b̥ild̥ɔ'b̥eɪ̥ ?ən da han z̥e dan ?al ?ənje'ʃ̥kev̥e ?op ' ?ənzə:k̥em 'manʃ̥afs,fo:to: vaɪ̥l̥ di jo t̥so d̥e:x̥ ts̥ik̥ ?ox dat le:t̥ j̥ez̥o:n̥e hat̥e zu lan̥ di bot̥s n̥ox he:l̥t ?ən dad̥_es baɪ̥m̥ 'p̥opl̥i,k̥om̥ jo:t̥ 'Pa:nj̥ek̥om̥e_ən baɪ̥m̥ 't̥ʃ̥a:li ?o̥_ən beɪ̥ ?əns na't̥y̥el̥ɪ̥z̥_ox

HENSELER, STEPHAN (25): *Beim Kölsch-Theater Montreal*

Als u aangefangen hät dat Ganze, do wor ich elf Johr. Do hät ming Mutter domols gefrog: "Wells de dinger Oma nit ens en Freud maache op dem sibbzige Gebootsdag?" Un dann han ich domols (**en**) es klingt nach: ne Tex uswendig geliert un han dä dann als Elfjährige op däm Gebootsdag vürgedrage. Do hät mich dann ming Tant gesinn un hät gesaht: "Hür ens, wie süht dat us, wells do dat nit och ens för die Lück bei uns em Altenheim maache? Die han do Spass dran, wann ene junge Poosch un Panz noch Kölsch spreche kann". Un doröm ben ich dann op der Fastelovendssitzung do opgetrodde. Do hät mich dann domols der Albert Montreal, der domolige Leiter un Sonn vun däm Gründer Fritz Montreal gesinn. Dä hät mich dann gefrog, ov ich nit metmaache well bei däm Kölsch-Theater vun singem Vatter. Dä Vatter wor jo leider ald dud, alsu ich han dä nie mih kennegeliert, äver dä Albert Montreal hät mich dann aangesproche. Un dat Johr dodrop ben ich dann en et Theater gekumme un han mer dann dat Stöckelche "Oh oh Katring" aangesinn. Dann hät e mich hinger de Britz geführt un hät mer gezeig, wie dat su alles hinger der Britz ussüht, un mich dann gefrog, ov ich nit dat Intresse hät, em Johr drop metzemaache als kleine Panz em Theater-Spillkreis Fritz Montreal. Ich hatt immer irgendwie dä Draum ens op der Bühn zo stonn. Un dat wor natörlich jet ganz Schönes dann en däm Momang. Wie han ich immer so schön gesaht: Eigentlich säht mer jo immer, mer muss su zwei drei Nääch drüvver schlöfe. Dat hät nit ein Naach geduurt, bes ich eigentlich ald gewoss han, dat ich dat maache well.

Henseler, Stephan (25): *Beim Kölsch-Theater Montreal*

?alzo ?a:njəfanə hët:at jants ta voë ?iñ ?elf jo: de het miñ mòte 'dɔ:mɔls jəfro:x vels:ə dñje '?oma nñd_əns ?ən føy:t ma:xə ?op dëm 'ziptsistə jə'bo:tsdax ?ən dan han_iñ 'dɔ:mɔls (**ən**) ?ən teks '?üsvenndiñ:əliet ?ən han de dan ?als 'elfjœ:bijə ?ɔp tem jə'bo:tsdax 'fyejədra:bi:jo: da het miñ dan miñ tant jəzïn ?ən di het jəzat høg_əns vi zit:at ?us vels tə dat nit ?od_ñs fy di lyk ba? ?əns ?em '?altnhäim:a:xə di han da spas dñra:n vən_əne jøjə po:f ?ən pants tat nox kan dat kœlʃ:præʃə ?ən 'dɔ:heø ben_iñ dan ?op tee'kavnəvalz_ən ?aʃf deø faste'lɔ:vənt,s:etsøŋ dɔ 'popjetkodə ?ən dɔ het miñ dan 'dɔ:mɔls deø 'palbet 'mɔnkeja:l deø 'dɔ:mɔ:ligə lar̩te ?ənt de zən fən dëm jvynde fr̩ts 'mɔnkeja:l jəzïn ?ən jo: het miñ dan jəfro:x ?əv_iñ nit_ə: 'metma:xə vel be dëm kœlʃ ti?'a:te fən zinjəm fate de fate voë ja lar̩de son du:t ?azə ?iñ:an de: nimi kənə jeliet ?eve de ?albet 'mɔnkejal het miñ dan '?a:njəʃprəhə ?ən dat joë dɔ:døp ben_iñ dan ?ins te?'a:te jekomə han me dan dat ftökəlfjə ?o ?o ka'tvïn ?anjəzïn ?ən dan het_ə miñ hñje də bñts jəfyet ?ən het miñ jətseif vi dat su ?aləs hñje də bñts ?us:y:t jo: ?ən miñ dan jəfro:f ?of ?iñ nit dat ?intressə het ?em joë dɔ:døp 'mets:əma:xə ?als kle:nə pants ?im ti,?a:te ſpi:lkvaiß fr̩ts 'mɔnkejal ?iñ:at ?imə '?œ:jənvı de dñoum ?əns_op te by:n tso ftən ?ən dat voë na'tvïñ ?e:ts jants ſø:n_əns dan_en dëm mo'manj vi han_ə3_eme zu ſø:n jəzat ?eintliñ ze:t me jo ?imə me mɔ:s:ɔ tsvai dñai ne:fj dñyvə ſlo:fə dat het nit ?ein:a:x jədu:ət bez_iñ ?einiñ:ən jəvos han dad_iñ dat ma:xə vel

HERRWEGEN, JEAN (26): *Usgetricks*

Ming Mutter wollt nit, dat ich Fäänsehn luure (**hee**) un hät (**se**) su en Zeitschaltuhr genomme un hät dä Fernseher dodran aangeschlosse, su dat ich hald eigentlich nor zo bestimmte Zigge luure kunnt. Ävver mir es irgendwann opgefalle, mer kunnt die Kess, en dä die Zeitschaltuhr engeschlosse wor, do kunnt mer der Deckel (**kunnt mer**) su noh der Sigg schiebe un dann kunnt mer dä einfach huh dun. Un da kunnt ich dann an die Zeitschaltuhr (**draan, do kunnt ich**) draankumme un, jo, da han ich dat eenfach usgesteck, normal en de Steckdos gedäut un, jo, han ich Fernseh geluurt. Un wenn ming Mutter dann widder heimgekumme es, dat han ich ald ganz fröh gehoot, wenn se ganz ungen em Treppehuus aangekommen es, do han ich ald gehoot, aha, dat es ming Mutter. Do ben ich ganz flöck dohin noh dä Steckdos, han alles widder rengedäut un alles zosammegemaht. Ming Mutter hät nie jet gemerk.

Herrwegen, Jean (26): *Usgetricks*

miŋ mœtε vɔlt nɪt dad‿ɪʃ: 'fɛ:nzen lu:ke (he:) ?vn het (sə) zu‿ən 'tsaɪ̯ſalt,u:ə jənʊmə ?vn het:en 'fɛnzeə 'dɔdʁan ?a:njøʃløsən zo dad‿ɪʃ:alt ?aɪ̯əntlɪʃ nuɛ tsu bəʃt̩imtə tsigə lu:ke könt ?eve miɛ ?is ?iʃjənt'van 'opjøfalə mə könt:i kis ?ɪn dee di 'tsaɪ̯ſalt,u:ə ?enjøʃløsə vɔɛ də könt mə den dækəl (**könt me**) zu: tsoɛ zik ſe:və ?vn da könt mə dən ?eɪ̯nfax:u: do:n ?vn da künd‿ɪʃ dan‿an di 'tsaɪ̯ſalt,?uɛ (dra:n dan **künd‿ɪʃ**) dʁa:nkʊmə ?vn jo: da ha‿ɪʃ dat 'e:nfa 'kʊsjøʃt̩ekət nɔ'ma:l‿en də 'ʃt̩ekdos: jədøyt ?vn,_jo: han‿ɪʃ 'fɛnze: jəluɛt ?vn ve,_miŋ mœtε dan vɪdə 'heɪ̯mjøkʊmə ?es dat:an‿ɪʃ:on: jants fʁy: jəho:t vən zən jants ?vn,_em 'tʁepənhu:s ?a:njøkʊmə ?is da han‿ɪʃ:on jəho:t ?a:: dat ?es miŋ mœtε ?vn,_ə jo: da ben‿ɪʃ jants ſnɛl dɔ'hin tsu də 'ʃt̩ekdo:s ha‿aləs vɪdə 'kɪnjødøyt ?vn,_aləs vɪdə tʃo'zame jəma:t jo: miŋ mœtε het ni: jɛt jəmɛsk

HERTLING, HERMANN (85): *Wo es mi Auto?*

Ich wor em Brauwieler engelade un Brauwieler es jo zemlich groß, ne? Un do wor ich dann och em Kaisersaal un han dann minge Vürdrag gehalde. Wie ich aankom, wor et schön hell. Ich denk', da's so weiträumig, denk ich, do bes ene aale Mann, do fings su schnell nix mih widder. Wo stells de ding Auto hin? Hee es e groß Huus Do stells de di Auto hin, dat fings de et tirek widder. Ich hatt dann noch en Begleitung dobei un mer hatten der selve Wäg retour. Wie et am Eng wor, sag ich: "Darf ich Sie metnemme e Stöck?" - "Jo, gääñ!", säht se. Ich sage: "Jo, mi Auto steiht hee en däm Park eröm. Dat finge mer tirek." Ich be' gegange, zehn Minutte, Veedel Stund, halve Stund, kei Auto gefunge. Et wor mer peinlich, ne? Ich ha' mich dreimal entschuldig. Säht se: "Nä, mäht nix. Ich gonn jo gääñ spaziere." Un dann hät se mer geholfe. Säht se: "Wesst ehr dann noch, wie Ehr erengefahre sid un dann wiggergefahre sid?" "Jo", sag ich, "dat weiß ich." Do si' mer nohm Usgang vum Brauwieler, dä ganze Wäg, dä et Auto gemaht hatt, un da stundt tatsächlich et Auto. So! Dat wor jetz god. Jetz wollt ich sie jo (**noh**) noh Lindenthal, noh Ling noh Hus bränge un ich kannt der Wäg äwer nit. Äver ich ben jo modern un hatt e Navi dobei. Ich maache dat Navi aan, do kommen do Städtename, die han ich nie gehoot. Ich kunnt se kaum lese. Un wat wor? Hatt ich op eimol Finnland om Navi. Ich wollt dat Dinge ald am Finster erusschmieße, do han ich dann äwer op eimol Deutschland gefunge. Dann han ich och Ling gefunge un die Stroß, wo ich her moot. Dat wor ming Erlebnis met der moderne Technik.

Hertling, Hermann (85): *Wo es mi Auto?*

?iʃ vɔ ?im 'bʁaʊvi:lɛ 'penjela:də ?ɔn 'bʁaʊvi:lɛ ?es ja 'tsimlɪʃ:bɔ:s nə ?ɔn dɔ vɔ:kɪʃ dan_ɔɔ_im 'kaɪzəza:l ?ən han dan miŋe 'fyɛdʁa:x jəhaldə ?ave ?alz _ɪʃ ?a:nkɔ:m vɔ:k_ət ſø:n hɛl ?iʃ dəŋk das:o 'vɑɪtke̥ymɪʃ dəŋg_ɪʃ do bez_enə ?a:lə man do fɪŋs:u ſnel nɪks mi vɪdə vo ſtels tə dɪŋ '?aʊto hɪn he: ?ez_ə jɪo:s hu:s do ſtels:ə di '?aʊto hɪn dat fɪŋs tet:i'bɛk vɪdə ?iʃ:at:an:ox_ən bə'glaj̩tʊŋ dɔ:bɛi ?ɔn mə hat̩ də zeləvə vɛ:h̩ kə'tu:g̩ ?alz_əd_əm ?ɛn vɔ za:kɪʃ daʁv_ɪʃ zi: metnemə ?ə ſtök jo: jɛ:n zɛ:t sə ?iʃ sake ja mɪ '?aʊto ſte:t he: ?en dəm paʁg_əkəm dat fɪŋe mə t'i'bɛk ?iʃ be jəjanə tse:n mɪ'nɔtə 'fe:dəl ſtont haləvə ſtont ke '?aʊto jəfʊnə ?ət vɔ:g̩ mə paɪnlɪʃ nə ?iʃ:a_mɪʃ 'dʁeimɔ:l_əntʃɔldɪʃ sət sə nə mə:t nɪks:ə ?iʃ:ɔn jo:jɛ:n ſpa'tsɪg̩rə ?ɔn dan hət se mə dan jəholəfə sə:t sə vest_ə dan:ox vi ?iʃ ?ə'kenjəfa:kə sit ?ɔn dan vɪgejəfa:kə jo: sa:kɪʃ dat veɪz_ɪʃ dɔ zɪ:mə nəm '?usjan fɔm 'bʁaʊve:lɛ de gantsə vɛ:h̩ də:t '?aʊto jəma:t hət ?ɔn da ſtont:a:tſeʃɪʃ_ət '?aʊto so:dat vɔ:g̩ jɛts jo:t jɛts vɔld_ɪʃ si: jo: (**no**) no 'lɪndənta:l nɔ lɪŋ nɔ hɔs bʁeŋə ?ɔn ?iʃ kant:a vɛ:z_əvə nɪt ?ave ?iʃ bɪ:jɔ mo'de:kən ?ɔn had_ə 'navi dɔ:bɛi ?ɔn ?iʃ maxə dat 'navi ?a:n ?ɔn dɔ kɔ:mən do 'ſtətəna:mə di ha:f̩ ni: jəho:t ?iʃ kɔnt sə koʃm ləsə ?ɔn vat vɔ:g̩ had_ɪj_ɔp '?eimɔ:fɪnlant ?ɔm 'navi ?ɔn ?iʃ volt:at dɪŋe ?ald_əm finste 'kʊs'ʃmi:sə ?ɔn da han_ɪʃ dan_əvə ?ɔp '?eimɔ 'dɔytʃlant jəfʊnə dan han_ɪj_ɔx lɪŋ jəfʊnə ?ɔn di ſtɔ:s vɔ:g̩ hɛv mo:t ?ɔn dat vɔ:g̩ mɪŋ ?e'le:pni:s met:ə mo'de:kənə 'tɛʃnɪk ne

Heßeler, Käthe (65): 3 mol Jung

Ich wor Tagesmutter un hatt Kinder en der Tagesfleg gehat. Do wor och e klei Mädche bei, dat saht nie vill, dat wor immer ganz stell un zoröckhaltend un dät mich nor aanluure. Ich han selver drei Sönn, die äver ad groß sin. Dä eine wonnt en Hamburg, dä andere en (e) der Schweiz un dä andere wonnt bei uns en der Nöh. Dann hatte mer en Fier un eines Dags kommen die dann all zo Besök. Et wor noch do un moot noch waade, bes sing Mutter kom. Op eimol ging die Dür op un dann kom minge Sonn us Hamburg eren. Ich sage: "Och, hallo Jung! Bes de do?!" Et luurt ens, luurt mich noch ens aan, säht nix. Dann dät et jet doore, kom dä andere us der Schweiz eren. "Oh", ich sag: "Hallo Jung! Wat bes de ad fröh?!" Hmm! Et luurt widder, wor ganz verbasert un woss immer noch nit, wat et sage sollt. Äver kom immer noch kein Antwoord un kein Frog. Dann han ich widder jet gewaadt, dann kom dä andere noch. Do wor et ganz irritiert. Dann dät et ävver en (ju) ganze gode Stund duure, bes et op eimol säht: "Jo, un woröm heiße die all 'Jung'?"

Heßeler, Käthe (65): 3 mol Jung

?ih vœ̄ ta:kēsmœ̄te ?vn hat kində ?en də 'ta:kēsflē̄j jəhat ?ont_ə da vo ?o_ə klēi m̄e:t̄jə bāi dat se:t ni:fil dat vœ̄ ?im̄e jants ſt̄l ?vn t̄so'br̄k, haltənt ?vn d̄e:t mīj nō ?a:nlu:ve ?on_ə ?ih:an z̄eləvə d̄rēi z̄ȳn di ?ab_ət j̄bu:s:in d̄e ?ēin̄e v̄ond̄_en 'hamb̄ur̄f̄j de ?andəv̄e ?en d̄e ſvarts̄ ?un(,_ə) de ?andəv̄e v̄ont be ?vnz_ən d̄e nō ja ?ont dan hate **me_n fare** ?vn ?aj̄nəs ta:kēs:ə k̄o:m̄en di dan ?al t̄so b̄e'zy:k ?ont ?et_əs vo nōx da: ?vn_ət mōt nōx va:d̄e bes:iŋ m̄ut̄e k̄o:m̄ ?vn_əp ?ēim̄ol j̄iŋ di dȳē ?op ?vn dan k̄o:m̄:iŋ̄e z̄vn_əs 'hamb̄ur̄z̄_əben ?vn_ə sa:ve ?ox halo j̄oŋ̄ bes d̄e d̄ō ?et luę̄d̄_əns luę̄t mīj nōv̄_əns ?an se:t nik̄s ja dan d̄e:d̄_ət jed:o:ve k̄o:m̄ de ?and̄e ?us d̄e ſvārdz̄_əben ? ã:is:ax:alo j̄oŋ̄ vat bes d̄at f̄ø:h̄:zi luę̄t v̄id̄e vo jants̄ feba:z̄et ?o vos ?im̄e nō_nit vad_ət sa:ve z̄old ?ev̄e k̄o:m̄ ?im̄e nōx ken ?antv̄oę̄t ?vn ken f̄ø:x dan han_řj̄ v̄id̄ejet j̄eva:t dan k̄o:m̄ de ?and̄e nōx ja d̄o vo_ət jants̄ ?iši'tię̄t dan d̄ed_əd_əve_ən (ju:) jants̄_ə jo:d̄e ſt̄vn_ət du:ę̄v̄e bez_əd_əp ?ēim̄o z̄et ja ?vn 'va:rum he:sə di ?al j̄oŋ̄

HILLE, MANFRED (57): *Schmecke, nit rüche!*

(**Alsu**) Ming Oma wor jo en zogewanderte Kölsche, äver die kom halt vun Bruchhausen un hatt do su ne Slang schon drop. Se hät dann en ehrem Levve, die es fünfunnüsigg Johr ald gewoode, de kölsche Sproch su verinnerlich, dat ging gar nit anders. Ich fung dat immer su schön. Die hatt ens irgendwann em Kreeg en Operation gehat an der Nas un donoh kunnt die ni' mih rüche. Alsu et Rüche wor völlig usgeschlosse. Dann gov et wirklich Situatione en der Famillich, wann ens irgendeiner am Desch e Fützche gelooße hät, dann hät die dat geschmeck. Anstatt zo rüche kom op eimol: "Wat för en aal Sau hät dann hee gedresse?" (**Un**) Dat wor typisch Oma un dat vergiss de em Levve nit. "**Dat es**" **rausschniden** Die Frau es fünfunnüsigg Johr ald gewoode. Et woe einfach toll met ehr zo spreche. Hin un widder, wann ehr der Korv ömgefalle es, wo de ganze Knöpp un et Nihzeug dren wore, (**un dann es** **dä ömgefalle**) un do es die met ehre nüngsig Johr üpper der Boddem gekroffe un wor die Dinger am Usschänge un säht: "Ehr Biester! Woröm sid ehr widder ömgefalle?!" Also dat waren einfach su kölsche Situatione, wie mer se eigentlich nor en ner Famillich metkritt, wann der Opa vun der Aal Muur¹ kütt un de Oma irgendwie dohinge och vum Rhing. Äller et wor einfach schön.

1. Alte Mauer am Bach

Hille, Manfred (57): *Schmecke, nit rüche!*

min 'Poma vo: jo n 'tsu:jevandete kœlſe ?abe di kom alt fvn bœvx'hauzen_ün hat:o zvn zvn slen Jon dœvp ?vn het:an ?i:kem lev'e di ?is fyŋŋi:ŋyŋsi:ŋ jo: ?alt jœvo:də het sə di kœlſe ſpœ:x zu fe?inælf:t:at gɪŋ ja: nit ?andes ?on_ři: fant:at ?ime zo ſø:n di had_əns ?eŋt's'van_əm kœ:ři hat_sə:n ,?opəkats'jo:n jœhat ?an de na:s ?vn dɔ:hɔ: kont:i nimi ʁyʃe ?alzo_t ʁyʃe vo fœlři: ?aʊsʃeʃlœsə_ř dan jo:v_ət vœkli:ři situatsjo:nən_en də fa'milři: vœn_əns ,?eŋt'e:nə ?am deſ ?e fytsjø jœlo:sə het dan het:i dat jœsmek ?anstat:so kœfjø kœ:m ?op ?eimal dan zu t t t vad_ř ?a:l zo:het:an he: jœdœsə dat vo 'ty:při 'Poma_ün dat fejis de_əm le:və nit dat ?is di ſkaři:ř 'fymənyŋsi:ř jo: ?alt jœvo:də ?et fa ?aɪnfə/ime tol mit ?i:ř ſpœfjøn hřin_ün vřde vo zə ?oř_əns vœn_ee:də kœf 'Pomjefalə ?es vo də jantsə knœp ?vn_ət 'ni:tsɔ:yř dœinə vœ:kə (?vn dan ?es de 'Pomjefalə) ?vn da:es di mit ?i:ř ře nŋsi:ř jo: ?vve de bœdəm jœkœxə ?vn vo: di dřnəř_am 'Pusjœnə ?vn het ?i:ř bi:stærə zed_ř vřde 'Pomjefalə ?alzə dat vo ?aɪnfax sə kœlſe ,zituats'jo:nən vi mə zə 'Pjintři:ř no:ř ?en:e fa'melři:ř 'mitkœrit vœn de 'Popa fvn de ?a:l mu:ř kyt ?vn de 'Poma ?œgentvi dɔ:hřjø ?o fum ʁi:ř ?abɛ:t fa ?aɪnfax ſø:n

HOFFSCHILD, LIESEL (87): *Mädcheböcher*

Ich kummen us ner Scheffersfamillich. (Ja un) Weihnachte dät sich dann de ganze Famillich en Kölle om Leistapel treffe. (Un) Mir hatten ene Onkel Willi, un dä Onkel Willi stundt ald si Levve lang op dem Steuerstohl om Oberstolz. (Un) Fröher wor et op däm Steuerstohl jo immer ärg kald (ne). (un) Wenn dä Onkel Willi dann Weihnachte kom, dann dät dä minger Schwester un mir immer Mädcheböcher schenke. Un wenn e die geschenk hatt, nohm e die widder an sich. Un dann dät e sich drei Dag en et Wärme setze un nor Mädcheböcher lese.

Hoffschild, Liesel (87): *Mädcheböcher*

?iʃ̩ kʊmən ?ʊs_ənə 'ʃɪfəsfamili̩ (...)'vainaxtə də:t̩ sɪʃ̩ dan di jantsə fa'milɪʃ̩ ?ən kœlə ?ɔm 'laɪsta:pəl trefn̩ (...) miɛ̩ hatn̩_ənə ?ɔŋkəl 'vili ?ən deɛ̩ ?ɔŋkəl 'vili ſtɔnt ſon si levə laŋ ?op dəm 'ʃtɔyɛʃto:l ?om ?o:bɛʃtɔlt̩ (...) frø̩r̩ vo:t ?op dəm 'ʃtɔyɛʃto:l jo ?imə ?ɛʃ̩ kalt (...) vən deɛ̩ ?ɔŋkəl 'vili dan 'vainaxtə ko:m dan də:t̩:ɛ̩ mɪŋe ſvæſte ?ən miɛ̩ ?imə 'mɛ:tʃɛbø:fj̩ə ſɛŋkə ?ən vən_ə di jɛʃɛŋk:at nɔ:m_ə di vɪdə ?a:n sɪʃ̩ ?ən dan də:t̩:ɛ̩ zɪʃ̩ drɛ̩n̩ da:x ?ən_ət vərmə zɛt̩sə ?un:uɛ̩_mɛ:tʃɛbø:fj̩ə lezə

HUMMELSHAIM, HANS (79): *Arbeid am Band*

Der Tünnes hatt en Arbeitsstell en Ossfriesland, en (dä) Emden. Do hät VW (en) gelassen und e gestrichen e Zweigwerk, hät e en Arbeitsstell kräge. Un der Schäl besök in do, säht e: "Tünnes, wat mähs do dann hee bei VW?" - "Jo", säht dä, "ich arbeide hee am Band." "Och", säht dä Schäl, " mich looße se en Köln frei römlaufe."

Hummelsheim, Hans (79): *Arbeid am Band*

de tynes hat_η 'ɛrbeitsʃtel: ?in ?ɔ:s'fri:słant ?in (dε) ?em:dən de het faꝝ ve: (?en) ?e 'tsvaɪ̯fne:k het_θη: ?ɛrbeitsʃtel bækumə ?on dæ̯ ſe:l bəzø:g_ın do: ſe:t_ə tynes fat mə:s:o dan (dən) he· baꝝ faꝝ ve: ja: ſe:t:ə ?ɪfj ?arbeitə hiꝝ ?am bant ?ɔx ze:t de ſe:l miſj lɔsən zə ?en koeln fɪaꝝ kɔmloꝝfə

JAMMERZEN, STEFANA (68): *Der Opa em Kalk*

Der Opa Willi ging schon ens fröher (**ööhhh**) friedags ovends e Bierche drinke. Manchmolworen et dann e paar Biercher ze vill. Eines Ovends kom e heim - su hätt de Oma dat verzallt - es e en der Kalkemmer gefalle, denn op der Eck vun der Stroß wor en Baustell un do stundt en riesige Kalkbüdd. Un der Opa, su voll wie e wor, do ren, muss sich e paarmol gedriht han. Et hatt och noch vürher gerähnt. Hä soh widder schick us. En sämpliche Löcher, die mer hät, ov et en de Schohn es oder em Geseech, üvverall der Kalk. Wie e dann heimkom, hät de Oma Sophie baal ne Schlag kräge. Nohher han se 'n usgedon, en der Badebüdd. Die han en de Schohn, die Löcher, wo de Schnürreeme durchgonn, mooten die sauber maache. Der Führersching hing dann op der Ling, et Portmanee un noch zehn Mark, ävver söns hatt e jo nix mih, weil e alles versoffe hatt.

Jammerzen, Stefana (68): *Der Opa em Kalk*

'?opa 'vili jɪŋ ſon_əns frøe (...) 'fri:das '?ɔ:vəns ?e bi:ɛfjø døiŋkø 'manʃmø vɔ:bənənə pad biɛfjø tsø fil
?e:nəs ?ɔ:vəns kɔ:m_ə heim zu het:ə '?ome dat fetſelt ?es_ə ?en dø 'kalk,?emø jøfalø veɪl_øp d ?ek føn
dø ſtøc:s vɔ:b_ən 'boŋ,ſte:l_?on do ſtønd_ən 'ki:ſtjø 'kalk,byt ja ?on '?opa zu fol vi_ə vɔ: dɔ: uen mɔ:s:iʒ_ə
'pa:møl jødø:t hen ?on_ət had_o_nɔ 'fygħeð jøke:nt ?e zo: vɪdø ſik ?vs ?in 'zempliʃø lœſø di mə het
?ob_əd_ən dø ſo:n ?es ?ode ?em jøze:fj 'øve,?al dø kaløk ?on vi_ə dan 'heimkøm het '?oma 'zøft ba:l n
ʃla:x kke:jø na'heð han zə_n '?usjedon ?en dø 'ba:døbyt di han ?en dø ſo:n di lœſø vo dø 'ʃnyæremø
'døvʃjan mo:tø di zaʃbe ma:xø dø 'fy:øʃʃiŋ hɪŋ dan ?op te lɪŋ ?et pøma'he: ?on:ox tse:n ma:uk ?ave
zəns hat_ə jo nɪks með vøl_ə aləs fezøfø hat

JANSON, RICHARD (74): *Fiat-Fahrer*

Ming Frau hät sich grad ene Fiat gekauf un do es de Batterie leer gegange. Dann wor se anschleeßend beim Frisör un (**un**) hät dat **verzallt**. Do säht dä Frisör: "Wesst Ehr dann eigentlich, woröm sich die Fiat-Fahrer nomeddays, wann se op der Stroß sin, nit grōße?" Do säht ming Frau: "Enä, natörlich nit." - "Jo", säht dä, "weil die sich morgens ald en der Werkstatt getroffe han".

Janson, Richard (74): *Fiat-Fahrer*

mir frau het sij gead ne 'fijat_jekouf ?on da ?es di ba'tri: leg ejane ?on dan vo ze 'anji:snt bem fre'zo:g ?un (**?on**) het:at fetsalt jo: ?on da se:t:e fre'zo:g vish si dan 'eintlifj vo'kom zij di 'fijat,fa:ke 'nomeda:s ven ze ?op de fre's:in:it gro:s ou se:t mir frau ?e'ne: na'toglifj nit jo se:t:e varl di zij musjens,?on,en de 'verkstat jetkofe

KEMPEL-FREY, SABINE (61): *De Linie 4*

Dat Dorf, wo ich fröher gewonnt han, do gov et kein Stroßbahn, do gov et en leserbahn, äver Stroßebahn oder U-Bahn hatten se ald gar nit. Do stundt ich ens am Nüümaat un moot noh Höhenhaus fahre met der Linie Vier. (**Ton raußschneiden**) Stundt ich do, do kom de Eins, de Zwei, de Sibbe, de Aach, nor die Vier, die wor nit dobei. Ich hatt äver jet ze lese met, wor mer dann egal. Ävver wie en Stund eröm wor un et kom immer noch kein Linie vier, do han ich an däm Bübche gefrog: "Entschuldigen Sie bitte, können Sie mir sagen, ob die Linie vier ab Neumarkt fährt?" Säht dä för mich: "Jo, die Linie vier fährt ab Nüümaat." Hmm! Ich han wigger gewaadt. Ich denk: "Do kann jet nit stemme. Es die kapodd? Irgend jet es doch falsch!" Da han ich noch einer gefrog. Ich sag: "Fährt die Linie vier hügg gar nit mih?" Säht e för mich: "Die fährt ald der ganze Dag, die fährt och morge widder un gester fuhr se och. Ävver unge, do steiht e 'U'. Do mööt ehr rungergonn un dann künnt ehr och met der Linie Vier fahre.

Kempel-Frey, Sabine (61): *De Linie 4*

dad:ø̥f vo:ɪ̥j̥ ſtø̥d̥ jø̥vø̥nt han dø̥ jo:v̥ø̥t keɪ̥n 'ſtø̥səba:n dø̥ jo:v̥ø̥d̥_ø̥n 'ʔεizəba:n ?eve 'ſtø̥səba:n ?ode ?u:ba:n hat̥ zø̥ ?alt ja: nɪ̥t ?ø̥ ſtønd̥_ɪ̥z̥_ø̥ns ?am ny:ma:t ?ø̥n mo:t nɔ̥: 'hø̥:ənhø̥s fa:ø̥ met:ø̥ li:nij̥e fi:ø̥ (...) ſtønd̥_ɪ̥j̥ dɔ̥: dø̥ ko:m de ?aɪ̥ns de tsvaɪ̥ dɪ zɪ̥bø̥ dɪ ?a:x nu di fi:ø̥ di voø̥ nɪ̥t:ɔ̥'bø̥i: ?ɪ̥j̥:ø̥t ?eve jø̥t:ø̥ lezø̥ met vo mø̥ dan_e'ja:l ?eve vi:ø̥n ſtønd̥_ø̥vø̥m fo̥ø̥ ?ø̥n_ø̥t kɔ̥: ?ɪ̥mø̥ nø̥x ken 'li:nij̥e fi:ø̥ dø̥ han_ɪ̥j̥ ?an dø̥m by:tj̥ø̥ jø̥fø̥c:x ?en'tʃ̥old̥igø̥n si bø̥tø̥ kø̥nø̥n zi miø̥ za:gø̥n ?ø̥p di 'li:nij̥e fi:ø̥ ?ap 'nø̥ymakt fe:ø̥t sø̥t:ø̥ fø̥ miø̥ jø̥: dɪ 'linij̥e fi:ø̥ di fe:t ?ap 'nø̥yma:t hm fi:an vø̥gø̥ jø̥va:t fi:ø̥njk:an jet net ſtemø̥ ?is di ka'pot ?ø̥d̥ø̥t jet ?es dø̥x fal:ʃ̥ ?ø̥n na:an_ɪ̥j̥ nø̥x ?enø̥ jø̥fø̥c:x 'eç̥_sax fe:ø̥t:i 'li:nij̥e fi:ø̥ hø̥k ja: ni mi: sø̥t:ø̥ fø̥ miø̥ di fe:ø̥t ſon dø̥ jant̥ø̥ da:x zø̥ feø̥d̥_ø̥x mø̥rjø̥ vø̥de ?ø̥n jø̥ſtø̥n fu:ø̥ zø̥ ?ox ?eve ?ø̥nø̥ dø̥ ſted̥_ø̥ ?u: dø̥ mœ:d̥_ø̥ 'Bø̥nø̥jø̥n ?ø̥n dan kynt̥_ø̥ ?o:met̥_ø̥ 'li:nij̥e fi:ø̥ fa:

Koch, Barbara (64): *Marmelad met Bröckelcher*

Mi Mutter hät e neu Rezeppe gekräge un dat wornen Quarkdeilcher. Die wollt se backe un doför broht se Aprikusemarmelad oder Peeschemarmelad. Alsu, entweder dat eine oder dat andere. Do meint de Fründin vun minger Mutter, dat se do ne ganze Pott vun em Keller stonn hätt, un se soll mich doch ens erüvverschecke met enem Glas en der Hand un ich soll die Marmelad dann holle. God. Et Bärb kritt dat Glas, wat keinen Deckel hatt, en de Hand un moot dann noh dä Fründin gonn. Die maht dann och us däm große Pott dat dann voll met Aprikusemarmelad oder Peeschemarmelad, wat dat wor, un dann ging dat Bärb widder zoröck. Äver weil dat jo su langwielig wor, dä Gang, dät dat Bärb dann spille ungerwähhs, höppe, un feel met dem Geseech en eue Steinhaufen eren, en eue Kieshaufen eren. Die Marmelad flüg us däm Pott erus un log jetz schön op däm Steinhaufen, ne richtige Zylinder. Su, wie dat Glas ussoh, su geformp wor och die Marmelad. Dat Bärb nimmp die Marmelad su widder fott un deit die widder en dat Glas un geiht domet noh der Mamm. Die Mamm back ehr Quarkdeilcher un sonndags kummen alle Fründinne zo Besök un et gitt die lecker Quarkdeilcher, die ming Mutter gebacken hät. Dann fange die op eimol all aan ze späue, weil se all de klein Steincher en der Schnüss hatte. "(wat) Annemie, wat häs de met der Marmelad gemaht? Wat es dat dann? Wat häs de do rengebacke? Do bieß mer sich jo de Zäng dran us." Mi Mutter luurt: "Nix, ich han die Marmelad vum Anni kräge." - "Dat kann doch nit sin! Luur ens, dat sin doch Stein!" Un dann mi Mutter: "Bärbel!" Do moeten se all laache drüvver.

Koch, Barbara (64): *Marmelad met Bröckelcher*

mi mote hed_ə nøyə ve'tsept jekke:jə ?on dat vɔ:bən 'kva:k?kaɪl̩j̩ vɔlt sə bakə ?on 'dəfø:d bə:t sə ?apri'ku:zəmamə,la:t ?ode 'pe:ʃəmamə,la:t 'Palzo ?et vɔ: jants ?ent'vede dat ?eɪnə ?ode dat ?andərə ?on da me:nt də 'fʂyndɪn fʊ mɪnə mote dat sə so: nə jantsə pot fɔn_əm kele ſton həd̩ ?ən zəl mɪf dɔ:b_ənz_ə'fʂyndə med_ənəm jla:z_ən də hant ?on ɪç zəl di mame'la:d:an hole jo:t ?et bərp krit:eg dat gla:s vat kenən dækəl hat ?en də hant ?on mo:t:an no də 'fʂyndɪn jən di məa:t:an_ɔs_ʊs de jro:sə pot:at:an fəl met ?apri'ko:zəmamə ?ode 'pe:ʃəmamə,la:t vat:at vɔ: ?on dan jɪŋ dat bərp vید tʃo:kək ?eve vari dat jo zo 'laŋ,vi:liŋ vɔ:g nə də jan:dəd:at bərp dan ſpɪlə ?oŋe've:s həpə ?on fe:l med:əm jəze:fj ?en_ənə 'ſteɪnhoʃfən_əben: ?en_ənə 'ki:ʃhoʃfən_əben: di mame'la:t flyj̩ ?ʊs dəm pəd_ərʊs ?on lɔ:xjetʃ ſə:n ?op dəm 'ſteɪnhoʃfən:əbeʃfɪtjə tʃi'lində zo: vi dat gla:s ?os:o: zo:jəfɔ:kmp vɔ:ox di mame'la:t dat bərp nem:t di mame'la:t su: vید fət ?on deit:i vید ?in dat jla:s ?un 'je:d:ə,med nə də mam di mam bakt ?i:g 'kva:ktaɪl̩j̩ ?un 'zəndas kəmən ?alə 'fʂyndɪnə tʃo bəzo:k ?on_ət jit:i ləke 'kva:kdaɪl̩j̩ di mɪn mote jəbakən_ət ?on dan fajə di ?op 'peɪmal_əl_ən tə ſpøyə vari zə ?al də kleɪn ſteɪn̩j̩ ?en də ſnys hate nə (...) ?anei: vat həs_tə met:ə mame'la:t jəma:t vad_əs dat:an vat həsə də'ken jəbake da bi:s me zifj jo də tʃeŋ:dəa:n_ʊs mi mote luət ?i:niks ?i:f:an di mame'la:t ſum ?'ani kəs:jə da kan də_nit sin lu:n_əns dat zin dəx ſteɪn: ?on dan mi mote bə:kbəl jɔ: da mo:tŋ zə ?al:a:xə dʂyvə nə

KUMP, ELISABETH (67): *Der Wießer Boge*

Mir fuhre fröher för zo Zelte an der Rhing, un zwor en der Wießer Boge. Wä dat kennt, dat es zwesche Rudekirche un Wieß. (Ma) Mer hatte jo kei Geld för ne große Urlaub. Minge Papp hatt dann si Mopedche un ene selvsgebaute Aanhänger hingendraan, do wor et Zelt un de Luffmatratze drop, un do ha' mer do ein, zwei Woche Urlaub gemaht. Un mir Pänz mir worn su öm de zehn, unger zehn Johr ald, konnte noch nit schwemme, ävver mer dorften do an dä bestemmte Stell bes an de Kneen en et Wasser gonn. Dat ha' mer och gedon. Der Papp hät och fein opgepass. Eines Dags, mer han dann do Drievholz gesök un Muschele un dude Fesch ha' mer begrave un su jet, op eimol kom do su jet Blaues aan, wie ne Ball, wie su ne blaue Wasserball ha' mer eesch gedaach. Un wie dat näherkom, mir konnte jo nit hingonn, et kom zo uns gedrevve, do soche mir, dat dat en Badebotz wor. Un an dä Badebotz hing einer draan. Do ha' mir zwei en Wasserleich gefunge. Dat läuf mer hügg noch noh. Mir han dann laut "Papa! Hilfe! Hilfe!" geschreit, us däm Wasser rus - mir kunnent däjo nit aanpacke -, der Papp hät dä rusgetrocke met noch nem Bekannte vun uns, han se och noch versök in widderzobeleben, ävver dat hät nit geklapp. Dä wor ad drei Dag em Rhing. Dann moote mer bes nohm Bootshaus Berger zo Foß laufe. Mer hatte kei Handy, kei Telefon en der Nöh, un dann vun do us de Polizei aangerofe. Dann kom Rettungswage, Polizei un su wigger. Mir han dann em wohrste Senn vum Wood uns Zelte avgebroche un sin heimgefahre. Vun do an si' mir ni' mih ent Wasser gegange. Un Zelte ha' mer en däm Johr och ni' mih gemaht. Dat ha' mer dann et Johr drop widder versök. Ävver zickdäm wor mer der Rhing immer e bessche unheimlich.

Kump, Elisabeth (67): *Der Wießer Boge*

mię fuęke füø:e tsüm tseltə ?an de kij ?ün tsfa ?en de vi:se bo:ke ve dat kent dat ?es tsfejə 'ku:dekiŋə
?ün vi:s (...) me hate jō ke jelt fo nə jyo:sə ?uglaüp mię pap hat:an si mopełsjə ?ün_ənə 'səlfsjəbaǔtə
'a:nheŋə hījən'dka:n do vɔ_ət:selt ?ün de 'lufmatratzə dkop ?ün da hame dō ?ajn tsfaɪ vɔxə ?uęlaüp
jema:t ?ün mię pənts mię vɔ:ken zu ?om de tse:n ?ünə tse:n jo: ?alt kuntə no nit jvemə ?eve meę
dœftən dō: ?an de bə:stəmtə ſtel: bes ?an de kne:n_İN_ət vase jōn dat ha_mə ?ox jədən de pap həd_ox
fati 'popjəpas ?ün ?e:inəs da:xs mə han dan dō də 'dki:fholts jəzə:k ?ün mɔ:ʃələ ?ün du:də fej ha_mə
bejka:və ?ün zu jet ?op 'peimol kɔ:m dō su jet blaüsəs ?a:n vi nə bal: so: nə vi zu ne bloğə 'vasebal
ha_mə ?e:j:əda:x ?ün vi dat nɔ:yə kɔ:m:ię kuntə jō nit 'hījən ?et kɔ:m tsu ?uns jətkevə dō so:xə mię
dat:at ?en 'ba:dəpʊts fo: ?ün ?an de ba:dəbots hiŋ ?e:nə dka:n do ha_mə mię tsfaɪ ?en 'vaselařjə jefunjə
dat løyf mə hyk nox no mię han dan lajt 'papa helfə helfə jəʃkei? ?os tem vase kus mię kuntə dē jō nit
'a:npakə dē pap het:e 'kɔ:sjətɔ:kə met nox_ənəm bekante fən ?uns han ze ?o nox fezə:k_ən
'vidətsobə:le:bən ?eve dat het nit jəklap dē vo ?ad:vej dax ?em kij: ?ün dan mo:tə mə bes tsüm
'bo:tsaʊs bəvje tso fo:s løyfə mə hate ke hendi ke 'telefon ?en de ne: ?ün dan fən dō: ?os te poli'tsaɪ
'panjəko:fə ja n_ən kɔ:m dan 'kətɔ:nsfa:kən poli'tsaɪ ?ün su vige ?ün mię han dan ?em vɔ:stən zinə dəs
vɔ:stəts ?ünse tseltə 'afjəpoxə ?ün sin heim jəfa:ve ?ün fən dəg ?an si mię ni mi_ənt vase jəjaŋə ?ün
tseltə ha_mə ?en dem jō ?ox ni mi jema:t:at ha_mə dan t_joy dkop vide fezə:k ?eve tsik'dəm və mə de kij
?imək_ə besjə 'punhaimliŋ

LEICHSENRING, ANDREA (71): *Der kapodde Ford*

Mer wonnten domols en Köln-Porz, minge Fründ un jetzige Mann un ich, un mer hatte nor ein Auto. Mer wore jo noch jung un do ging dat noch nit esu. Ich moot morgens öm fünf Uhr arbeide un wollt met däm Auto us der Garage. Nor wor dat en ald Auto, bronze-färvige Ford Capri un dä hatt su en Macke. Wa' mer dä starte wollt, moot mer eets de Motorhaub opmaache, entweder ne Schruuvetrecker oder ne Kuli en dä Vergaser dun, starte, Gas gevve, domet dat Auto kom, un dann moot mer widder ussteige, dä Kuli widder rus, de Motorhaub zo, un dann kunnt mer lossfahre. No stundt dat Auto jo en der Garage un ich wor morgens fröh noch en Hektik. Dat klappten och all. Dat Auto startet un ich gev' Gas un fahre rückwärts un hatt vergesse de Dür zozemaache. Dann gov dat ene Rumms un die ganze Finster met Schirve un allem wor drusse. Dann denk ich: "Dä! Dä weed jo schänge, wann ich dä jetzt wecke gonn. Et es jo noch fröh." Äver ich moot im dat jo sage. Un tatsächlich säht dä för mich: "Für su e bessche do wecks do mich? Naja! Es jo nit esu schlemm. Äver dat Auto broht jo en neu Dür un mer hatte jo nit vill Geld. Alsu si' mer nohm Schrottplatz gefahren un han dann geluurt, dat mer do irgendwie en Dür renkrähte. Jetz gov et äver die bronze Färv ni' mih. (**Un**) Alsu kräht dat Auto en metallic lilla Dür. Do si' mer dann de ganze Zigg noch met erömgefahre, bes mer uns e neu Auto hatte kaufe künne.

Leichsenring, Andrea (71): *Der kapodde Ford*

Palso me vøntn̄ dømøls ?in kœln pøøxts mījø føynt ?on jøtsjø man ?on ?ic ?on me haten:uø ?ain ?auto me vø:ken jo nøx jøn: ?on: da jøn dat nø nød _øzu: ?on ?if mø:t møgjøns ?um fynøf ?uø 'øaøbeidø ?un ben met:em ?auto vølt_if ?os de gøra:ʃ nua ?e vø dad_nø ?alt ?auto nø bøøjsø faøbønø foxt 'ka:pøi ?on: de hate zu_nø make ve me de staxten vølt mo:t me ?e:ts:i 'mo:tøhaøp ?opma:xøn ?ent've:dø nø 'jøu:vøtøke ?ode nø 'køli ?en døø feja:ze døn staxtø ja:s jevø damet ?et ?auto kø:m ?on dan mo:tø me vide ?øsjetøjø de kuli vide øos de 'mo:tøhaøp tso: ?on dan kunt me losfa: nu stønt:at ?auto jo ?en døø ga:kø:a:ʒ_øn ?if vø: moøjønts frø: nøx ?en 'hektik dat klaptnø_øx ?al dat ?auto staxtet ?on ?if jef ja:s ?on fa:øø øykvæøts ?on hat fejøsø di dy:ø 'tso:tøema:xø ?on an jo:f dat _ønønø øøm's ?on di jantø finste mit jøvø ?on ?alem vø døøsø ?on: dan døøg_if de: de ve:t jo føn_if:etø de: vøkø jøn ?ed _øs jo nø føø: ?on ?eve ?if mo:t jo: mo:d_i:m dat jo za:øø ?on 'ta:tøfølifø set:e fø mifø fø zu jet besjø dø vøks to mifø naja: ?es jo nøt _øzu jølem ?a:ba dat ?auto bøø:t ja_nø:øy dy:ø ?ø_mø hatø jo nøt fil jølt ?alzu ze me nøm 'øøtøplaøs jøfa:øøn ?on han dan jølu:øt dat me dø 'øøøøntvi_øn dy:ø øøn'øøøøtø jøts jo:vøøt ?eve di bøøøønø føøf ni mi (...) Palso køø:t:at ?auto ?on me'talik 'lilanø dy:ø ?on da zømø dan de jantø tsik nøx med _ø'øømøjøfa:øø bes me ?on:ø nøy ?auto han kaøfø kynø

MARZINSKI, CHRISTINE (54): *Hännescobesök*

Mer sin alsu zo vier Mann en et Hännescobesök gegange. Ich, leidenschaftliche Hännescobesök, han gedaach: "Och, die begeisters de jetz all met dem Hännescobesök. Dat fingen die all toll", han ävver vergesse, dat minge eige Mann en Eitdorf gebore es un eigentlich gar nit god Kölsch kann. Un ming Nachbarin, die ich bequatsch hatt metzogonn, die soß nevve mer, die kütt usem Ruhrgebiet. Su, mer setzen alsu em Hännescobesök stievstaats. Dä Mann vun dä Nachbarin, och eine Kölsche, kann och ganz god Kölsch, es eine Geigenbauer vun der Breidstroß (**so**) un ne Rude Funk. Alsu denk ich, dä muss jo god Kölsch könne, kann die Frau dat och. Mir vier setzen em Hännescobesök, dä Mann vun dä Nachbarin un ich, mir hatte ne Spass! Mer han immer gelaach un gemaht un gedon. Minge Mann säht dann plötzlich: "Die Bänk sin jo schwer hadd hee, ne?" - "No", denk ich, "mein Godd, ey, mer sin hee am Laache. Wat hät dä met de Bänk? Wann e gemütlich setze well, soll e doheim em Sessel blieve". Jedenfalls mir zwei hatte Spass. Dat es uns gar nit so opgefalle, dat die zwei nit esu ne Spass hatte. Ich han gedaach: Na god, dä ein laach, dä andere laach nit. Et Hännescobesök es vorbei, mer sin dann erus. Ha' mer gesaht: "Och kumm, mer gonn uns noch e Bier drinke". Jetz setze mer su am Desch, minge Mann sitz dä Nohbersch gägenüwer un dä Nohber un ich mer sin noch am Verzälle üvver dat Stöck, wor schön, alles Mögliche. Et heeß "Vun Wiggepesch bes Baden-Baden, de ganze Welt es voller Kraden". Do säht die Nachbarin ganz drüg för minge Mann: "Hör mal, Klaus, weiß' du eigentlich, worum et da (**da**) gegangen is? Ich weiß dat wirklich nich. Ich weiß au' nich, warum die immer gelacht haben." Also ich weiß jedenfalls, minge Nohber un ich, mir hatten uns der ganze Ovend kösslich amüsiert. Die zwei han üvverhaup nix begreffe. Mir mooten denne en der Kneip eesch ens erkläre, woröm et üvverhaup gegangen es. (**Also dat war schon... wirklich**) Ävver zick dä Zigg es minge Mann nie mih met mir en et Hännescobesök 'gange. De Bänk sin ze hadd un laache kann e och nit.

Marczinski, Christine (54): *Hännescobesök*

me zin 'Palzo tso fię man ?en_ət hənəsjə jəjanę ?ih laɪdn̩ʃaftl̩fj̩ 'hənəsjənf̩r̩ik han jədax ?ox te bəjaıstes də jəts al' met:em ʃənəsjə dat fındı di ?alə tɔl' hab_abe fejessə dat mɪnə ?eijənə man_ən ?aɪtɔrf̩ jəbo:ken ?es ?on aɪənl̩f̩ ja: nit ju:t kœlf̩ kan ?on mɪj 'naxbarın di:f̩ bəkvatʃ:at 'metʃo:jon di zɔ:s nəvə me di kyd_uzəm 'ku:ʃjəbi:t so: me zɪtsn̩_alzo_ṁ hənəsjə ſti:f̩ſta:ts̩ de man fən de 'naxbaʊn ?or_ənə kœlf̩ kan ?ox jants ju:t kœlf̩ ?ez_ənə 'jaɪjənbəy̩e fən de 'bərɪtʃtrɔ:s̩:o: ?on:ə ku:də fənk ?alzo zən̩_f̩ de mʊs jo:t kœlf̩ kynə kan di fərau dat ?ox mię fię sɪtsən̩_em hənəsjə de man fən de 'naxbaʊn ?on ?if̩ mię hatə nə ſpas me han_ɪmə jəla:x ?on jəma:t ?on jədən mɪnə man zɪt:ən ploetʃl̩f̩ di bənk sɪn ja ſveg̩ hat he: nə no: dənk_ɪf̩ maɪn jöt ?e: me zin he_am la:xə vat hət:e met:ə bən̩'k vən_ə jəmy:tl̩f̩ setse vel zol_ə dəheim_əm zəsəl bli've je:dnfals mię tsvaɪ hatə ſpas dat ?ez_əns ja: nit_so: 'opjəfal ti tsvaɪ nɪd_əzu nə ſpas hatə ʒ:an_ə_na jə:t de ?eɪ:n la:x de ?andəkə la:x nit hənəsjə ?es fo'beɪ me zin dan_əkəs ha_mə_zat ?ox kum:a jən_əns nək_ə bɪ:g̩ dərɪkə jəts:rl̩f̩ me zu ?am deʃ mɪnə man zits de 'naʊbərɪn je:n'yvə ?on de no:bə_ən ?if̩ me zin:ɔ:k_əm fətsele ?ovə dat ſtök və ſə:n ?aləs 'mə:ʃɪf̩j̩_ət he:s fən vɪgənpɛʃ bes ba:dən ba:dən də jantsə veld_əs fəle kra:dən də zə:d:i 'naxbaʊn jants dəv̩f̩ tso mɪnəm:an: həg̩ ma kləs vəis du: aɪənl̩f̩ vo:kəm_ət da jəjanən ?is ?if̩ vəis dat 'vɪskl̩f̩ nɪf̩ ?if̩ vəis ?au:nɪf̩ va:kəm di ?imə jəlaxt ha ?alzo ?if̩ vəis je:vals mɪnə no:bə_ən ?if̩ me hatn̩_əns də jantsə ?ɔ:v̩f̩ kəstl̩f̩ ?amə'zi:et di tsvaɪ han_əvə'ho:f nɪks bəg̩kəf̩ mię mo:tŋ dənə ?in dəg̩ knaɪp eəz_əs ?ekle:rən vo:kəm əd əvəhəuf̩ əjanən is (**Palzo dat va: ſon 'fəskl̩f̩**) ?azo ?abe zaɪd:əg̩ tsait ?es mɪnə man:i: meę met mię_ən_ət hənəsə_janə də bənk sɪn tṣə hat ?on la:xə kan_ə_o:nit

MARX, ERWIN (79): *Dä fremde Mann*

Plötzlich passeet bei uns jet. Do ging die Dür op un do kom do ne Mann eren, richtig erungergekumme met nem aale Mantel un natörlich nit rasiert un avgemagert. (**Un**) Ming Mutter un ming Oma, die steeßen ne Schrei us. Et ging durch Mark un Bein. Un do ha' mir Kinder eets metgekräje, dat wor unse Vatter. Dä kom us der Gefangenschaff, dä wor vürher paar Mond drüvven op dä andere Rhingsigg en Kripp Remagen, do wo dat große Gefangenelager wor.

Marx, Erwin (79): *Dä fremde Mann*

'plœtslɪ̯ʃ pa'se:t be ɻʊns jæ:t:a jɪŋ di dyɛkθə_ɔp ɻʊn_ɔ kɔ:m dɔ nə man_əken 'kɪʃtɪj_θ'kʊnɪəjə,kʊmə
me_nəm ɻa:lə mantəl ɻʊn:a'tyɪlɪ̯ʃ nit ɻa'ziɛt ɻʊn 'pafjəma:nət (ɻʊn) mɪŋ mʊtə mɪŋ 'ɻʊma di ſte:sə nə ſɪeɪ
ɻʊs ɻət jɪŋ dɔkʃ̩ maɪk ɻʊn bɛɪn ɻʊn dɔ: ha_ṁiɛ kɪndə e:ts 'metjəkɪs:je dat vɔ ɻʊnzəkə fate də kɔ:m_ʊs
də jə'fanjenſaft də vɔ 'fy:ɛhə pa mɔ:nt dɔvvnən_ɔp də ɻandəkə 'kɪñzɪk ɻen kɪp 'ke:ma:kən dɔ vo dat
jɪu:sə jə'fanjenə,la:ka vɔ

MEDOCH-PULLEM, GERTRUD (89): *En Fott Wachs*

Ich wor immer eigesennig un katzig. (**Un**) Ich gonn met minger Oma üvver de Stroß un ben och met de Föß am Trampele, weil ich jet nit kräht, (**un**) do kütt ene Mann hinger uns, un do schnapp dä mich un do säht dä för ming Oma: "Dat es mer jetzt egal, ov Ehr de Oma oder de Mutter sid. Dat klein Oos, jetzt kritt dat en Fott Wachs". Un dann hatt dä mer der Hintern versohlt. Ming Oma broht später bloß zo sage: "Ich sage däm Mann Bescheid", dann wor ich kusch.

Medoch-Pullem, Gertrud (89): *En Fott Wachs*

?əfj vɔ:imə 'ʔeɪ̯əzeniʃ ʊn katsɪfj (**?on**) ?ɪfj:ɔn mə mɪnə 'ʔoma ?yvə də ſ्ट्रɔ:s ?ʊn ben:ɔx med:e fɔ:s ?am t̄sampələ vəɪ̯lɪf jɛt nɪt kve:t (**?on**) da kyd_ənə man hɪnə ?ʊns ?ʊn da ſnap də mɪf_ʊn_a zə:t:e fɪn̄ mɪn̄ 'ʔoma dad_əs mə jɪdz_e'ja:l_ob_ə də 'ʔoma ?ode də mʊtə zə:t dat kleɪn ?ɔ:s jets krit:ad_ən fot vaks n̄ dan hat:, me n̄ hɪntən fezo:lt mɪn̄ 'ʔoma bɪo:t ſpɛ:tə blo:s t̄so za:kə ?ɪfj sa:kə dəm:an: bəfəɪd dan vɔ:ɪfj kɔʃ

MERHEIM, PETER (66): Krützau

Mir Neppeser han en Fründschaff durch Zufall entdeck met e paar Junge usem Land vun Düren us Krützau. Die ha' mer zweidausendzwei durch Zofall en ener Weetschaff en Neppes getroffe. Do soßen die ganz bedröppelt eröm, weil se eigentlich ene Usflog nohm Kappes maache wollte. Äver dä hät jo sonndags zo. Äver dat wosste die Buure nit. Mir worn do eigentlich nor erengegange för nohm Klo ens ze gonn un e Bierche ze drinke un dann wollte mer wiggernonn nohm Meddagesse. Wie mer dann gonn wollte, sähten die Buure: "Och, dat es ävver schad, dat ehr goht. Et wor doch grad su löstig. Ehr hatt su schön Musik gemaht." Da ha' mer gesaht: "Jo, wenn ehr wollt, künnt ehr jo metgonn." Do si' mer dann met däm ganze Trüppche durch de Einheitstroß noh mingem Fründ singem Broder gegange, wo mer Meddag esse wollte un han uns do op de Terrass gesetz, han och Meddag gegesse, schön jet gesunge un jet (**jet**) Blödsenn gemaht. Eigentlich wollte mer jo noch nohm Weinmaat gonn, ävver et wor esu löstig un su schön op dä Terrass, si' mer do gar nit mih zo gekumme. Un dann ha' mer uns vun dä Krützauer Junge verabschiedet. Zwei Dag späder hät uns vun denne einer aangerofe, säht e: "Hör ens! Dat wor esu schön, mer wolle uns bedanke un laden üch fört nächste Johr en." Ha' mer gesaht: "Dat es prima! Dann bruche mer uns kein Gedanke op dä Vatterdagstour zo maache. Dann kumme mer bei üch." Un su es dat entstande, dat mer uns jetz uns jedes Johr eimol en Krützau un eimol en Neppes treffe un met dä Junge dann Vatterdag fiere. Mer sin meddlerweile su e Trüppche vun veezig Mann vun Krützau un vun Neppes. Un dat es immer ärg löstig, weil mer och immer de Musik dobei han. Mer spinnen dann met mem Akkordeon, met der Quetsch un et es och noch nie einer ausfallend gewoode oder besoffe. Mer han se immer all noch god heimgebraht. Dat es alsu en richtig gode Fründschaff gewoode.

Merheim, Peter (66): Krützau

mi nípæzə miç han_øn 'fþyntſaf tðkñj 'tsu:fal ?εn'tek med_ø pa jønø ?uzem lant fñn dy:øn ?øs kþyt's?au di hame ,tsvaidoȝzøn'tsvaȝ dðkñj 'tsu:fal ?en_øne 've:tʃav_en:epøs jøtøfø dø zø:søn di jants bedøcebøld_øøm val zø ?øiøntzø_ønø ?aȝsflux nam kapøs ma:xø vøltø ?eve de høtjø 'zonda:s tø: ?eve dat vostø di bu:øø nít miç vø:køn da_eindlifj nu_øriñ:øjaȝø fy:ø om klo: ts:ø jøn ?øn_ø bi:øfø tøø døiñkø_øn da vøltø mæ virø jøn:ø:m:edax,?esø vi mæ dan jøn vøltø ze:tøn di bu:øø ?øx dad_ez_ave ja:d:ad_iø jø:d:øt vø do gra:t sø 'løstij_eø **hats:ø** jø:n 'møzik jøma:t da ha_mø jøza:t jo vøn_øø vølt kynd_øø jø 'metjøn da zi_mø dan med:sm jantø tøypfø dðkñj dø 'Painart,ftø:s nø mìnjøm fþynt_sønjøm bøø:de jøjaȝø vo mæ 'medax ?esø vøltø ?øn han_øns dø:op dø te'øas jøzetø han_ox 'medax jøjesø jø:n jøt jøzønø ?øn (...) jøt 'blø:tsøn jøma:t ?øiøtlifj vøltø meø ja nøx nøm 'vøinmøkt jøn ?eve ?øt vø_øzø 'løstiz_øn zo jø:n_øp dø te'øas:i_mø da ja: nø_møø tsø jøkømø ?øn dan ha_mø ?øns fñn døne 'kþyt's?auø jønø fe'?apj:øt:svaȝ da:x ſpe:de hed_øns fñn døne ?ene 'Painjøø:fe zet høk_øns dat vø_øzu jø:n mæ vøløn_øns bødanjk_øn la:dø ?yj fyt ne:køtø jøø ?en ha_mø zad:ad_es pøi:ma da bøøxø mæ ?øns ken jødanjk_øp dø 'fateta:s,tu:ø tøø ma:xø da kømø mæ tøø ?yj ?øn zo ?es dad_øn'øtandø dad_mø jøtø ns ji:døs jø:ø ?øimøl_øn kþyt's?auø ?øn_eimøl_en:epøs tøefø ?øn med:enø jønø dan 'fa:tøta:x fiøøø ?øn da si_mø mitle'vøilø su:_ø tøypfø fñn ve:tøifj man fñn 'kþyt'søø ?øn fñn:epøs ?øn dad_ez_imø ?øfj 'løstifj va_mø ?øjøme dø 'møzik dø'bej han mæ ſpølø dan med_møm_a'kødejøn ?øn met:ø kvetj ?øn ?ød_ez_ox nøx ni: ?øiøne ?aȝsfalønt jøvo:d_oðø bezøfø mæ han zø ?imø ?al nøx jo:t 'heimjøbøø:ð_øn dad_ez_azo_øn 'køjtifj jo:dø 'fþyntſaf jøvo:dø

MIELKE, NATASCHA (45): *Fottgeseech*

Ich ben vör fünfunveeziig Johr en Kölle gebore an Karnevalsdinsdag. Ming Mutter hät dann Rusemondag noch met mingem Vatter, dä als Frau verkleidt wor, an der Thek gestande. Dat muss mer sich ens vürstelle! Göv et hügg ja gar ni' mih. Einunsibbzig. Äver da wor dat noch normal. Op jeden Fall kräht de Mamm Wehen un minge Vatter als Frau verkleidt hät die dann nohm Spidol gebräht. Langes Hin un Her, dä Aaz wor am Singe "Auf die Bäume, ihr Affen, der Wald wird gefegt" un hät su en Tröt en der Muul gehat. Ming Mutter kom äver nit vöran. Da han se noch gefrog, ov die Fründin denn villleich och noch ens met eren en der Kreißsaal kumme sollt. Äver dat woodt dann irgendwann klor, dat dat minge Vatter wor met Rock un Pürk. Lange Rede, kurzer Sinn. De Mamm kräht dann en koote Narkos un ich moot met der Saugglock gehollt weede. Wie die Mamm widder wach woodt, hatten se mich schon e bessche parat gemaht. Ich hatt schon su e Jäckche aan, log äver om Buch un met der Fott noh bowven. Ming Mutter weed wach, luurt un säht: "Dat Kind hät äver e komisch Geseech!" Da hät die ming Fott gesinn un hät gedaach, dat wör mi Geseech. Da hät dä Aaz gesaht: "Dat weed noch! (**dat es e**) Dat es e schön Kind." Jo! So ben ich dann op de Welt gekumme.

Mielke, Natascha (45): *Fottgeseech*

?iʃ pen fo̞ ,fynənɔn'fe:tʃiʃ jø̞ ?en kœlœ jœbɔ:ʁ_ an ,kaʁnəval's'dinstax mɪ̞n mœ̞t̞ h̞et̞:an 'bu:zœ'mo:n̞dax nox met mɪ̞n̞jœm fate de̞ ?als fʁaʃ fekl̞ard̞et vœ̞_ an d̞e te:k jeſt̞and̞:at m̞os me zɪ̞ʒ_ens 'fʁeʃt̞ek̞e jø̞v_ et hyk je̞ ja̞g n̞i mi̞ ?aɪ̞n̞ən̞zɪ̞pt̞iʃ? ?eve da vo: dat nox no'ma:l ?of je:d̞nn̞ fal k̞ret̞:ə mam ve:n̞ ?u:mɪ̞n̞jœ fate_als fʁaʃ fekl̞ard̞et h̞et̞:i dan:ɔm ſpi:d̞ɔ:l j̞eb̞ra:t̞ ?on ja: laj̞es h̞in̞_un he:g̞ de̞ ?a:ts̞ de̞ vœ̞_am zɪ̞n̞? ?aʊ̞ ti b̞ɔ̞ym̞e ?i̞? ?af̞en̞ d̞e valt vɪ̞t̞ j̞efe:ʒ_ ?on het̞ s̞on t̞œ̞t̞ ?en̞ de̞ mu:l j̞eh̞at̞ ?u:mɪ̞n̞ mœ̞t̞ k̞o:m̞ave n̞it̞ f̞o'b̞an̞:ə da han̞ z̞e nox j̞ef̞b̞: _ep̞ ti 'f̞œ̞ynd̞in̞ den̞ f̞eleɪ̞f̞ ?o:n̞b̞_ens med̞_jev̞in̞ ?in̞ d̞e 'k̞raɪ̞s̞:al k̞u̞m̞e z̞old̞_eve dat vo:t̞:an̞ ?œ̞ent̞van̞ k̞l̞: dat̞:at mɪ̞n̞jœ fate fo̞ met k̞ok̞ ?on p̞œ̞k̞ ja: laj̞e ve:d̞e k̞u̞xt̞e z̞in̞: d̞e mam k̞re:t̞:an̞_en̞ ko:t̞ na'ko:s̞ ?on iʃ̞ mœ̞t̞ met̞:ə 'zaʊ̞xgl̞ok̞ j̞eh̞olt ved̞e ?on ve: di: mam vid̞e vax vo:t̞ hat̞en̞ z̞e mɪ̞f̞:on̞_e besj̞e pa:k̞a:t̞ j̞emad̞_iʃ̞:at̞ ?on zo:_e j̞ek̞f̞e ?an̞ ?iʃ̞ lo:b̞_eve ?u:m b̞ox ?on met̞:e fot no̞ ?ov̞en̞ ?u:mɪ̞n̞ mœ̞t̞ ve:t̞ vaʁ_?on lu̞et̞ ?on z̞et̞ dat k̞int̞ h̞et̞_eve_ə ko:mœ̞f̞:əze:f̞ de̞ h̞et̞:i mɪ̞n̞ fot j̞ez̞in̞ ?on h̞et̞:i:ta:t̞ ?da v̞o̞g̞ mi̞ j̞ese:f̞ da h̞et̞:e ?a:ts̞ j̞esat̞ dat ve:t̞ nox (**dat ?es ?ə**) dat ?es_ə j̞o:n̞ k̞int̞ ja: ?on so̞ ben̞ ?iʃ̞ dan̞ ?aʊ̞f̞ d̞e v̞elt̞ j̞ek̞om̞

RADTKE, MARION (58): *Minge kölsche Opa*

Also, mein Opa war ein sinnenfroher Mann. Unter anderm wor dä och Schötzekünning en Sülz. Ha' mer imimer gesaht: "Kein Hemb am Aasch, äver Schötzekünning en Sülz sin". Un dä hät och gään gefiert en der Etagenwonnung. Un das fanden jetz nich alle Nachbarn so richtig toll. Unter anderen lebte in besagtem Haus en der Gerolsteiner Straße de Frau Dötsch. Un da war der Name Programm. Die dät sich immer beschwere, wann bei uns widder jet loss wor. Un dann dät se kloppe an der Dür un minge Opa mäht die Dür op un säht: "Frau Dötsch, wat es?" Un dann säht se: "Herr Schulten, also bei diesem Lärm ... Sie feiern ja schon wieder!" Un do säht dä: "Ja, och, Frau Dötsch, jo, äver mer han Gebootsdag hee. Kutt eren, künnt Ehr e Bier metdrinke". - "Herr Schulten, ich trinke kein Bier!" Jo, do säht e: "Jo dann drinkt doch en Limonad, es doch egal! Kutt doch eren!" Un die säht: "Nä, ich möchte, dass das hier jetzt aufhört, sons rufe ich die Polizei!" Un hä säht: "Jo, Frau Dötsch, es god.". Dann ging die widder, hatt aber nit de Polizei gerufen, ne. Jedenfalls (**das**) die waren sich nich besonders grün. Jetz kam es mal widder en wahrscheinlich nich langem Abstand zo einer Festivität em Hause Schulten. Und geht widder, wie et kumme muss: De Frau Dötsch klopp an de Dür ... nä nä, dat war su. Die hat sich ja gar nich mehr getraut während der Festivität zu kloppen, weil mit meinem betrunkenen Großvater war auch nich gut sage mer diskutieren. Da hat die immer den Kürzeren gezogen. Dann es die am nächsten Dag es se hin un säht för der Opa, un säht: "Hören Se, Herr Schulten, das war widder so laut, ich habe die ganze Nacht im Bett gesessen. Ich habe kein Auge zugetan!" Daraufhin meinte dann mein Großvater: "Ja, Frau Dötsch, Ehr kunnt üch jo jet läge!" Un dann gab es wieder ein Fest un dann stundt se widder während der Party vor der Tür. "Wat es denn jetzt, Frau Dötsch?" - "Sie mit Ihrer ewigen Feierei! Das ka' man ja nich aushalten! Ich möchte meine Ruhe haben!" Un dann hät minge Opa för se gesaht: "Frau Dötsch, wesst Ehr wat? Et bess es, Ehr setzt üch op der Kirchhoff un waadt, bes Ehr draan sid."

Radtke, Marion (58): *Minge kölsche Opa*

?alzo mäjn ?opa va ?äjn 'zinənfköe man ?unte ?andäm vo: dæg ?ox 'jytsekynij ?in zylts hemäm_əza:t ke:n hemb_ám ?a:j: ?eve 'jytsekynij ?in zylts:in ?on de hed_ox je:n jefi:et ?en de ?e'ta:zən,vvnøn ?un das fanj jets nifj ?ale 'naxba:n zo: kiftrij tol ?unte ?andærøn le:pte ?in be'za:ktøm haʊz_en de 'ge:kvøl,ʃtæne ſtva:sø døetj ?un da va deq na:mø pø'gøram di: de:t zifj ?ime bøfve:øøø ven baɪ ?uns vیدejet los: vo: ?unt dan de:t se klope ?an de dy:ø ?an miŋø ?opa me:t:i dy:ø ?op ?un ze:t føaʊ døetj vat ?is ?un_e zet heø ſultøn ?alzo baɪ di:zøm leøm zi faøen ja so:n vi:dø ?un_e zet:e ja_ox føaʊ døetj jo abe me han je'bo:tsda:x he kud_øøn kynd_øø e bi:ø met:øøjkø he ſultøn ?ifj tøiŋkø kain bi:ø ja da heøtø no døiŋg_øø limo'na:d_øøs døø_eja:l køt:øø_øøn ?un_i zat ne: ?ifj mœfjtø das das hiø jets 'paʊfhøøt sons bu:fø ?ifj di poli'tsaɪ ?un_e zet jo: føaʊ døetj_es jo:t ne dan jinj di vidø had_abe nif:ø poli'tsaɪ jøku:føn:ø je:døfals (...) di va:øøn zifj nifj bø'zøndøs gøy: jets ka:m s mal vi:dø ?øn va'ʃaɪnlifj nifj laŋø '?apʃtant:so ?äine,festivi'te:t ?im haʊzø ſultøn ?unt ge:t vidø vi:t kørø mœstø føaʊ døetj klob_øøn de dy:ø ne:ne dat va zu: di hat siø ja ja: nifj me_øøkøgøt ve:øønt:øø ,festivi'te:t:øø klopen vaɪl mit maɪm bøtøvøkønøn 'gøø:sfa:te va_aʊx nifj gu:t za_mø diskø'tiøkøn da hat:i_imø de:n kyøtøkøn gøtø:n dan ?is di ?am ne:kstøn da:x ?es:ø høn ?un ze:t fø de 'popa hø:øøn zø he ſultøn das va vidø zo: laøt ?ifj:a:be di jantøsø naxt ?im bøtøjøzøn,ifj:a:bø kain ?aʊkø 'tsu:jøta:n 'da:fhøn maɪntø dan maɪn 'gøø:sfate ja føaʊ døetj ?eø kond_yfj jo jet ls:je ?un dan ga:b_øøs vi:de ?äjn fest ?un dan ſtant sø vidø vœent:ø 'paxti foø de ty:ø vat ?is døn jets føaʊ døetj zi: mit ?i:øø ?e:vøøn faøø'øø das ka man ja nifj 'paʊshaltø ?ifj mœfjtø maɪnø bu:ø ha:bø ?un dan hat: maɪn ?opa tso_eø jøzat føaʊ døetj vez:ø vat ?et bez_øøs_eø zats_yfj ?op de 'kifj:øøn va:t bez_øø døøn zit

RAPP, ANNE (67): *Erop un erav*

(Also) Dat wor dat letzte Johr vum Kreeg un dä Ühm wor gestorve. Un alles maht sich alsu jetz noh der Mess en der Kapell op der Wäg nohm Grav (ne). Dä Ühm hatt jet an de Föß gehat, alsu dat wornen kein ärm Lück. Dä Sarg wor toll. Dä Sarg hatt su Föß (**su su Föß**) wie vun nem Löw. Un dann wornen se am Grav, vill Lück (**vill Lück**) stundten eröm un dann fingen die Pooschten aan, dä Sarg ... Ach nä, dat ging nit. Die Löweföß wore jet breid, alsu han se die avgemaht. Jetz stundt dä Sarg do un dann wollten se dä esu rungerlooße en dat Loch, ävver dat Loch wor zo klein, dä Sarg wor zo lang. Un jetz, mer stundt do röm, et Wedder muss god gewäs sin, mer wor am Schweißte. Ming Mutter verzallt dann immer: "Jo, do leeßen se dä Ühm zoeets met de Föß eren. Ävver jetz stundt e schräg noh boeve. Dann han se 'n widder huhgetrocke. Dann leeße se 'n mem Kopp eren. Jetz stundt e schräg noh unge. Jetz stundt dä ärme Ühm om Kopp. Dann han se en widder huhgetrocke." Alsu de Lück wore faszineet. Et wor e Spill! Un irgendwann en däm Ganz-Leis-Sin un Luure an däm Grab - die Pooschten, die troke - kom von hinge en Stemm, die: "Hoch, luur! Jetz trecken se 'n ald widder huh. Do kütt e ald widder huh!" Un dann wor et aus! Alles wor am Laache, am Griemele, am Prusten. Dann han se endlich dä Sarg donevve gestallt, su dat mer dran vörbei defiliere kunnt. Ming Mutter hät immer gesaht: "Nä, weiß de, dat wor de schönste Beerdigung, die ich mer vürstelle kann. Ich hür die Stemm noch vun hinge, dat säht: 'Hoch, do kütt e ald widder huh'."

Rapp, Anne (67): *Erop un erav*

(...) dat vo: dat lëststé jo:ğ fóm kke:ğ ?vn dë ?y:m vo:ğ jëftshvë ?on ?alës ma:t zifj ?alzo jëts no: deę mez_en dë ka'pel ?op te:n ve:ğ tsum gva:p (**ne**) de ?y:m hat jet ?an dë fø:s jehat ?alzo dat vo:en ken ?ëkm lyk dë za:ğh vo:tol dë za:ğh hat zo fø:s (...) vi fñ:em lø:f ?vn dan vo:ğen zë ?am gva:p fil:yk (**fil:yk**) jtontj_əkøm ja ?vn dan fñ:en di po:ftn ?a:n dë za:ğh ?ax ne: dat jinj nit di 'lø:vøfø:s vo:ğen jet bæjt? pazo han zë di: 'Pafjëma:t jëts jtont:ε za:ğh dɔ: ?on dan vøltj zë de:n_əzu kñje lɔ:sø ?en dat løx ?eve dat løx vo:tso klein dë za:ğh vo:tso laj: ?vn jëts më jtont:ɔ køm_ət vøde mës jo:t jøvë:s:iñ më vo:ğ ?am jveistën ?vn mi:ğ mëte fëtsalt:an ?ime jo:dø le:søn zë de ?y:m tso?'e:ts met:e fø:z_əkøin ?eve jëts jtont_ə jve:ğ no bove dan han zën vïde 'hu:jëtøkë dan le:søn zën mem kòb_əkøn jëts jtont_ə jve:ğ no ?vnjø jëts jtont:ε ?ëkmë ?y:m ?om kòp ne da han zën vïde hu:jëtøkë ?alzù dë lyk fo:ğ fastse'ne:t ?et vo:ğ_ə spil ?vn 'eujentvan ?in dem jants leis:in ?vn lu:ğe ?an dem gva:p ti po:ftn di tso:kë kɔ:m vñ hñje në stem dë hox lu:ğ jëts tækken **zen**_alt vïde hu:tø kyt_ə ?alt vïde hu: ?vn dan vo:ğ ?a:ğs ?alës fo: ?am la:xtë ?am gvi:mële ?am pru:stn dan han zë ?entli:ğ dë za:ğh dɔ:neven jëftelt so dat më dusan fo:baj defiliëre kont mi:ğ mëte hëd_ime:əza:t ne ves_tø:t vo:ğ dë Jø:nstø bë'?eëdijøn di:ç më 'fo:ğstelë ka ?ifj:y:ğ dat stem: nox fñ:hñje dat set hox da kyt_ə ?alt vïde hu:

RUDOLPH, HEIDE (83): *Küüme*

Ich han ens en ener ärg feine Firma hee en Kölle en der böverschte Etage en nem Vürzemer gesesse, drücksehn Johr. Un mer han do alle mögliche Sproche, alle Variatione gesproche, natörlich och ech Hochdeutsch. Bloß kölsche Tön, die gov et nit. Kölsche Tön, die gov et nit, verstundt jo keiner. Su. Ich stundt alsu eines Morgens em Aufzug, un do küttene Kolleg eren, un dä lööt alsu ne Küüm av, "hoch", ne. Och, denk ich, dä arme Kääl, dä hät secher Sorge. Dun ad ens jet met im spreche un willleich geiht et dann besser. Ich sage dann för dä: "Was küümen Sie denn schon" met mingem feinste Hochdeutsch. Et wor jo keine Kölsche. Sag ich: "Was küümen Sie denn schon so am frühen Morgen?" Kein Antwoord. Dä luurt mich aan, säht e: "Was tue ich?" Ich verstundt die Frog gar nit. Et wor mer einfach nit klor, dat dat Küüme e kölsch Woot vor. Dat hatt ich nit gemerk, un dä säht: "**(Was)** Sie haben da so en komisches Wort gesagt". Dat komische Wood wor Küüme. Ich wor dann jet verläge un han ganz flöck ben ich erusgegange, wie ich op minger Etage wor, un han gesaht, ich köm do noch ens drop zoröck un dät im dat erkläre. Ich hatt nit gemerk, dat Küüme Kölsch es.

Rudolph, Heide (83): *Küüme*

?ɪ̯j:an_əns ?en_əne ?εɪ̯f̩ f̩arnə 'fɪ̯rma he ?en kœlə ?en de bœvſtə ?e'ta:ʒ_ən:əm 'fy̯g̩tsemə jœſesə 'd̩v̩ykse:n jo̯g̩ ?vn me̯g̩ han d̩o: ?alə m̩ɔ̯:f̩lɪ̯f̩ ſ̩rɔ̯:xə ?alə va̯rijats'jo̯:nə j̩ɛ̯f̩rɔ̯:xə na̯'ty̯elɪ̯f̩ ?ox ?εɪ̯ 'ho̯:xd̩ɔ̯yt̩ blo̯:s kœlſe t̩o̯:n di̯:v̩_et nit kœlſe t̩o̯:n di̯:v̩_et nit feſ̩tont jo̯ kene so̯. ?ɪ̯j:t̩ont ?alzo ?e̯nəs m̩ɔ̯rjən̩_əm 'pa̯uf̩ſox ?vn d̩o̯ ky̯d̩_ənə ko̯'le:ʒ_ən̩ ?vn de lœ̯:d̩ən ?alz̩ n̩ ky̯:m ?af h̩oh n̩ ?ɔ̯x d̩e̯n̩g̩_ɪ̯f̩ de̯ ?a̯rm̩e̯ ke̯:l̩ de̯ het ze̯f̩e̯ z̩ɔ̯r̩j̩e̯ d̩vn̩_ad̩_əns jet med̩ ſ̩r̩e̯f̩j̩en̩ ?vn fe̯'le̯f̩ jed̩_et:an b̩e̯s̩e̯ ?ɪ̯j sa:kv̩e̯ dan f̩ de̯ vas ky̯:m̩en̩ zi̯: d̩en̩ ſ̩o̯:n m̩it m̩i̯j̩em̩ fa̯inst̩ 'ho̯:xd̩ɔ̯yt̩ ?et v̩o̯g̩ jo̯ kene kœlſe̯ n̩ za̯r̩_ɪ̯f̩ vas ky̯:m̩en̩ zi̯: d̩en̩ ſ̩o̯:n zo̯ ?am̩ ſ̩r̩y̯:ən̩ m̩ɔ̯r̩j̩en̩ ken̩ 'p̩antv̩t̩ de̯ lu̯et̩ m̩i̯f̩ ?a̯:n̩ s̩e̯:t̩_ə vas tu̯e̯ ?ɪ̯j̩ ?ɪ̯j̩ feſ̩tont̩ i̯f̩ ſ̩r̩o̯:x ja̯: nit̩ ?et v̩o̯g̩ me̯ ?a̯rf̩fax nit̩ klo̯:g̩ dat̩:at ky̯:m̩e̯ ?e̯ kœlſe̯ v̩o̯:t v̩o̯ dat̩ had̩_ɪ̯f̩ nit̩ j̩em̩e̯v̩k̩ ?vn de̯ ze̯:t̩ (...) zi̯: ha̯:b̩m̩ da̯: zo̯_ən̩ ko̯:m̩i̯ſ̩e̯ ſ̩oxt̩ j̩ezaxt̩ dat̩ ko̯:m̩i̯e̯ v̩o̯:t v̩o̯g̩ ky̯:m̩e̯ ?ɪ̯j̩ v̩o̯g̩ dan̩ jet̩ fe̯l̩e̯:j̩ ?vn han jants̩ fl̩ök̩ ben̩_ɪ̯j̩_ər̩v̩s̩:əj̩an̩e̯ vi̯:ʒ_əp̩ ſ̩i̯j̩e̯ ?e̯'ta:ʃ̩ v̩o̯_ən̩ han̩ j̩ezat̩ ?ɪ̯j̩ kœ̯m̩ d̩o̯: n̩o̯_əns̩ ſ̩o̯p̩ ſ̩o̯'v̩ø̯k̩ ?vn de̯:t̩n̩ dat̩ ?e̯æk̩le̯g̩ ?ɪ̯j̩:at̩ nit̩ j̩em̩e̯v̩k̩ dat̩ ky̯:m̩e̯ kœlſe̯ ?es

SCHÄFER, CHRISTINE (92): *Kinderzigg om Ihrefeld*

De Körnerstroß es e Dingens för sich. De Großeldere däten en sechsunzwanzig wonne. Ming Oma hatt en schwatze Katz un die hatt nor e Stümmelche Stätz. Un die Katz soß immer ungen en der Pooz em Engang. Op der andere Sigg wor der Breuer, e Milchgeschäff, un dä hatt eine Möpp, su e russisch Windspill. Un dä dät alles, wat vörbeikom, verbelle "wauwauwauwauwau". Alles ging laufe. Mörche setz en der Pooz, dä Möpp kütt erus "wauwauwauwau". Et Mörche mäht eine Puckel, springk däm hingen en et Genick, schleicht dä met de Tatze vürre üvver de Schnauz un en de Auge. Dä der Stätz engetrocke, "wauwauwauwau", fott wor dä. Wenn et Mörche nohher en der Pooz soß, kom dä nit mih erus.

Christine Schäfer

Un dann hatt en der Körnerstroß Stöck wigger einer ne Papagei. Dä dät dann immer Krach maache (un Krach maache). Dä hät och manchmal der Klüttemann - hät dä ne Zentner Klütte bestellt, dä Papagei. Mir Puute klommen dann op de Bank - mer hatten jo Läuvefinster, mer däten jo op der Mansard wonne: "Lora, Lora!" Do reef dä Papagei: Wie maache de Trötemänner: "Tröteröterötötö". Die Frau hät sich nohher nit mih engekräg, die es noh mingem Vatter gekumme un hät sich dat verbotde, weil mir Puute dä Papagei immer aangeleiert han der Töteröterötötö ze spille.

(Dat) Do en der Simrockstroß un Schötzestroß do die Eck, dat wor alles wie en Famillich, dat wor rägelrääch wie en Famillich. Ich ging em Vödderhuus schon als

Schullkind de Trepp putze. Do krähtich fuffzig Penning, die gov ich minger Mutter. Do krähtich fuffzehn Penning dovun. Do ging ich nohm Neptunbadd schwemme. Un en Ihrefeld gov et jo kein Badezemmere un nix. Un wie ich nohher dä Klein hatt, dä Jung, un han en der Fridolinstroß gewonnt, ben ich met däm immer nohm Neptunbadd dusche gegange, denn en Badebüdd op zwei Stöhl stelle un sich dodren wäsche, hatts de nohher immer der Seifeschuum ungerm Hals. Dat wor nix, ne. Mir woodte samsdags immer - zwei Stöhl, de Büdd drop, ne Kessel Wasser om Herd un dann woodt (dann) immer nohgeschödt, do woodte mer hingerenander gebadt, fresch aangetrocke, un de Mama dät dann anschleeßend de Wäsch enweiche, dat se die wäsche kunnt. Alsu mer sin ärm - wolle mer ens sage - su ärm groß gewoode, ävver uns hät et su an nix gefählt. Die Zuwendunge vun de Eldere, dat wor jet ganz anderes.

Ming Schwester Eva, dat zwei Johr jünger es wie ich, dat wor och e klei Luder. En der Schull es et nie metgekommen, es nohher gestiegen wägen dem Alder, weil et nit metgekumme es. Äwer et wor usgekoch bes op de Knoche. Un wenn dat noh der Keusens Oma un nohm Keusens Opa wollt, dann ging dat us de Simrockstroß huh üvver die Stammstroß en die Körnerstroß eren. No moot dat immer am Gemöselade vörbeigonn vum Pütze Jupp. Dann nohm dat sich immer us der Mang e Mührche, bess eren un ging wigger. Jetz hatt dä Pütze Jupp de Mama aangesproche un hatt gesaht: "Hören Se ens! Sie han esu e klei Schwätzche. Jedes Mol, wenn dat vörbeikütt, schnapp dat sich en Muhr un läuf domet fott. Ich muss ming War och bezahle." De Mama sich dat Evche zor Bross genomme un däm de Levitte gelese: "Das is gestohlen! Das darf man nich!". Jedenfalls en Woch später kütt de Mama widder vörbei, säht dä: "Hee, junge Frau! Dat Mängche Murre do, dat künnt Ehr metnemme!" Ming Mutter ganz opgeräg: "Eine Unverschämtheit! Wir sind zwar arm, aber das is mer noch nie angeboten worden: Möhren, wo de Ratten dran waren!" - "Wat?", säht dä Pütze Jupp, "Ratte? Dat es dat Klein! Dat schnapp sich jetz en Muhr, bieß dren un schmieß se widder zoröck."

Schäfer, Christine (92): *Kinderzigg om Ihrefeld*

di 'kœ̃r'næʃtɔ̃'s ?es ?ən dījøs fø̃z zif̃ də 'gʁo:s, ?eldərə də:tŋ_ən ,zɛksən'tsvantsif̃ vœnə miŋ 'oma had_ŋ ſvatſe kats̃ ?vn di hat nuŋ ?ə ſtyməl̥jə ſtets̃ ?vn di kats:c:s ?im̥e ?uŋən ?en də po:ts̃ ?em̥ 'engən ?op̃_te ?andərə zik vo: də bʁɔ̃ỹ_a ?ə 'mɪləf̃:əʃef̃ ?vn de hat_ənə mœp zu_ə kʊſif̃ 'vɪntʃpel̃ ?vn de de:t ?aləs vat fo'ber,kɔ̃m febelə vvvvvvvvvv n̥e ?aləs jɪŋ loɔ̃f̃ mɔ:ʃf̃_zits̃_en de po:ts̃ de mœp kyd_ə'kʊs voɔ̃voɔ̃voɔ̃ mɔ:ʃf̃_m̥e:d_ənə pɔ̃kəl ſprɪŋk dəm hɪŋən_ət jənɪk ſleɪd̃:ə med:ə taf̃e fy:əʁə ?v̥e di

Jnau̯ts_on_en di ?oður de de ſte̯ts ?injētšokē vu:vu:vu: vek vo: de: ven_ēt mō:ðjē 'na:xhe̯ ?en de po:ts:os kō:m de nimi_eras

?on dan had_en de 'kœvnæſtšo:s ſtök virg̑e ?e̯ne n̑e papa'jai: de de:t:an_im̑e k̑ax ma:xən de hed_ox 'manfma de 'klyt̑eman 'het:at:e t̑ſentne klyt̑e b̑eftelt:e papa'jai: ?u̯_mem pu:t̑e m̑e kl̑umən dan ?op d̑e ban̑k m̑e hat̑n jo 'løyv̑efinst̑e m̑e de:t̑n̑ jo ?ov_ē man'zað v̑on̑e lo:ka: lo:ka: da ve:f de pap̑e'jai: di ma:xən de 't̑ce:t̑em̑e t̑ce:t̑eke:t̑eke:t̑et̑e: di f̑rau̯ **het̑s:iñ** 'na:xhe̯ 'nimi ?'enj̑e,k̑e:j̑ d̑i ?es n̑o m̑in̑em fate j̑ekum̑e_ēn het̑sif̑ dat feb̑od̑e ve̯il̑ mi̯e pu:t̑e de papa'jai: ?im̑e ?a:nj̑el̑a:vet han de t̑ce:t̑eke:t̑eke:t̑et̑e ts̑e ſp̑ile

(dat) do ?en de 'z̑im̑ek̑ʃt̑o:s ?on 'ʃ̑øtsøʃt̑o:s d̑o di ?ek dat vo ?al̑es vi_n fa'm̑il̑ij vo 've:j̑el̑eñ vin fa'm̑il̑ij ?iñ j̑in̑em 'fød̑ehu:s ?on ?als 'ʃ̑ølk̑int de t̑cep:ut̑e da k̑e:d̑iñ 'fymft̑sif̑ 'fen̑if̑ di jo:v̑iñ m̑iȓe mote ?en da k̑e:d̑iñ 'fuft̑sen 'peñiñk d̑e'fon da je_iñ nam 'n̑eto,bat ſvem̑e ?on_in ?i:ð̑ek̑efelt da jo:v̑et̑ jo ken 'ba:d̑et̑s̑im̑eñ ?on ni̯ks ?on vi_iñ 'na:xhe̯ de klei̯n hat de j̑oȓ: ?on han_en de 'f̑ød̑oli:n,ʃ̑t̑o:s j̑ev̑ont ben̑iñ met:em ?im̑e n̑om 'n̑et̑on,bat d̑øſ̑e j̑ejan̑e d̑en̑en 'ba:d̑øbyd̑_op t̑svei ſt̑o:l ſt̑el̑_on z̑iñ 'd̑ød̑ken ve hats:ə na:xhe̯ ?im̑e de 'zei̯f̑eju:m ?onj̑em hals dat vo: ni̯ks ne mi̯e vo:t̑e 'zamsdas ?im̑e t̑svei ſt̑o:l d̑e byd̑:ku̯p n̑e k̑es̑el̑ vase ?on he̯t̑ ?on dan vo:t (dan) ?im̑e 'n̑o:j̑eñt̑:o vo:t̑e m̑e 'h̑iñeñk̑e,nand̑e j̑eba:t ne f̑rej 'pa:nj̑et̑šokē ?on d̑e 'mama de:t:an 'panjli:s̑end̑:o,d̑ørin de ve̯j̑ ?en'vei̯j̑e dat z̑e diž̑e ve̯j̑e k̑on 'pa:lo m̑e z̑in̑ ?e:ke:m v̑o_m̑e_nt̑:a:zu: ?e:ke:m g̑ro:s j̑evo:d̑e ?ave ?ons hed̑et̑ su: ?an:ik̑s j̑efe:lt di 't̑su:n̑end̑uñe fun d̑e ?eld̑eñe ne dat vo j̑et̑ jants ?and̑eñe

m̑iñ ſv̑est̑e ?e:fa vat:s̑va:i jo j̑yñe ?es vi o:ox kle: lu:de ?en d̑e ſol ?ez_ēt ni: 'metj̑ek̑om̑en ?es 'na:xhe̯ j̑eſti:j̑en ve:j̑en d̑es ?al̑es va:i_ēt n̑it 'metj̑ek̑om̑e ?es ?ave vo '?'usj̑ek̑ox bez̑op t̑e kn̑ox̑e ?on ven dat n̑o d̑e k̑oyz̑ens '?oma ?un:am k̑oyz̑ens '?opa volt:an j̑in̑ dat ?us d̑e 'z̑im̑ek̑ʃt̑o:s hu: ?yv̑e di 'ʃ̑tam̑ʃt̑o:s ?en di 'kœvnæſt̑o:z̑eñin no mo:t:at ?im̑e ?am j̑e'm̑o:z̑e,la:d̑e fo'be̯i,j̑on ſum̑ p̑øt̑e j̑op ?on dan:a:t:at sif̑ ?im̑e ?us d̑eð̑ man̑ ?e my:ð̑j̑e bi:s̑e ?on_d̑ j̑in̑ virg̑e j̑ets̑ hat̑:e p̑øt̑e j̑op d̑e 'mama 'pa:nj̑eñk̑eñ_hat̑ j̑eza:t h̑øk̑en z̑e:ns zi han̑_ežu:_e klei̯ ſv̑et̑s̑je je:d̑es mo:l ven dat fo'be̯i k̑yt ſnap dat siž̑_en mu:ð̑ ?on l̑øyf d̑om̑it ?iñ m̑os m̑iñ va: ?ox b̑et̑sa:l̑e d̑e 'mama z̑iñ dat ?e:f̑e ſ̑oð̑ b̑e:us j̑en̑om̑en d̑em d̑e le'v̑ite j̑elez̑e das ?is g̑eſto:l̑en das dað̑ man̑:iñ 'je:d̑enfals ñ f̑ox ſp̑e:t̑e k̑yt̑:e 'mama v̑ide fo'be̯i z̑ed he: j̑yñe f̑rau̯ dat meñj̑e m̑øke d̑o dat k̑yn̑en z̑e 'metn̑em̑e m̑iñ mote jants 'opj̑eñe:ñ ?a:in̑e ?unfe'j̑e:m̑thai̯t v̑iñ z̑int:s̑fa ?a:ke:m ?abe das ?is m̑e n̑ox ni: 'Pang̑ebo:t̑en v̑o:keñ m̑o:keñ vo d̑e ke:teñ d̑e:an va:keñ vat̑se:t̑e p̑øt̑e j̑op ke:teñ dat klei̯n dat ſnap siž̑:edz̑_en mu:ð̑ bi:s̑ d̑ørin ?on ſmi:s̑e v̑ide ſ̑o'ke:k̑

SCHEIDGEN, FRIEDRICH (71): *De Jag op de Gans*

Do wor ich su drei oder vier Johr ald, dat wor en mingem Elderehuus - mir wonnte om Drosselwäg zwölf en Weidenpesch (**hück domols mehr em Linksrheinisch**) un hingerm Hus wor ne große Gaade. Minge Opa, wo ich bei wonne dät, dä wor su jet wie Huusmeister för dat Huus, weil die Eigentümerin wor Studienrätin en Kreuznach. Alsu mir hatten Höhner hingen em Hoff un mer hatte ne Kningsstall un mer hatten en Gans, un die Gans wor op einer Sigg blind. Äver wenn de Tante gewäsche hatte em Winter oder wenn et kald wor em Hervs un die däten de Wäsch ophänge, wenn et sonnig wor, dann dötzten dä immer nevenher. Un wenn de Häng kald woodte, dann schoben die die en die Flögel, un dann blevv dä ganz stell stonn. Un ich hatt dann immer e Stöckche en der Hand, ich wollt dä dann jage. Dann han ich in irgendwann gejag. Dann han ich in gedrevve en die Eck hinge, wo die Muur wor, do wor der Komposs. Dä es dann op dä Komposs geklomme, hät sich dann erömgedriht un es mer vör luuter Attraktion en et Geseech gefalle. Ich ben dann noh hinge gefalle un log em Schnei - et hatt geschneit. Dann ben ich eren un han gekresche. Dann hät der Opa gefrog, wat ich dann gemaht hätt. Die Gans hatt keine Name, die heeß einfach die Gans. "Ich han die Gans gejag", un dann gov et eets ens su ne Satz heiße Uhre. Dann hät der Opa mer noch ens erklärt, weil dat Dier jo op einem Aug blind wor, die künnt sich nit anders wehre , un ich sollt dat doch sinlooße. Ich wor jo no eimol en der Schnei gefalle un üvver dä Schreck han ich dann vergesse die Gans noch ens zo jage.

Scheidgen, Friedrich (71): *De Jag op de Gans*

do vo:rijf zo: dkejode vi:rg jo:alt dat vo: ?e:mijem 'eldahu:s mi:q vond_om 'dke:seve:fj tsvolef ?en 'vaidnpej (**hyk 'dō:mols meair 'līŋksrāinī**) ?on hijnem hu:s vo:n e gvo:sə ja:də ?on mijə 'popa vo:rijf:ə bei vonə də:t de vo: zo jet vi: 'hu:smeiste fo: dat hu:s va:l di 'patjenty:məkın di vo: 'stu:dijen,kε:tın ?en 'kro:ytsha 'palzo: mi:q hatən hø:ne hijnən m hof ?o:me hate nə 'knı:nsʃtal ?on me hatən_ən jan:s ?on di jans di vo: op ?e:ne zig blint ?eve ven də tantə jøvəsə hate_əm vinte ?ode ven_ət kalt vo: ?em hefs ?on di: də:tñ də ve:se op'εnə ven_ət 'sonifj vo: dan dœ:tstñ de ?imə nevən'heg_ən ven di hej kalt vo:tə dan so:bən di di: ?en di flø:jel_ən da blef de jants ſt̩l ſton neja: ?on ?if:at:an_ime_ə ſtœkʃe_ən de han:e_əfj **volt:en** dan ja:kə_ən dan han_ij_ən ?i:je:nts van jøja:x ?on dan han_ij_ən ?en di ?ek hijnə vo: di mu:q vo: do vo: də kom'pəs ?onə:es dan ?op_te kom'po:t jøklome ?on hetsj tan_ə'kəm jødkit? ?on_əs me fo lu:te ?at:akts'jo:n ?en_ət jøze:fj:əfalə ?on_rij **ben_an** no hijnə jøfalə ?on lɔ:kv_əm ſne: ?et hat jøjnəit ne ?on dan ben_ij_əken_ən han **jøkvefj** ?on dan het:e 'popa **jøfro:** vad_rij dan jøma:t het ne ja: di gan:ts hat kene na:mə di hi:z 'einfax di gan:ts ne ?if:an di jan:ts:əja:x jo ?en dan jo:v_ət:an **?e:dz_əndʒ_ənə** zats heisə ?u:qətə ?on dan het:e 'popa me no:k_əns_ə'kleqt ve:l dad:i:q_ə op ?e:inəm ?o:ux blint vo: de kynt_sifj nit ?andəs ve:gətə ?on ?if:zølt:ad:ox zin lɔ:sə jo:q_ə ?if: fo: jo no ' ?eimol_ən de ſni: jøfalə_ən ?yve de ſæk han_rij dan fejese di jan:s no:k_ənts:ə ja:kə

SCHMIDT, INGE (49): *Tiramisu*

Minge Opa, der Schäng, dät jo immer gään Schabau drinke un dä hät dä immer selvs gemaht. Hä hät dä Gaade gehat un hät jede Menge Zeug Bromele oder Worbele - wat weiß ich, wat e gehat hatt - hät e immer Schnäpsche drus gemaht, immer Opgesetzte gemaht. Han ich mem Opa - ich wor sechsehn Johr ald - han ich mem Opa öfters en der Köch gesesse, han mer Schnäpscher gedrunke, Zigarettcher gerauch. Eines Dags hatte mer Famillietreffe. Ming Schwester hatt et Restaurant usgesök. Sin mer nohm Italiener gegangen. **Minge Opa, dä wor ald üvver sibbsig (sauberer schneiden!!)**, hatt em Levve vürher noch nie en Pizza gegesse. Ming Schwester hät im Pizza usgesök, der Opa oß Pizza Quadro Stationi. Super! Wor alles god, Esse wunderbar! Et Esse wor fäädig, mer worn all god satt, worn all glöcklich. Ich hatt noch Loss op jet Sößes, do frog ich der Opa: "Opa, kriss de och e Tiramisu?" Do säht der Opa: "Jo, Schatz, ävver nor ene kleine." "Wat?", han ich gesaht, "Opa, Tiramisu is doch keine Schabau!"

Schmidt, Inge (49): *Tiramisu*

mīnə 'Opa də ſəŋ də ſə:t ja ?imə jə:n ſa'bɑʊ d̥vɪŋkə ?vn hət_ə emə zəlfz jəma:t hət:ə ja:də jəhat ?vn hət_ə je:də mēnə t̥sɔ:y̥ b̥vɔ:mələ ?ode vɔ:bələ vat vɔ:y̥ ?ih vat_ə jəhat hət hətə ?imə ſn̥epsjə d̥vɔ:s jəma:t ?imə 'Opjəzətstə jəma:t han_ɪj mem 'Opa ?ɪj vɔ: 'zækse:n jɔ: ?alt ha_ɪj mem 'Opa ?œftəs ?ən də kəfj jəzəsə hamə ſn̥epsjə jəd̥vʊŋkə t̥se'k̥etfjə jəv̥oʊx ?vn ?eɪnəs ta:xs hatə mə fa'mi:lijən,t̥v̥efən mīn ſv̥estə həd_ət ,k̥esto'kaŋ ?v̥sjə'zə:k z̥imə nōm ?ital'jə:nə jəjaŋən ?vn māɪn 'Opa ?yv̥e 'z̥ipsɪj̥ jɔ: han ?im l̥e:v̥e f̥y̥həg̥ nōx ni:,_en 'p̥it̥sa jəj̥esən nōx ni:,_en 'p̥it̥sa mīn ſv̥estə həd_ɪm 'p̥it̥sa k̥v̥sjəzə:k ?oma ?ɔ:s 'p̥it̥sa 'kvad̥ro 'stad̥zo:ni ?vn su:pe vo ?aləs jo:t ?esə 'v̥ond̥eba: ?ət ?esə vo fe:d̥ɪj mə vɔ:n ?al jo:t sat v̥o:n ?al jl̥øklɪj̥ ?ɪj̥:at nōx loz_ōp jət z̥o:səs da f̥v̥ɔ:ɪj̥ də 'Opa f̥_za 'Opa k̥v̥is də ?v̥k̥_ən ,t̥v̥ami'su: da s̥e:t:ə 'Opa jɔ:: ſat̥s ?eve nu:_v̥_ənə kleɪnə va_ɪj̥ jəza:t 'ɔ:pa ,t̥v̥ami'su ?is d̥ox ke:nə ſa'bɑʊ:

SCHWERDFEGER, UTE (46): *Gröschele*

(...) Minge Vatter, dä dät eigentlich nor Kölsch schwaade. Un ich wor su ne Nachzügler bei uns en der Famillich. Minge Broder un ming Schwester die woren ad en der Schull un ich zo Hus. Ming Mutter moot arbeide un minge Vatter, dä wor bei Ford en der Naachsschich un do moot dä dagsüwer op mich oppasse. Dat dät däm gar nit gefalle met su nem kleine Puut do hantiere. Dat wor gar nix för dä. Äver et blevv nix anders üverig. Un irgendwann han ich gemerk, dat dä mir zohöre dät, wann ich versöken dät Kölsch ze schwaade. Wor ich su fünf, sechs Johr ald, noch nit en der Schull. Un dann fing ich aan ze beddele: "Jo, brängt mir dat doch ens richtig bei, e bessche!" Un av un zo dät e mir dann jet verzälle un ich sollt dat nohschwaade. Äver die Wööd met "jr" ... also met "gr" am Aanfang, dat kunnt ich nit usspreche, grön, ging gar nit, un do saht hä för mich: "Dun dat ens übe! Un wann de "Gröschele" sage kanns, dann küss de bei mich un dann kriss de vun mir e Gröschele." Ovends log ich em Bedd: "Gröschele", "Röschele", no jo, äver esu langsam kom et dann. Ich noh im hin, ich sag: "Papp, du' mer ens e Gröschele!" Dä wor su begeistert vun mir, dat dä mir en Mark gov. Un die Geschichte wor bei mir em Kopp dren, han ich en gode Mark verdeent als Panz un dät die dann öfter ens su en der Famillich verzälle, die Geschichte. Irgendwann hatt ich dann selver Pänz un minge äldste Sonn ging nohm Opa un saht: "Opa, gibst du mir ne Mark?" Säht minge Vatter: "Nä, wat wells dann met ner Mark?" - "Ich well mir e les kaufe." - "Et gitt kei les!" Minge Klein dät üverläge un saht: "Opa, wenn de mir kein Mark gewe wells, dann dun mer doch einfach e Gröschele!". Un dat wor der Aanfang vun ener levenslange Fründschaff vun mingem Sonn zo mingem Vatter.

Schwerdfeger, Ute (46): *Gröschele*

(jo: fy:ea) mījē fate de de:t 'feyəntli:fj nūg kœlf:va:dē ?vn: ?ifj vœg zu nē: 'na:xtʃø:fjle be_ūns_in de fa'milij mīj bœ:de_ūn mīj ſvēste di vœ:ke:n Pad:en de ſø:l: ?vn ?ifj tθo hθθ mīj mote mo:t ?a:bede ?vn mījē fate de vœ ba:fat ?en de 'na:xʃif ?vn_a mō:t:e 'da:xs?yv?e ?op mīj ?op:asə dat dē:t:em ja: nīt jefale met_su_ūm kle: pu:t:t: han'ti:gø dat vœ ja: nīks fœ de: ?evə ple:f nīks ?andəs 'yvəkifj ?vn 'fɪjənt'van han_ifj:əmæ:g dat:e:g mīj 'tθo:hθ:kē de:t vœn_ifj fezø:gən dēt kœlf_tse ſva:dē vœ_ifj zo fymf səks:jœ:g ?alt no nīd_in de ſul: ?vn dan fñj_ifj ?a:n tse bedəle ja bñjnt mīj dōx dat_əns 'kiftrifj be:i: ?e beθ:jə jo: ?vn ?av_ūn tθo: de:t_ə mīj dan jētʃfetʃe:lə ?vn ?ifj svlt:at no ſva:dē ?evə di vœ:t met jot ?er: ?alzo met ge: ?e:g ?am 'Panfanj dat künd_ifj nīt 'fɔ:sʃpε:he:ʒjø:n nē jñj ja: nīt ?vn_e za:t he fœ mīj dñn dad_əns ?y:bë ?vn vœn de 'jœ:ʃjeljə ða:ke kanθ dan kyθ:ə be:i mīj ?vn dan kbiθ tœ fu:mīj ?e 'jœ:ʃjeljə ?ɔ:vñns lœ:zj_ūm bœt ?vn 'jœ:ʃjeljə 'kœ:ʃjeljə nōja: ?ave ?e'zu lan zam kœ:m_əd:a:n ?ifj no ?im hñ: ?is:ax bap dœ:mæ:ənz_ə 'jœ:ʃjeljə de va zu bœja:stet fu:mīj dat:e mīj_en ma:k jo:f ?vn di:jœ:ʃj dat vœ: ba:f mīj_en kœp dñn ?ald nē: han_ifj nn jo:dē ma:k fede:nt ?als pants ?vn de:t:i dan ?œftə_ənθ:u: ?en de famili:fj fetʃe:le di:jœ:ʃjte jo: ?œ:ʃjən'van had_ifj dan zelvē pœnts ?vn mījē ?elstə zvn: jñ:k nam 'fœ:p?e ?vn za:t 'fœ:pa: gips tœ mīj nē ma:sk ze:t mījē fate nē: vat vñs_an met nē ma:sk ?ifj vñl mīj_e ?i:s kœfə ?et jñt ke ?i:s mījē kle:n de:t ?yvə'lē:jœ:vn sa:t 'fœ:p?e vœn de mīj ke ma:k jœvə vñs dan dñn mē dōx 'fœ:infar:ə 'jœ:ʃjeljə ?vn dat vœ de bœjñn ?a:jñe le:bñnslañnn 'fœ:ointʃaf:ən ma:jñem zo:n tñu mījēm fate

SIEBERT, HORST-DIETER (63): *En messglöckte militärische Übung*

Hatte mer ens en Übung gehat, do loge mer knapp ungerhalv vun su nem kleine Hügel. Jo un der Feind moot kumme. Et wor der ganze Dag ald geüb woode un vörbereidt woode, un mir logen do, hatten Übungsmuniton en de Gewehre. Et wor enzwesche dunkel gewoode. Un mer kann su en Flamm vun su nem Gewehr zig zehn Kilometer wigg sinn, alsu unheimlich, wenn et dunkel es. Su. Un mer logen do (**un e**) om Buch natörlich, mer durfte nit opstonn, söns hätt uns der Feind gesinn, alles su ne Käu. Hatt ich nie för ääns genomme. Un do moot ich ens pinkele, dann han ich för ming Fründe gesaht, ich sag: "Ich muss ens pinkele". Ich durf nit opstonn. Mem kleine Sturmgepäck om Rögge, immer knubbelwies rolle looße un dä Hügel erav, dat Dingen en der Hand. Han ich alles einfach nit ääns genomme, nie! Et wor mer nämlich schnurzpiepegal. Ich han et äver trotzdäm all gemaht. Ich kom widder rop, un do gov et drei Einstellunge an däm Gewehr, gesechert, Einzelschuss un Feuerstoß. Un do hatt sich dä Hahn verdrift un ich wor hald immer der Obergenaue un han och, wann dat Dinge gesechert wor, op secher stundt, immer noch ens am Hahn gedröck, ov dat och wirklich zo wor. Jetz hatt sich durch dat Erop-un-Eravrolle dä Hahn verschobe op Feuerstoß. Ich dröcken op dä Knopp un han äver vürher nit geluurt, ov sich dat verändert hät, dä Hebel. Wor mer och egal. Su un dann op dä Knopp gedröck, un mer hatten gläuv ich sechs oder aach Dinger dren - zwanzig gonn eren -, alsu die Übungsmuniton un vörre wor dann dä Mündungsdämfer drop. Dat gov dann en Stechflamm immer vun baal enem Meter. Et wor schön düster un der Feind wollt grad aangriebe, dät villleich noch ein, zwei Minutte duure, un ich trecken op dä Hebel, ging dat prrrrrr, dat ganze Gemös erus. Un dann wor die ganze Übung em Eimer. Et waren zwei Kompanie betroffe, alsu ne richtige große Aufwand. Un do kom natörlich dann dä Vürgesetzte, dä UFZ, un säht dann: "Die ganze Stube oder alle Mann hee, dat moot jo us dä Eck kumme, krigen die Strof". Ich sag: "Moment, ming Fründe weede nit bestrof", sag ich, "ich allein, mir es dat hee passiert, mir! So, bitte schön!" - "Was, Sie schon wieder?" Och, dat wor mer su alles egal.

Siebert, Horst-Dieter (63): *En messglöckte militärische Übung*

hatə mæ_ns ƿən 'ƿy:bɔŋ̊ jøhat do lɔ:xə mə knap 'ƿuntəhap zo nəm kleɪnə hy:jøl ja ƿən də fain:t mɔ:t kumə ƿət vɔ̄g̊ jantsə da:x ʃo:n jø:y:p vo:də ƿənz_ət 'fōgbərəktət vo:də ƿən mīl̊ lɔ:xən dɔ:̄ hatn̊ 'ƿy:bɔŋ̊smɔn̊ts̊jo:n ƿen də jevɛ̄kə ne ƿən_ət vɔ̄g̊ ƿen'tsveʃən dɔ̄nkəl̊ jøvo:də ƿən mə ka:n 'ƿalso zu:n flam: fvn zu nəm jøve: ƿ tsīf̊ tse:n kɪlo'me:te vɪk sɪn ƿalzo ƿun'haɪmlɪf̊ vən_ət dɔ̄nkəl̊ ƿes so: ƿən mə lɔ:xən dɔ:̄ (**ƿən_ə**) ƿəm bɔx na'tolɪf̊ mə doftē nɪt 'ƿopʃton səns:etən_ɔns də fain:t jøzɪn̊ ƿaləs:ʊ nə køy had_ɪf̊ nī fœ ƿe:nts̊ jənɔmə ja: ƿən da mɔ:d_ɪz_əns pɪnkəl̊ dan han_ɪf̊ mīl̊ føyndə jøza_ɪf̊ sa_ɪf̊ mɔz_əns pɪnkəl̊ eñ̊ dɔ̄gef̊ nɪt 'ƿopʃton kleɪnə 'ſtɔ̄kmjøp̊eg̊_om ƿøg̊e ƿim̊ knɔbəls'vi:s ƿølə lɔ̄sə ƿo te hy:jøl̊_əraf dat:ɪn̊en̊ ƿen də hant hanf̊ ƿaləs ƿe:infax nɪt ƿe:nts̊ jənɔmə nī zo: ƿət və mə nəmɪf̊:nɔxt̊ pi:p̊ ƿe:ja:l̊ ƿəf̊:an_ət ƿabe 'tɔ̄tst̊em̊ ƿal jøma:t̊ ƿea ju:t̊ ja_ɔn_ɪf̊ ko:m̊ vɪdə ƿøp̊ ƿən da jo:v_ət dø̄s̊ 'ƿānt̊st̊el̊ɔn̊_an dəm̊ jøve: ƿøzɪf̊et̊ 'ƿānt̊sel̊ɔs̊ ƿən 'fɔ̄yøf̊to:s̊ ƿon da hat sif̊ də ha:n̊ fədk̊it̊ ƿən_ɪf̊ vɔ: halt ƿim̊ də 'ƿo:bøjənaðə ƿən han ƿox vən dat:ɪn̊e ƿøzɪf̊et̊ vɔ: ƿop̊ sif̊e ſt̊ont̊ ƿim̊ nɔ:əns ƿam̊ ha:n̊ jødk̊øk̊ ƿop̊ dat̊ ƿox veðklɪf̊ t̊so: vɔ̄g̊ ne jo: ƿən jøts̊ hat sif̊ dø̄f̊ dad_əkob_ɔn_ə'bāf̊øl̊ hat sif̊ də ha:n̊ fəj̊o:b̊e ƿop̊ 'fɔ̄yøf̊to:s̊ ƿən ƿif̊ **dø̄k̊øn̊_op** də kno:p̊ ƿən han_əve 'fyøheg̊ nɪt jøluet̊ ƿop̊ sif̊ dat̊ fe:sendet̊ het̊:e he:b̊øl̊ vɔ: mə 'ƿo:b̊øe'ja:l̊ zo_ɔn̊ han dan ƿop̊ də kno:p̊ jødk̊øk̊ ƿo:m̊ hatən gløyy_ɪf̊ zeks̊ ƿode ƿa:x dɪn̊e dø̄en̊ 't̊svants̊ɪf̊:ɔn_əben̊ ƿalzo dɪzə ƿy:bɔŋ̊smɔn̊ts̊jo:n ƿən førə və dən̊ də 'myndvønsdømk̊ø dø̄op̊ da jo:f̊ dan_ən̊ 'jtef̊flam̊ ƿem̊ fvn ba:l̊_ənəm̊:e:te ƿən vɔ: jø:n dy:ste ƿən də fain:t vølt kva:d̊ 'ƿa:ng̊v̊i:f̊ də:t̊ fr'lef̊ nō ƿe:in̊ t̊sva: ƿi:m̊n̊t̊e du:æk̊e ƿən_ɪf̊:e t̊sek̊øn̊_op də he:b̊øl̊ jøn̊ dat̊ prrrrrr də tant̊s̊ jøm̊:z_ər̊v̊s̊ ƿən dan vɔ: di jants̊e ƿy:bɔŋ̊_em̊ ƿāim̊e ƿət vɔ̄en̊ t̊sva: kømpa'n̊iə b̊et̊k̊øf̊ ƿalzo nə 'kif̊ti:j̊e g̊ø:s̊e 'ƿāf̊:ant̊ ƿən də kɔ:m̊ na'tyli:f̊ dan də 'fyøj̊øz̊et̊st̊ø də ƿøfts̊ ƿən ze:t̊:an di jants̊e ſtu:b̊e ƿode ƿ'a:leman he: dat̊ mɔ:t jo: ƿus də ƿek̊:um̊e kri:j̊en di ſt̊øc̊:f̊ h̊sax mo'm̊en mīl̊ føyndə ve:d̊e n:it b̊øf̊k̊ø:f̊ ſa:k_ɪf̊ ƿif̊ ƿa'l̊ein̊ mi:ð̊ ƿes dat̊ he: pa'si:t̊ mi:ð̊ so: b̊it̊e jø:n̊ vas:i: ʃo:n̊ vi:d̊e ƿox dat̊ vɔ̄g̊ mə zu: ƿaləz_ə'ja:l̊

SIEK, HERBERT (63): KKK

Wor ich letzlich op enem Seminar. Äver et fing jo domet aan, mer moet sich vürstelle. Normalerwies säht mer dann singe Name, wo mer herkütt, wie ald mer es un su jet. Äver do moet mer ne Begreff sage, wat einem wichtig es. Do han ich gesaht: "KKK". Wie ich dann an de Reih kom, hatt ich e bessche Schess en der Botz. Äver ich denk: "Nä, kumm, verzäll denne ens jet!" Han ich gesaht: "Jo, KKK, dat es mi Motto: Kinder, Küche, Kirche!". Da han ich denne verzallt: "Kinder", han ich gesaht, "jo, ich han aach Pänz, ävver vun vier Fraue." Da waren se ad widder ganz ruhig. Han se gedaach: "Boh! Wat es dat för ne Kääl!". "Wieso hät dä aach Pänz vun vier Fraulück?" Ich han eets ens nix gesaht. Ich sage: "Jo, domet jetz de Fantasie nit met üch durchgeiht, sagen ich dann jetz de Lösung. Alsu ming Frau un ich mer han drei Pänz us dem Kinderheim **Sölz** un dann ha' mer noch fünf eigene. Die drei Pänz, die mer natörlich us däm Weisehuus han, die han jo drei verscheedene Mütter un Vätter. Su kummen ich dann an aach Pänz vun vier Fraue". Kinder, Küche ... Jo, Küche. "Wat mähs de? Deis de immer koche?" - "Nö", sag ich, "koche jo! Ich deil mer met minger Frau de Köchenarbeid. "Jo", sag ich, "ming Frau koch un ich dun esse." Jo, dann waren se all am Laache. "Nä", sag ich, "ganz su es et nit. Ich kochen och gään un ich esse gään. Dat mäht mer einfach Spass. Alsu Köchenarbeid, dat dun ich och gään." - "Jo, un wat es met Kirche?" Do han ich denne verzallt, dat ich Diakon ben un bei uns en der Kirchengemeinde, su jet methelfe, wenn einer gestorven es oder en Kindräuf aansteiht oder wenn de Lück hierode wolle oder wat noch. Da waren se dann zofridde. Noh dä Vürstellungsrund ging dat Seminar dann wigger.

Opa Siek mit Enkelin beim Plätzchen-Backen

Siek, Herbert (63): KKK

vɔ̄_ɪ̄f̄ l̄et̄sl̄ɪ̄f̄ ?øb̄_ənəm̄ _zemi'na: ?eve_ t̄f̄n̄ j̄o 'd̄om̄et̄ ?a:n̄ m̄e m̄o:t̄_sɪ̄f̄ 'fȳḡst̄el̄ n̄o'ma:le,vi:s:e:t̄ m̄e dan zɪ̄n̄e n̄o:m̄e vo m̄e 'he:ḡk̄yt̄ vi ?alt̄ m̄e ?es̄ ?vn̄ zu jet̄ ?evē d̄o: m̄o:t̄ m̄e n̄e b̄eḡk̄f̄ sa:b̄e vat̄ ?ēn̄em̄ 'v̄īf̄t̄f̄ ?is̄ ?vn̄ da han_ɪ̄f̄:əza:t̄ ka: ka: ?alz_ɪ̄f̄ dan ?an̄ d̄e kēr̄ ko:m had_ɪ̄f̄_e b̄is̄j̄e ſɪ̄z_ən̄ d̄e bot̄ ?evē_ēf̄ tēn̄k̄ n̄e: k̄om̄ fet̄ſēl̄ den̄e ?ens̄ jet̄ han_ɪ̄f̄:əza:t̄ ja ka: ka: dat̄ ?is̄: mi 'm̄o:t̄ k̄ind̄e kȳf̄e k̄īf̄e da han_ɪ̄f̄ dēn̄ēn̄_ən̄ fet̄ſal̄t̄ k̄ind̄e han_ɪ̄f̄:əza:t̄ jo: ?if̄:an̄ ?a:x p̄ēn̄t̄s̄ ?evē f̄vn̄ fi:ḡ f̄raūe da vɔ̄:ən̄ z̄e ?at̄ v̄idē jants̄ 'v̄o:ɪ̄f̄ han̄ s̄ē j̄etax po:vad̄_es dat̄ f̄o:n̄ē k̄e:l̄ n̄ē v̄i:zo:h̄et̄:e: ?a:x p̄ēn̄t̄s̄ f̄vn̄ fi:ḡ 'f̄raū'lyk̄ f̄:an̄ ?e:ə̄ns̄ n̄īks̄ j̄ēza:t̄ ?is̄:a:ə̄ j̄o:da'm̄it̄jet̄s̄ de ,fanta'zi: n̄it̄ m̄it̄ ?ȳf̄ 'd̄o:bf̄je:t̄ za:k̄en̄_ȳf̄ dan̄ j̄et̄s̄ d̄ē l̄o:z̄ūj̄ 'alzo m̄īn̄ f̄raū ?vn̄ ?if̄ m̄e han̄ d̄ēr̄ p̄ēn̄t̄s̄ ?os̄ d̄em̄ 'k̄ind̄eheim̄ **zyl̄s̄ (fehlt bei der Aufnahme)** ?vn̄ dan̄ ha:m̄e n̄ox f̄yn̄f̄ ?ēj̄e:n̄ē ?vn̄ di d̄ēr̄ p̄ēn̄t̄s̄ di m̄e na't̄v̄īf̄ ?os̄ d̄em̄ 'v̄i:z̄ehu:s̄ han̄ di han̄ j̄o d̄ēr̄ f̄ēſē d̄ēn̄ē mo:d̄ē ?vn̄ fa:d̄ē ?vn̄ j̄o zo k̄om̄ēn̄_ɪ̄f̄ tan̄ ?an̄ ?a:x p̄ēn̄t̄s̄ f̄vn̄ fi:ḡ f̄raūe k̄ind̄e kȳf̄e ja kȳf̄e vat̄ m̄e:s:ə̄ de:s̄ t̄ē ?ime k̄ox̄ē no:ē: za_ɪ̄f̄ k̄ox̄ē j̄o: ?if̄ dēl̄ m̄e met̄ m̄īn̄ē f̄raū d̄ē 'kȳf̄e:n̄?a:k̄,b̄ēr̄:t̄ ja za_ɪ̄f̄ m̄īn̄ f̄raū k̄ox̄_vn̄_ɪ̄f̄ d̄ūn̄ ?es̄ē j̄o dan̄ vɔ̄:ən̄ z̄e ?al̄_am la:x̄ē n̄ē za_ɪ̄f̄ jants̄:u ?ez̄:ət̄ nit̄ ?if̄ k̄ox̄ē_ox̄ j̄e:n̄ ?vn̄_ɪ̄f̄ ?es̄ē j̄e:n̄ ?vn̄ dat̄ m̄e 'f̄en̄fax̄ ſpas̄ 'pazo 'kȳf̄e:n̄?a:k̄,b̄ēr̄:d̄at̄ d̄o:n̄_ɪ̄f̄_ox̄ j̄e:n̄ ja_vn̄ vad̄_es met̄ k̄īf̄e ja_vn̄_a han_ɪ̄f̄ ten̄ē fet̄ſalt̄:ad_ɪ̄f̄ 'diēko:n̄ b̄in̄ ?vn̄ b̄ē ?vn̄s̄ ?en̄ de 'k̄īf̄e:n̄j̄e,m̄a:īnd̄e zu jet̄ 'methelfe v̄en̄ ?en̄ j̄ēſt̄v̄ē ?es̄ ?odē n̄ 'k̄ind̄:ə̄:f̄ ?a:n̄ſte:t̄ ?odē v̄en̄ d̄ē lyk̄ 'hi:ḡv̄o:d̄e vol̄e ?odē vat̄ n̄ox dan̄ vɔ̄:k̄en̄ z̄e dan̄ t̄s̄o'f̄redē ?vn̄ no de 'fȳḡst̄el̄v̄o:ns̄,kv̄on̄ t̄j̄n̄ dat̄ semi'na: dan̄ v̄ige

STEINHAUER, DIETER (55): *Foßballweltmeisterschaff 1966* neu

Mir hatten domols, gläuv ich, gar kei Fernsehn, un zwor wor dat die Zigg vun der Foßballweltmeisterschaff sechsunsechzig, do wor dat Endspill, wat se üvverdrage hatte. Un de Nohbere die hatten ne Fernseher. Un dann de ganze Nohberschaff dohin. (**Und**) Dat ganze Wonnzemmer wor dermaßen voll un ich weiß noch, dat muss ene ganz heiße Dag gewäs sin. Mir Kinder, ich wor sibbe Johr ald, mir han ungerm Wonnzemmerdesch geläge. Dat Wonnzemmer vun dä Lück, dat wor no och ald domols klein (**klein**) Wonnunge. Dat wore villleich - sage mer ens - fuffzehn, zwanzig Quadrat groß, äver do wor, ich gläuv, alles, wat us dä Siedlung wor, do dren. Dat ging üvver die Köch, (**en**) om Balkon han se gestande, alles, un dann ging dat wigger. Un zweschendurch, ich weiß et nit genau, do kom däm sing Frau. Dat wor de Famillie Heuter. Kom de Frau Heuter un: "Ja, jet drinke?" - "ja, okay" Un dann hatten die (**jo**), weiß ich, woodt Bier, Kölsch dohingestallt irgendwie. Un do säht dä dann immer: "Kumm us däm Bild erus!" - "Ich muss üch doch bedeene", un hin und her. Jetz ging dat Spill jo immer wigger hoch her. Un dann es die irgendwie en et Stolpere gekumme un gägen dat Gerät. Rumms! Do wor de Weltmeisterschaff vörbei! (**ne jo un**) Dat wor natörlisch dat, wat mir hafte geblevve es, dä große Ärger. Ach, do wor dä natörlisch am Schänge un dann ging dat hin un her un dann han se noch schnell e paar Radios organisiert un dann ging et om Radio wigger.

Steinhauer, Dieter (55): *Foßballweltmeisterschaff 1966*

mię hatən 'dɔ:mɔ:ls gløvv̥ɪj ja kain feɛnzen ?on tsva v̥o dat tsik deę ,fu:sbal'v̥eltmajstəʃaft səgznzɛʃtsɪj n̥e ?un da v̥o dat ?ɛntʃpil t̥so ?yve'dba:uə hate ?on də 'naxba di hatən:ə 'fɛnθee ?on dan ja də jantsə 'naxbaʃaf dɔ'hɪn (**?ont**) dat jantsə 'v̥ontsemə v̥o 'deęma:sən f̥ol ?un ?ɪj veɪs n̥ox dat mɔs_ən jants heɪsə ta:x jøv̥e:s:in ?on mię kinde ?ɪj v̥o ja: zt̥bə jo: ?alt mię han ʊnəm 'v̥ontsemə,dəʃ:ələ:ʃə dat 'vo:n̥tsemə f̥on de l̥yk dat v̥o n̥o ?ox ?aləs n̥e 'dəmols kleɪn (**klein**) 'vonʊŋə ?on dat v̥o fe'l̥ej̥ 'za_mə ma: 'fɔftsen 'tsvantsʃj kva'dba:t g̥o:s ?ave da v̥o: ?ɪj,l̥øyf ?aləs vat ?os de 'si:tłɔŋ v̥o: d̥o d̥en dat jɪŋ ?yve di kɔf̥ (**en**) ?om bal'ko:n han zə jøständə ?aləs ?on dan jɪŋ dat v̥ige jo: _n̥ t̥sveʃən'dɔk̥ ?ɪj vaɪz_ət n̥i jø'n̥aŋ̥ da kɔ:m d̥em s̥in f̥aŋ̥ (**?on**) dat v̥o d̥e fa'mi:l̥jə hoʏte n̥e kɔ:m d̥e faŋ̥ hoʏte_n̥ ja:jet:kɪŋkə ja: ?o'ke: n̥ dan hat̥ di: (**ja**) ve's_ɪj vo: _t bię kɔl̥ʃ da'hɪnjə,ʃt̥elt ?eʂjənt'vi: ?on da se:t:ə: dan ?imə kum_ʊs d̥em 'bild_ə,ks̥aŋ̥ ja ?ɪj mɔs_ɪj d̥ox b̥ede:n̥e ?on hɪn_ʊnt heę ?on jɛt̥ jɪŋ dat spil ja ?imə v̥ige ho:x he:ę ?on dan ?es di ?eʂjənt'vi: ?en_ə ſt̥olpən̥e jøkumə ?on jø:jən̥ dat jøv̥e:t kɔms da fo ti 'v̥eltmajstəʃaf:c'baj̥ (**ne jo: ?on**) dat v̥o na'tylɪj̥ dat vat mię 'hafjøblev̥e d̥e g̥o:sə ?eʂj̥e ?ax da v̥o d̥e na'tylɪz̥am ſeŋ̥e ?on dan jɪŋ dat hɪn_ʊn̥ heę ?on dan han zə n̥o ſn̥el_ə pa 'ka:dio: ?ɔɳ̥jə'zięt ?on dan jɪŋ_əm 'ka:dio v̥ige n̥e